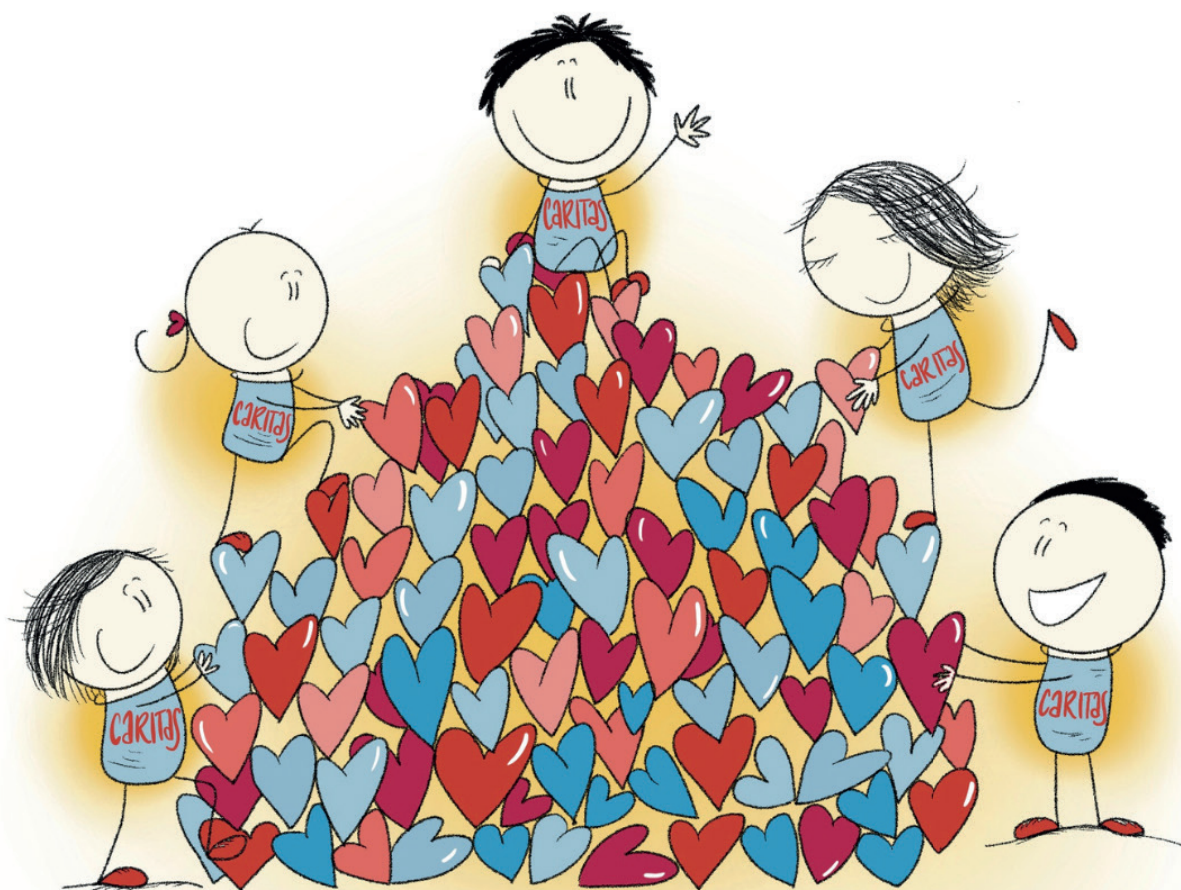

SZKOLNE KOŁO
caritas

#DOBRAJESTWIECJA

PORADNIK DLA OPIEKUNÓW
SZKOLNYCH KÓŁ CARITAS

CARITAS POLSKA

#DOBRAJESTWIECEJ

PORADNIK DLA OPIEKUNŃW
SZKOLNYCH KŃŁ CARITAS

CARITAS POLSKA

Autorzy:

Iwona Ciećwierz
Jagoda Kwiecień
Teresa Michalska
Gabriela Sadowska
Magdalena Tchórznicza
Krzysztof Tomiak
Marta Wojtkowska-Radzicka
s. Beata Zawiślak USJK

koordynacja projektu: Hubert Kasprzak
koordynacja merytoryczna: Marta Dobrzyńska
koordynacja prac: Magdalena Jaworska
konsultacja prawna: mec. Karol Kuliński
recenzja i dokumenty: Krzysztof Tomiak
korekta językowa: Anna Rudzińska
skład i korekta: Anna Głuszczyk-Turska
projekt okładki: Marta Wojtkowska-Radzicka
projekt layoutu: Anna Głuszczyk-Turska

REDAKCJA**Centrum Wolontariatu Caritas Polska**

ks. Tomasz Roda – Zastępca Dyrektora Caritas Polska
s. Beata Zawiślak USJK – Specjalista ds. Szkolnych Kół Caritas

ISBN 978-83-961114-8-7**Wydawca CARITAS POLSKA**

ul. Okopowa 55
01-043 Warszawa
caritas.pl
CARITAS POLSKA 2023

Teksty biblijne przytoczono za Pismo Świete Starego i Nowego Testamentu (Biblia Tysiąclecia),
wyd. IV, Wydawnictwo Pallottinum, Poznań 2014.

Sfinansowano ze środków MEiN na podstawie umowy MEiN/2022/DWEW/1514 Zadanie z zakresu zdrowia publicznego”
Pozytywna szkoła – realizacja projektów i programów edukacyjnych, wychowawczych, interwencyjnych oraz profilaktycznych
opartych na podstawach naukowych.

Szanowni Państwo,

oddajemy w Wasze ręce najnowszy poradnik dla opiekunów Szkolnych Kół Caritas, stworzony przy okazji projektu „Dobra jest więcej – szkolny wolontariat” finansowanego przez Ministerstwo Edukacji i Nauki. Dołożyliśmy wszelkich starań, by niniejsza publikacja była praktyczna i użyteczna oraz by jak najlepiej odpowiadała na potrzeby zarówno tych, którzy dopiero chcą założyć Szkolne Koło Caritas, jak i tych, którzy już są opiekunami młodych wolontariuszy. W poradniku uwzględniliśmy wiele ważnych tematów, które konsultowaliśmy z osobami czynnie zaangażowanymi w działalność SKC. Ponadto przygotowaliśmy scenariusze zajęć oraz karty pracy. Mamy nadzieję, że materiały te będą pomocne na Waszych spotkaniach.

Teraz czas na kilka faktów, z których możemy być dumni! Szkolne Koła Caritas już od 1995 roku skupiają dzieci ze szkół podstawowych i średnich, wychowawców oraz duszpasterzy wokół idei pomagania bliźnim w potrzebie. Wolontariat stał się stylem życia dla ponad 54 000 wolontariuszy oraz dla ponad 3 800 opiekunów SKC zrzeszonych w blisko 2 700 Szkolnych Kółach Caritas.

Trudno wyobrazić sobie życie wielu szkół i wspólnot parafialnych bez uśmiechu i zaangażowania młodych wolontariuszy. Młodzież poświęca swój wolny czas, by pomagać rówieśnikom, osobom starszym, niepełnosprawnym i chorym. Jest obecna wszędzie tam, gdzie potrzeba pomocy. Stara się do szarej prozy życia wpuścić jasne promienie miłości. Mądre wprowadzenie młodzieży w doświadczenie bezinteresownej pomocy to zadanie dla opiekunów Szkolnych Kół Caritas. To od autentycznej i pełnej zaangażowania postawy opiekunów zależy integralny rozwój członków SKC i ich pasja bycia z drugim człowiekiem.

Pragnę w tym miejscu wyrazić wdzięczność wszystkim osobom zaangażowanym w to piękne dzieło i życzyć wszystkim – wychowawcom, opiekunom, duszpasterzom, dzieciom i młodzieży – aby wolontariat stał się dla nich nie tylko wspaniałą życiową przygodą, okazją do budowania trwałych przyjaźni, rozwoju osobistego, ale nade wszystko czasem rozwoju relacji z Chrystusem – Tym, który jest źródłem miłosierdzia i wszelkiego dobra.

Na koniec pragnę przywołać fragment encykliki Benedykta XVI, „Deus caritas est”: *Działanie praktyczne pozostaje niewystarczające, jeśli nie jest w nim dostrzegalna miłość do człowieka, miłość, która karmi się spotkaniem z Chrystusem. Głęboki, osobisty udział w potrzebie i cierpieniu drugiego staje się w ten sposób daniem samego siebie: aby dar nie upokarzał drugiego, muszę mu dać nie tylko coś mojego, ale siebie samego, muszę być obecny w darze jako osoba”.*

Z błogostawieństwem oraz życzeniami owocnej służby i pięknego osobistego życia

ks. dr Marcin Iżycki
Dyrektor Caritas Polska

Spis treści

I SPOTKANIA FORMACYJNE	7
1. WRZESIEŃ – OD NOWA	8
2. PAŹDZIERNIK – NA OKRĄGŁO	11
3. LISTOPAD – CHLEB SZCZĘŚCIA	15
4. GRUDZIEŃ – MARANA THA!	20
5. STYCZEŃ – LEKCJA MIŁOŚCI	23
6. LUTY – BYĆ BLISKO	27
7. MARZEC – DAJ SIĘ PO(D)NIEŚĆ	30
8. KWIECIEŃ – NIE MA GO TU... – PASCHA	37
9. MAJ – MAMY SIEBIE	38
10. CZERWIEC – DZIEŃ DZIECKA!?	41
11. LIPIEC – LAUDATO SI'	44
12. SIERPIEŃ – ŻYJ Z CAŁYCH SIŁ	47
II GRY I ZABAWY NA DOBRY POCZĄTEK	50
III KARTY ZE SŁOWEM	55
1. WRZESIEŃ – OD NOWA	57
2. PAŹDZIERNIK – NA OKRĄGŁO	58
3. LISTOPAD – CHLEB SZCZĘŚCIA	59
4. GRUDZIEŃ – MARANA THA!	60
5. STYCZEŃ – LEKCJA MIŁOŚCI	61
6. LUTY – BYĆ BLISKO	62
7. MARZEC – DAJ SIĘ PO(D)NIEŚĆ	63
8. KWIECIEŃ – NIE MA GO TU... – PASCHA	64
9. MAJ – MAMY SIEBIE	65
10. CZERWIEC – DZIEŃ DZIECKA!?	66
11. LIPIEC – LAUDATO SI'	67
12. SIERPIEŃ – ŻYJ Z CAŁYCH SIŁ	68
IV KARTY INSPIRACJI	69
1. WRZESIEŃ – OD NOWA	71
2. PAŹDZIERNIK – NA OKRĄGŁO	72
3. LISTOPAD – CHLEB SZCZĘŚCIA	73
4. GRUDZIEŃ – MARANA THA!	74

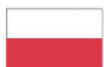
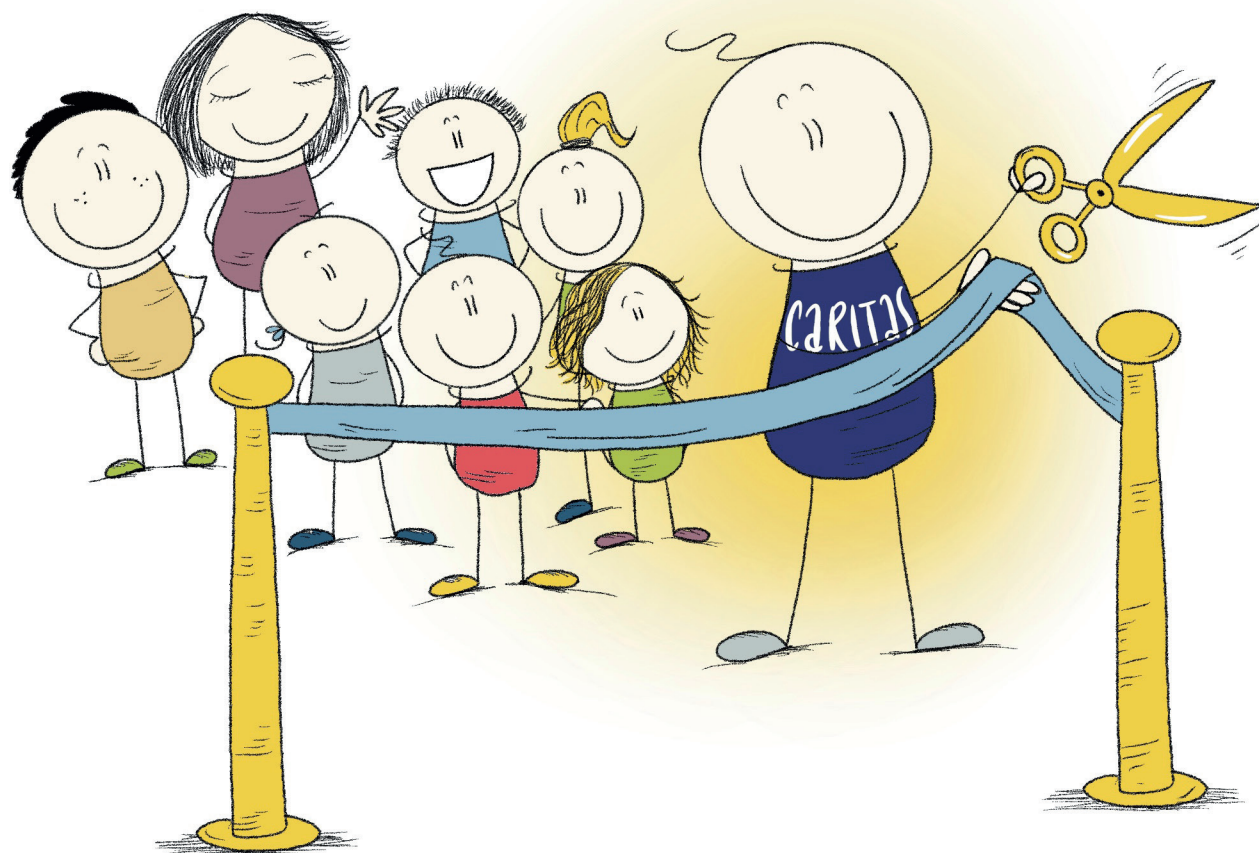
5. STYCZEŃ – LEKCJA MIŁOŚCI.....	75
6. LUTY – BYĆ BLISKO.....	76
7. MARZEC – DAJ SIĘ PO(D)NIEŚĆ.....	77
8. KWIECIEŃ – NIE MA GO TU... – PASCHA.....	78
9. MAJ – MAMY SIEBIE.....	79
10. CZERWIEC – DZIEŃ DZIECKA!?	80
11. LIPIEC – LAUDATO SI’.....	81
12. SIERPIEŃ – ŻYJ Z CAŁYCH SIŁ.....	82
13. MAM TALENT (I NIE ZAWAHAM SIĘ GO WYKORZYSTAĆ).....	83
V PRACA NAD PROJEKTEM	85
WSTĘP	86
1. CZYM JEST PROJEKT/PROJEKT SPOŁECZNY. KROK PO KROKU.....	87
2. JAK GENEROWAĆ POMYSŁY? DIAGNOZA LOKALNA	89
3. JAK WYZNACZYĆ CELE?.....	91
4. OKREŚLENIE CELÓW I PLANOWANIE, CZYLI JAK STWORZYĆ HARMONOGRAM	93
5. PODZIAŁ OBOWIĄZKÓW.....	95
6. EWALUACJA.....	97
7. CZYM JEST DIAGNOZA LOKALNA?.....	99
VI ZAŁĄCZNIKI	111
VII JAK W ATRAKCYJNY SPOSÓB ZAPREZENTOWAĆ SWOJE DZIAŁANIE?	121
WSTĘP	122
1. UWIERZ MI! ROZWÓJ KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH, KOMUNIKACJI, WSPÓŁPRACY I WSPÓŁDZIAŁANIA	132
2. PREZENTUJEMY SIĘ W @SIECI	138
VIII NIEKTÓRE PROBLEMY SZKOLNEGO WOLONTARIATU	143
IX NOC W SZKOLE	151
X PRAWO I DOKUMENTY SKC.....	155

SZKOLNE KOŁO
caritas

SPOTKANIA FORMACYJNE ORAZ GRY I ZABAWY NA DOBRY POZŁĄTEK

S. BEATA ZAWISŁAK USJK

Sfinansowano ze środków MEiN na podstawie umowy MEiN/2022/DWEW/1514 Zadanie z zakresu zdrowia publicznego "Pozytywna szkoła - realizacja projektów i programów edukacyjnych, wychowawczych, interwencyjnych oraz profilaktycznych opartych na podstawach naukowych."

1. WRZESIEŃ – OD NOWA

Zagadnienia: Wrzesień czasem wspólnych planów na przyszłość

Tematy spotkania:

- Wspólnota jako moje miejsce
- Radość z wakacji
- Dzieło stworzenia
- Planowanie wspólnego czasu

Czas spotkania: ok. 45 minut

Przydatne materiały:

- Pismo Święte
- świeca
- encyklika *Laudato si'*
- małe kartki i pisaki (dla wszystkich)
- tablica lub duża kartka, na której będzie można przyklejać odpowiedzi uczestników
- pamiątki z wakacji (opcjonalnie)

Przebieg spotkania:

Integracja:

Przywitaj się ze wszystkimi – najpierw podejdz do każdego osobno, a potem przywitaj całą grupę. Postaraj się zauważyć każdego z uczestników. Jeśli są jacyś nowi, to zatrzymaj się z nimi dłużej, aby się dobrze poczuli.

Wprowadzenie:

Zanim przejdziecie do planowania przyszłości, zaprosz wszystkich uczestników do chwilowego powrotu do wspomnień z wakacji. Jeśli mają ochotę, mogą opowiedzieć, gdzie byli lub pokazać jakieś zdjęcie lub pamiątkę. Rozdaj małe kartki i poprosz, by każdy napisał jedną rzecz, która go pochłonęła w wakacje choćby na chwilę i dała mu poczucie szczęścia. Następnie poprosz, aby dopisali, jaką potrzebę w ten sposób

zaspokoili. Zbierz te kartki, przyczep do tablicy i przeczytaj głośno, ale anonimowo. Podsumuj, że czas wakacji jest piękny i podziękuj, że podzielili się swoimi przeżyciami. Zauważ, jak wiele dobra wydarzyło się w tym czasie. A teraz czas na kolejne, bo: MAMY SIEBIE!

Jeśli masz możliwość, włącz: *Mamy siebie*
https://www.youtube.com/watch?v=l01_7R3ppJY

Porozmawiajcie o tym, co możecie zrobić w swoim środowisku – zaproś do odkrycia nowych przestrzeni do działania.

Słowo:

Zapał świecę i poproś kogoś o odczytanie Psalmu 8.

*O Panie, nasz Boże, jak przedziwne Twe imię po wszystkiej ziemi!
 Tyś swój majestat wyniósł nad niebiosą.
 Sprawiałeś, że [nawet] usta dzieci i niemowląt oddają Ci chwałę,
 na przekór Twym przeciwnikom, aby poskromić nieprzyjaciela i wroga.
 Gdy patrzę na Twe niebo, dzieło Twych palców,
 księżyc i gwiazdy, któreś Ty utwierdził:
 czym jest człowiek, że o nim pamiętasz,
 i czym – syn człowieczy, że się nim zajmujesz?
 Uczyniałeś go niewiele mniejszym od istot niebieskich,
 chwałą i czią go uwieńczyłaś.
 Obdarzyłaś go władzą nad dziełami rąk Twoich;
 złożyłaś wszystko pod jego stopy:
 owce i bydło wszelakie, a nadto i polne stada,
 ptactwo powietrzne oraz ryby morskie,
 wszystko, co szlaki mórza przemierza.
 O Panie, nasz Panie, jak przedziwne Twe imię po wszystkiej ziemi!*

Komentarz:

Ten psalm pokazuje, jak wiele człowiek otrzymał od Boga. Kiedy zdajemy sobie z tego sprawę, w sercu rodzi się pragnienie dzielenia się tym, co mamy!

Psaln 8 może stać się zachętą do wdzięczności za dzieło stworzenia. Poproś teraz uczestników, by powiedzieli o jednej rzeczy stworzonej przez Boga, za którą są wdzięczni.

A co na to papież Franciszek?

Wszyscy możemy współpracować jako narzędzia Boga w trosce o stworzenie, każdy ze swoją kulturą i doświadczeniem, swoimi inicjatywami i możliwościami. (Laudato si', 14)

Przed nami nowy rok szkolny, zatem zaczynamy OD NOWA myśleć o tym, co dla nas ważne, co chcemy dać sobie i innym.

Działanie:

Powiedz, że dopiero rozpoczął się wrzesień, więc przed Wami dużo czasu na wspólne działania! Jednak, aby ten czas nie przeleciał Wam przez palce, należy dobrze go zaplanować.

Podziel uczestników na pięć grup i poproś, by każda z nich napisała na tablicy konkretne działanie, które może podjąć w tym roku (najlepiej jedno działanie na miesiąc). Oczywiście chodzi o takie akcje, które można zrealizować w Waszym środowisku. Następnie przeczytajcie je wszystkie, przeanalizujcie i wspólnie zaplanujcie cały rok pracy i spotkań. Koniecznie zapiszcie Wasze plany!

Modlitwa na zakończenie:

Poproś uczestników, by wybrali jedno zdanie z *Psalmu 8* i głośno je odczytali. Nie szkodzi, jeśli będą się powtarzać.

2. PAŹDZIERNIK – NA OKRĄGŁO

Zagadnienia: Październik czasem modlitwy różańcowej

Tematy spotkania:

- Św. Dominik – od kontemplacji do aktywności
- Różaniec – modlitwa dla wytrwałych
- Wspólna modlitwa

Czas spotkania: ok. 45 minut

Przydatne materiały:

- *Pismo Święte*
- świeca
- koraliki, pestki, ziarenka i sznurki do zrobienia różańca (proponuję technikę dowolną, w zależności od możliwości czasowych i dostępnych materiałów, wiele podpowiedzi można znaleźć na stronach internetowych)

Jak zrobić różaniec:

- <https://www.youtube.com/watch?v=FA12V87A5GU>
- <https://www.youtube.com/watch?v=qNsHWhLqKsU>

Przebieg spotkania:

Integracja:

Przywitaj się ze wszystkimi uczestnikami spotkania. Zapytaj, co dobrego wydarzyło się u nich w ostatnim czasie. By zachęcić ich do odpowiedzi, możesz zacząć od siebie.

Wprowadzenie:

Trwa październik, który od wielu lat kojarzony jest z modlitwą różańcową. Różaniec może nam się wydawać trochę monotony, ale jeśli naprawdę wsłuchamy się w tekst tej modlitwy, może ona stać się wspaniałą przygodą! Nie musisz przecież zmawiać całej modlitwy na raz, jeśli Cię to męczy.

Słowo:

Zapal świecę i odczytaj fragment z Pisma Świętego:

Zawsze się radujcie, nieustannie się módlcie! W każdym położeniu dziękujcie, taka jest bowiem wola Boża w Jezusie Chrystusie względem was. Ducha nie gaście, proroctwa nie lekceważcie! Wszystko badajcie, a co szlachetne – zachowujcie! Unikajcie wszystkiego, co ma choćby pozór zła. (1 Tes 5,16-22)

Św. Paweł wzywa nas do nieustannej modlitwy, z której będzie wypływać nasze działanie.

Pogłębienie refleksji:

Różaniec to sposób modlitwy, ale też „narzędzie” do jej odmawiania, czyli sznur z koralikami, czyli inaczej paciorkami, ułatwiający liczenie poszczególnych wezwań. Sposób odmawiania tej modlitwy i jej obecna forma kształtowały się przez wiele lat. Różaniec często kojarzony jest z osobą św. Dominika, który przedstawiany jest jako ten, który miał go dostać od Maryi podczas objawiania. To podkreśla ważną rolę zakonu dominikańskiego w rozpowszechnianiu modlitwy różańcowej. Mnisi nieśli ją w świat, wraz ze Słowem Bożym. Papież Pius V (dominikanin) specjalną bullą podkreślił rolę różańca w Kościele i nadał mu odpowiednią rangę. W 2002 roku Jan Paweł II napisał *List apostołski o różańcu*, w którym dodał do istniejących już tajemnic – tajemnice światła.

Działanie:

Teraz zachęć wszystkich uczestników spotkania do zrobienia własnego różańca. Zobaczcie, jak niewiele do tego potrzeba. Mogą to być zwykłe ziarenka, np. kawy lub jakieś pestki, koraliki, do tego kawałek sznurka i gotowe! Własnoręcznie zrobiony różaniec można komuś podarować lub odmawiać go samemu. Będzie on przypominał, że każde działanie powinno wypływać z modlitwy.

Zakończenie:

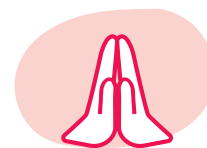
Październik jest miesiącem różańcowym, ta modlitwa pomaga odnaleźć wewnętrzną harmonię. Więcej o tym na stronach Kwartalnika Caritas 3/2021, w artykule *Październik – W duchu boskiej harmonii*.

<https://caritas.pl/wp-content/uploads/2021/08/kwartalnik-3-2021-eco.pdf> (s. 49)

Modlitwa na zakończenie:

Jeśli macie czas i przestrzeń, to zachęcam do modlitwy różańcowej: może jedna dziesiątka?

Tajemnice światła

1. Chrzest Pana Jezusa w Jordanie

Czy pamiętasz ten moment, kiedy wchodzisz do wody? Czujesz, że ogarnia twoje ciało, gdy zanurzasz się w niej coraz głębiej. Można to porównać do modlitwy różańcowej – kiedy zaczynamy przesuwac paciorki, zanurzamy się w modlitwie. Wchodzimy w głębię tajemnic. W życiu spotykamy sytuacje, których nie rozumiemy, które są dla nas tajemnicą. Tajemnica cierpienia, radości, choroby, śmierci – doświadczamy ich, nie wiedząc do końca, dlaczego. Jeżeli z wiarą przyjmiemy doświadczenia, które są dla nas niezrozumiałe, może nad nami również otworzy się niebo i usłyszymy głos, że jesteśmy dziećmi kochanymi przez Ojca.

2. Cud w Kanie Galilejskiej

To ekscytujące, że Jezus objawia się jako Bóg tam, gdzie chłopak wyznaje miłość dziewczynie. Przemiana wody w wino w Kanie Galilejskiej jest znakiem obfitości, ogromu miłości, którą obdarza nas Bóg. Z tej miłości stworzył świat, abyśmy mogli w nim zamieszkać jak w domu. My też czynimy ze swojego serca dom, w którym może zamieszkać druga osoba. Ale Bóg idzie o krok dalej – widząc, jak ten podarowany dom jest przez nas traktowany, otwiera swoje serce, byśmy, poranieni i często samotni w swoim cierpieniu, mogli w nim zamieszkać i odpocząć.

3. Głoszenie Królestwa Bożego i wzywanie do nawrócenia

Święty Franciszek powiedział braciom, by głosili *Ewangelię* wszelkiemu stworzeniu. I tu przejawia się jego geniusz, bo wiedział, że *Ewangelię* głosimy nie tylko wtedy, kiedy ludzie na nas patrzą, ale również wtedy, gdy przebywamy w samotności. Głosimy wtedy, gdy idziemy sami na spacer do lasu czy samotnie kajakiem opływamy jezioro. Głosić *Ewangelię* wszelkiemu stworzeniu to dostrzegać w każdej istocie, we wszystkim, co nas otacza, znak Bożej obecności.

4. Przemienienie na górze Tabor

Poznanie rzeczywistości łączy się z wysiłkiem, z wchodzeniem na górę. Trzeba dużej uważności, by dostrzegać w trudnych sytuacjach głos Jezusa, który przygotowuje nas do tego, co ma nadejść. Każda chwila przygotowuje nas na moment śmierci. Jeże-

li ma się wydarzyć w życiu coś trudnego, to wcześniej pojawiają się sytuacje, które nas na to przygotowują i które nas uczą. Już teraz obserwujemy skutki lekkomyślnej działalności człowieka – anomalie klimatyczne, ginięcie gatunków. Od nas zależy, czy potraktujemy te znaki poważnie. Boże, dodaj nam mądrości, byśmy przestali niszczyć nasz wspólny dom.

5. Ustanowienie Eucharystii

To niesamowite, że Bóg, który jest Stwórcą, zamyka się w kawałku chleba i kropli wina. Pozwala się połamać, by stać się pokarmem dla wszystkich. Jezus nie kalkuluje i nie jest wyrachowany. Nie zagarnia dla siebie, ale cały się oddaje, bo wie, że wolą miłosiernego Ojca jest dzielenie siebie i rozdawanie potrzebującym. Naszym zadaniem jest takie dzielenie siebie, swojej obecności, uwagi, które wszystkim spragnionym pokaże drogę do wody żywej. Daj nam Boże wody żywej, byśmy już nigdy nie pragnęli. Daj nam siebie, byśmy nigdy nie byli głodni.

3. LISTOPAD – CHLEB SZCZĘŚCIA

Zagadnienia: Dzielenie się to pomnażanie dobra

Tematy spotkania:

- Wszyscy równi w oczach Pana
- Dzień Ubogich
- Chleb szczęścia

Czas spotkania: ok. 45 minut

Przydatne materiały:

- Pismo Święte
- świeca
- chleb
- może uda Ci się wcześniej poprosić uczestników spotkania, by przygotowali paczki dla potrzebujących (suchy prowiant, środki czystości, odzież)
- zadanie do domu: upiecz chleb i podziel się z ubogimi w parafii, szkole, w domu opieki społecznej (ważne jest, by prowadzący miał przygotowany pomysł, w jaki sposób będzie rozprowadzany ten chleb)
- przepis na szybki chleb (s. 20)

Przebieg spotkania:

Integracja:

Przywitaj się ze wszystkimi uczestnikami spotkania. Zapytaj, za kogo chcą się dziś szczególnie pomodlić – może mają jakieś ważne intencje – mogą je wypowiedzieć głośno lub przedstawić Bogu w ciszy. Odmówcie wspólnie *Ojciec Nasz*.

Wprowadzenie:

Światowy Dzień Ubogich obchodzony jest zawsze w 33. niedzielę zwykłą, wypadającą pomiędzy 13 a 19 listopada. Został ustanowiony w listopadzie 2016 roku przez papieża Franciszka w liście apostołskim *Misericordia et misera*, napisanym na zakończenie Nadzwyczajnego Jubileuszowego Roku Miłosierdzia. W niektórych miastach przed

Dniem Ubogich obchodzony jest Tydzień Ubogich, w czasie którego przygotowywane są specjalne akcje na rzecz potrzebujących, np. ciepły poczęstunek, pomoc pielęgniarska, usługi fryzjerskie czy kosmetyczne, spektakle teatralne, warsztaty kulinarne i wiele innych...

<https://caritas.pl/wp-content/uploads/2021/08/kwartalnik-3-2021-eco.pdf> (s. 89)

Słowo:

Zapał świece i odczytaj fragment z Pisma Świętego:

Błogosławieni ubodzy w duchu, albowiem do nich należy Królestwo Niebieskie.
(Mt 5,3).

Napisz na flipcharcie na środku słowo UBOGI i poproś, by każdy dopisał, z czym się jemu ono kojarzy. Powiedz, że etymologicznie ubogi to ten, który ma wszystko U BOGA! Ten, który pokłada w Nim całą nadzieję.

Posłuchajcie piosenki Magdy Anioł: *uBoga droga*

<https://www.malygosc.pl/doc/1770565.Uboga-droga>

Pogłębienie refleksji:

Ubogich zawsze macie u siebie... – to prawda, która chyba nigdy się nie zmieni. Nie możemy czekać, aż [ubodzy] zapukają do naszych drzwi. Pilnie potrzeba, abyśmy dotarli do nich w ich własnych domach, w szpitalach i w domach opieki, na ulicach i w ciemnych zaułkach – napisał papież Franciszek w orędziu na Światowy Dzień Ubogich w 2021 roku.

Na początku modliliśmy się *...chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj...* – to jest wołanie każdego z nas, także za tych, którym brakuje wszystkiego. Modlimy się za nich, pamiętamy o nich, ale konieczne jest nasze konkretne działanie. Papież zachęca, byśmy nie tylko wspierali ich materialnie poprzez różnorakie zbiórki, ale byśmy dotarli do nich osobiście – podjęli działania, które pomogą zaspokoić ich potrzeby. Dzień Ubogich to dobry moment, by się obudzić i rozejrzeć wokół siebie, podzielić się tym, co mamy.

Opowiedz historię Chleb szczęścia

Pewien chłopiec wybrał się w podróż, by szukać chleba szczęścia. Chodził od miasta do miasta, zaglądał do różnych piekarni, pytał, gdzie tylko mógł. Wszyscy proponowali mu albo chleb ze słonecznikiem albo orkiszowy albo pszenny albo wieloziarnisty, niektórzy oferowali chleby bardziej wyszukane, jak chleb włoski czy fit, ale nikt nie słyszał o chlebie szczęścia. Chłopiec po długich i bezskutecznych poszukiwaniach poczuł się bardzo smutny i zrezygnowany usiadł na ławce w parku. Nagle podbiegła do niego uśmiechnięta dziewczynka i powiedziała:

– Wyglądasz na głodnego i bardzo smutnego... Weź to, proszę. Nie mam zbyt wiele, ale chętnie się podzielę!

Chłopiec nie zdążył jeszcze nic powiedzieć, a w jego dłoni leżał już kawałek świeżego chleba. Spojrzał na niego i z radością zawołał:

- Chleb szczęścia! Masz chleb szczęścia! Powiedz mi skąd go wzięłaś?!
- To jest chleb, który upiekła dziś rano moja mama. Dała mi go, żebym nie była głodna, a ja podzieliłam się nim z tobą.
- To jest chleb z twojego domu? Żaden wyjątkowy?
- Tak, to jest zwyczajny chleb, ale upieczony z miłością.

Wtedy chłopiec zrozumiał, że wszystko, czym się dzielimy staje się wyjątkowe, i że zwykły chleb może być chlebem szczęścia!

Zapytaj, czy Twoi uczniowie słyszeli o akcji KROMKA CHLEBA, wejdź na stronę i pokaż im:
<https://kromka.caritas.pl>

Działanie:

Może i Wy w tym roku włączycie się w KROMKĘ CHLEBA? Poniżej krótki instruktażowy film:
<https://youtu.be/WVqByLRHVG8>

Warto piec w domu chleb i dzielić się nim!

Dzisiaj na koniec ja mam dla Was kromkę, by każdy z radością zjadł i pamiętał o zadaniu domowym.

Teraz obejrzyjcie skarby, którymi chcecie się podzielić z innymi. Niech to też będzie okazja do refleksji nad Waszymi potrzebami i chęcią życia skromniej i bardziej ascetycznie – czasami nadmiar tak przytłacza, że nie widzimy potrzeb innych.

Dobrze, że chcecie się dzielić z innymi, to świadczy o Waszej otwartości!

Modlitwa na zakończenie

Ekumeniczna modlitwa chrześcijańska:

*Boże nasz, Trójco miłości,
z potężnej komunii Twego boskiego życia wewnętrznego
rozlej pośród nas rzekę braterskiej miłości.
Daj nam tę miłość, która się odzwierciedlała w gestach Jezusa,
w jego nazaretańskiej rodzinie i w pierwszej wspólnocie chrześcijańskiej.
Daj nam, chrześcijanom, żyć Ewangelią
i rozpoznawać Chrystusa w każdym człowieku,
by zobaczyć Go ukrzyżowanego w udrękach opuszczonych
i zapomnianych tego świata
i zmartwychwstałego w każdym bracie, który powstaje.
Przybądź, Duchu Święty, ukaż nam swoje piękno
odzwierciedlone we wszystkich ludach ziemi,
by odkryć, że każdy jest ważny,
że wszyscy są potrzebni, że są różnymi obliczami
tej samej ludzkości umiłowanej przez Boga.
Amen.*

W Asyżu, u grobu św. Franciszka, dnia 3 października 2020 roku, w wigilię święta Biedaczyny, w ósmym roku mego pontyfikatu. (Franciszek, *Fratelli tutti*)

PRZEPIS NA SZYBKI CHLEB

0,5 kg mąki pszennej (można dodać trochę mąki razowej, płatków owsianych, otrębów, ziaren słonecznika oraz siemię lniane, czarnuszkę, suszoną żurawinę – co kto lubi)

1 łyżeczka cukru

1,5 łyżeczki soli

1/8 kostki świeżych drożdży

Ok. 2 łyżki oliwy

Ok. 0,5 l ciepłej wody

WYKONANIE:

Do miski wsyp mąkę i wszystkie dodatki według upodobania, dodaj drożdże, posyp je cukrem, dodaj oliwę i stopniowo wodę. Wymieszaj ręką do połączenia składników. Konsystencja powinna być raczej rzadka, jak budyń. Nakryj ściereczką i odstaw do wyrośnięcia na około pół godziny. Następnie przełóż do podłużnej foremki wysmarowanej tłuszczem i posypanej otrębami. Przykryj ściereczką i ponownie pozostaw w ciepłym miejscu do wyrośnięcia.

Wyrośnięte ciasto ponacinaj w kilku miejscach nożem, możesz je też z wierzchu posypać ziarnem słonecznika lub innym.

Wstaw do piekarnika nagrzanego do 250°C, grzanie góra-dół na 20 minut, po tym czasie zmniejsz temperaturę do 180°C i pozostaw tylko dolne grzanie przez 30 minut. Warto na czas pieczenia umieścić w piekarniku naczynie z wodą, aby para nawilżyła ciasto.

Po upieczeniu wyjmij chleb z foremki i ostudź na kratce.

4. GRUDZEŃ – MARANA THA!

Zagadnienia: Adwent czasem spotkania Boga i człowieka

Tematy spotkania:

- Adwentowe czuwanie
- Spotkanie z Bogiem
- Spotkanie z człowiekiem
- Wigilijne Dzieło Pomocy
- Celebrowanie Wigilii

Czas spotkania: ok. 45 minut

Przydatne materiały:

- *Pismo Święte*
- zegar
- świeca Wigilijne Dzieło Pomocy
- kalendarz adwentowy (IMPULSY NA ADWENT) – jeśli masz możliwości, możesz wydrukować dla każdego taki kalendarz, zapakować i podarować jako prezent od Świętego Mikołaja.
- materiały potrzebne do wykonania ozdób lub kartek świątecznych według uznania prowadzącego (takie wspólne działania bardzo integrują, dlatego proponuję wszystko dobrze przemyśleć i przygotować wcześniej); świetnie sprawdzi się też wspólne ozdabianie pierniczków (warto kupić lub upiec je wcześniej) i tworzenie prostych ozdób (do tego celofan, jakiś sznureczek, bileciki) i mamy piękne prezenty!

Przebieg spotkania:

Integracja:

Przywitaj się ze wszystkimi uczestnikami spotkania, koniecznie zauważ każdego i zapytaj o samopoczucie, a następnie rozdaj kartki i poproś, by każdy z nich odpowiedział na pytanie: „na co czekasz?”. Daj chwilkę czasu na udzielenie odpowiedzi, zbierz kartki i odczytaj odpowiedzi (mogą być bardzo różne i to dobrze!).

Wprowadzenie:

Włącz piosenkę: *Marana tha*

<https://www.youtube.com/watch?v=srCwBJ0-ZY0>

Wyjaśnij, że słowa MARANA THA oznaczają PRZYJDŹ, PANIE! – jest to modlitwa oczekiwania.

Słowo:

Zapal świecę (najlepiej Wigilijnego Dzieła Pomocy) i poproś kogoś o odczytanie:

Nie wyzbywajcie się więc waszej ufności, która znajduje wielką odpłatę. Potrzebujecie bowiem wytrwałości, abyście po wypełnieniu woli Bożej dostąpili [spełnienia] obietnicy.

Jeszcze bowiem krótka, bardzo krótka chwila, i przyjdzie Ten, który ma nadejść, i nie spóźni się. (Hbr 10,35-37)

Komentarz:

Autor listu do Hebrajczyków zachęca do ufności i wytrwałego oczekiwania, bo Pan przyjdzie już za chwilę i się nie spóźni. To jest niezwykła obietnica, o której nie możemy zapominać. Cały Adwent jest przepełniony tym radosnym oczekiwaniem, to czas wielkiej nadziei i refleksji, spróbuj go dobrze przeżyć.

Pogłębienie refleksji:

Możesz teraz wyjąć zegar i zapytać, z czym kojarzy się uczniom... Oczywiście chodzi o odliczanie czasu. Dlaczego to może budzić skojarzenie z Adwentem? Ponieważ Adwent też ma określony czas – odliczamy dni do Bożego Narodzenia. Właśnie teraz trwamy w wyjątkowym czasie Adwentu. Zapytaj, czy uczestnicy wiedzą, co oznacza sam wyraz ADWENT. Pochodzi on od łacińskiego słowa *adventus*, czyli „przyjście”.

Czy masz już kalendarz adwentowy? Jeśli nie, to postaraj się o niego, możesz go sobie wydrukować – w internecie jest wiele wzorów. Można też zrobić go samodzielnie. Wystarczą kartki (z zadaniami ułożonymi przez Ciebie lub fragmentami z *Pisma Świętego*

do codziennej refleksji) oraz np. słoik lub woreczek. Pocięte kartki włóż do woreczka lub słoika – możesz go ozdobić i codziennie w czasie adwentu wyciągać jedną myśl. Powodzenia!

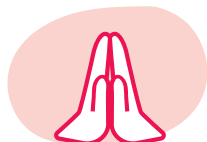

Działanie:

Nasz dzisiejszy temat to SPOTKANIE BOGA I CZŁOWIEKA – ADWENT, dlatego teraz spróbujemy wspólnie pomyśleć, jak spotkać Boga w drugim człowieku. Jeśli mamy możliwość włączenia się w przygotowanie Wigilii dla potrzebujących, to porozmawiajmy o tym teraz – zaplanujmy dobrze ten czas. Jeśli nie mamy takiej opcji lub czasu, to możemy przygotować dla nich jakieś miłe niespodzianki – kartki lub ozdoby choinkowe – coś, co sprawi im radość i będzie dziełem naszych rąk. W zależności od możliwości grupy, mogą to być: kartki, pierniczki, ozdoby choinkowe, zdobione świece – kopalnią pomysłów jest pinterest.

Jeśli uda się nam przygotować Wigilię, to przypominam, że na stronie Caritas jest wiele ciekawych inspiracji z których można zawsze skorzystać. Oczywiście nie zapominamy też o miłych prezentach, one zawsze cieszą!

<https://laudatosi.caritas.pl/aktualnosci/10-pomyslow-na-prezenty-zero-waste/>

Modlitwa na zakończenie:

z Psalmu 25:

*Ku Tobie, Panie, wznoszę moją duszę,
mój Boże (...)
Daj mi poznać drogi Twoje, Panie,
i naucz mnie Twoich ścieżek!
Prowadź mnie według Twojej prawdy i pouczaj,
bo Ty jesteś Bóg, mój Zbawca,
i w Tobie mam zawsze nadzieję.
Amen*

5. STYCZEŃ – LEKCJA MIŁOŚCI

Zagadnienia: Świąteczne spotkanie przy stole

Tematy spotkania:

- Świąteczna wdzięczność
- Spotkanie Boga i Człowieka
- Być dla innych
- Spotkanie przy stole

Czas spotkania: ok. 45 minut

Przydatne materiały:

- Pismo Święte
- encyklika *Laudato si'*
- Kolęda płynie z wysokości:
https://www.youtube.com/watch?v=9E68xxTL_aQ
- flipchart lub kartki i flamastry
- warto poprosić wcześniej uczestników spotkania, żeby przynieśli coś do jedzenia na wspólny stół

Przebieg spotkania:

Integracja:

Przywitaj się ze wszystkimi uczestnikami spotkania, zapytaj o samopoczucie i o to, czy już przyzwyczaili się do tego, że mamy nowy rok. Następnie napisz na flipcharcie: JESTEM Wdzięczny ZA i poproś, by każdy dopisał dwie rzeczy, osoby, sytuacje itp., za które jest wdzięczny. Druga forma tego zadania: każdy dostaje kartkę A4 z napisem „jestem wdzięczny za” i ma za zadanie narysować dwie takie rzeczy. W czasie pracy można puścić kolędy, tak żeby stanowiły tło muzyczne. Podsumuj wykonane zadanie, zauważając, jak wiele pięknych rzeczy wydarzyło się w naszym życiu i jak wiele mamy powodów do wdzięczności.

Wprowadzenie:

Włącz kolędę: Kolęda płynie z wysokości.

<https://www.youtube.com/watch?v=jbv9Y627GEM>

Słowo:

Zapal świecę i poproś kogoś o odczytanie:

Na początku było Słowo,
a Słowo było u Boga,
i Bogiem było Słowo.
Ono było na początku u Boga.
Wszystko przez Nie się stało,
a bez Niego nic się nie stało,
co się stało.
W Nim było życie,
a życie było światłością ludzi,
a światłość w ciemności świeci
i ciemność jej nie ogarnęła.
Była światłość prawdziwa,
która oświeca każdego człowieka,
gdy na świat przychodzi.
Na świecie było [Słowo],
a świat stał się przez Nie,
lecz świat Go nie poznał.
Przyszło do swojej własności,
a swoi Go nie przyjęli.
Wszystkim tym jednak, którzy Je przyjęli,
dało moc, aby się stali dziećmi Bożymi,
tym, którzy wierzą w imię Jego
– którzy ani z krwi,
ani z żądz ciała,
ani z woli męża,
ale z Boga się narodzili.
A Słowo stało się ciałem
i zamieszkało wśród nas.
I oglądaliśmy Jego chwałę,
chwałę, jaką Jednorodzony otrzymuje od Ojca,
pełen łaski i prawdy.
(J 1,1-5.9-14)

Komentarz:

Ten fragment Ewangelii jest Wam pewnie bardzo dobrze znany, ponieważ czytamy go w okresie Bożego Narodzenia. Dziś zatrzymamy się przez chwilę nad słowami:

*Przyszło do swojej własności,
a swoi Go nie przyjęli.
Wszystkim tym jednak, którzy Je przyjęli,
dało moc, aby się stali dziećmi Bożymi...
Tak jest i dziś – Jezus przychodzi do nas w drugim człowieku i nie zawsze znajduje miejsce w naszym sercu... Pomyślmy przez chwilę o tych momentach, kiedy zabrakło nam w sercu miejsca na drugą osobę i w ciszy przepróśmy za to Boga...
W Bożym Narodzeniu otrzymujemy lekcję o miłości Boga, który staje się człowiekiem, by uświęcić życie ludzkie.*

Pogłębienie refleksji:

Oddajmy teraz głos papieżowi Franciszkowi:

W centrum tego świata stale obecny jest Pan życia, który tak bardzo nas kocha. On nas nie opuszcza, nie zostawia nas samymi, bo definitywnie zjednoczył się z naszą ziemią, a Jego miłość zawsze prowadzi nas do znalezienia nowych dróg. Jemu niech będzie chwała! (Laudato si', 245)

Zapytaj uczniów: Jakie są te nowe drogi, gdzie możemy zobaczyć drugiego człowieka? Posłuchaj ich odpowiedzi.

Opowiedz o wielu formach dotarcia do ludzi potrzebujących, które praktykuje Caritas. Spróbuj pokazać działania programu Rodzina Rodzinie:

www.rodzinarodzinie.caritas.pl

Konkretną lekcją, jaką możemy wyciągnąć ze świętowania Bożego Narodzenia jest to, jak zauważyć drugiego i to, jakie to jest ważne we współczesnym świecie...

Możecie także porozmawiać na temat osób potrzebujących w Waszych środowiskach; pewnie dostali oni na Boże Narodzenie paczki. Ale co możemy zrobić więcej? Chodzi o taką stałą pomoc, która czasami może być po prostu obecnością...

Działanie:

Jeśli wystarczy Wam czasu i macie na to ochotę, zaprosz wszystkich do wspólnego świętowania, najlepiej przy stole z jakimiś smakołykami. Może jeszcze na chwilę wrócicie do tematu wdzięczności z początku spotkania, a może zaśpiewacie wspólnie kolędę?

Druga opcja to wspólne kolędowanie, które jest przygotowane w materiałach formacyjnych w Kwartalniku Caritas 4/2021

<https://caritas.pl/wp-content/uploads/2021/12/caritas-4-2021-205x285-www.pdf>

Modlitwa na zakończenie:

Zaśpiewajcie ulubioną kolędę.

6. LUTY – BYĆ BLISKO

Zagadnienia: Zauważenie ludzi chorych. Wspólnota.

Tematy spotkania:

- Definicja choroby
- Dzień Chorego
- Relacje z chorymi
- Potrzeby chorych
- Obdarowanie

Czas spotkania: ok. 45 minut

Przydatne materiały:

- Pismo Święte
- świeca
- encyklika *Laudato si'*
- małe karteczki, pisaki, papier, nożyczki, bibuła, kolorowe kartki, klej

Przebieg spotkania:

Integracja:

Przywitaj się i poproś uczestników o dokończenie zdania: „Mam na imię... i cieszę się, że mogę się z wami spotkać, ponieważ...” Zaczynij od siebie, np.: „Mam na imię Beata i cieszę się, że mogę się z wami spotkać, ponieważ lubię spędzać czas z ludźmi”.

Wprowadzenie:

Gdy wszystkie osoby się przywitają, podziękuj i powiedz, że cieszysz się na dzisiejsze spotkanie.

Dziś zastanowimy się nad tym, jak pomóc naszym chorym i stworzyć wspólnotę, w której poczują się przyjęci. Przypomnij uczestnikom spotkania, że 11 lutego obchodzimy Dzień Chorego. Zastanówcie się wspólnie, czym jest choroba? Kto to jest chory?

Rozdaj kartki i poproś, by uczestnicy napisali na nich odpowiedź na pytanie: co to jest choroba? Następnie zbierz kartki, odczytaj odpowiedzi uczestników i podsumuj: Choroba to taki stan organizmu, gdy czujemy się źle i nasze złe samopoczucie nie jest chwilowe, przejściowe, ale wywołane dolegliwościami związanymi ze zmianami strukturalnymi lub czynnościami organizmu. Myśląc o Dniu Chorego, warto też pamiętać o tych, którzy tylko czasami mają się źle. Może nawet dziś ktoś z Was nie czuje się dobrze?

Zaproś uczniów do refleksji: często zapominamy o tych, których choroba jest mniej widoczna, może nawet zostawiamy ich bez pomocy. Oczywiście bardzo trudno jest zauważyć wszystkich chorych, ale spróbujcie się teraz zastanowić, czy w Waszym środowisku nie ma osób, które z jakiegoś powodu są wycofane, pozostawione na marginesie? Może one chorują na samotność, na brak relacji? Pamiętaj, że czasami zwykłe pytanie o to, jak ktoś się czuje, może wiele zmienić.

Poproś teraz wszystkich, by usiedli w parach i porozmawiali o tym, kiedy oni czuli się samotni i kto lub co im wtedy pomogło.

Podsumuj: Mały Książę, powiedział, że „samotnym jest się także wśród ludzi”. Dziś chcemy się zastanowić, jak do tego nie dopuścić i jak reagować na samotność innych. Dzień Chorego to dobra okazja, by odszukać osoby samotne, chore, potrzebujące, i zająć się nimi. W Kwartalniku Caritas 2021 jest gotowy plakat na mszę świętą z tej okazji, ale też trochę propozycji „Weź i zrób” – spróbujcie tam razem zajrzeć.

<https://caritas.pl/wp-content/uploads/2021/12/caritas-4-2021-205x285-www.pdf> (s. 123)

Słowo:

Zapał świecę i poproś kogoś o odczytanie:

Na koniec, bracia, miejcie się dobrze; bądźcie doskonali, pokrzepiajcie się, bądźcie jednomyślni, żyjcie w pokoju, a Bóg miłości i pokoju będzie z wami. (2Kor 13,11)

Komentarz:

Święty Paweł zostawia nam słowa pokrzepienia i odwagi, ale też zapewnia o tym, że pokój Boży będzie z nami. Ważne w tym krótkim fragmencie jest też to, by pokrzepiać się wzajemnie. Dziś właśnie o tym porozmawiamy.

Co na to papież Franciszek?

Można mieć niewiele, a żyć intensywnie, zwłaszcza gdy jesteśmy w stanie odkryć inne przyjemności i odnajdywać satysfakcję w braterskich spotkaniach, usługiwaniu... (Laudato si', 223)

Pogłębienie refleksji:

W encyklice *Laudato si'* papież wiele razy podkreśla, jak ważne są relacje z drugim człowiekiem, spotkania, rozmowy, wzajemne zainteresowanie. To czasami najlepsze lekarstwo na ich choroby, a przede wszystkim na samotność.

Porozmawiajcie, jak konkretnie można pomóc ludziom starszym, chorym i samotnym. Można skorzystać z podpowiedzi papieża: *pragnę przypomnieć, że bliskość wobec chorych i ich duszpasterstwo nie jest zadaniem tylko niektórych duszpasterzy specjalnie przygotowanych; odwiedzanie chorych jest zaproszeniem skierowanym przez Chrystusa do wszystkich Jego uczniów. Ile osób chorych i starszych mieszka w domach i czeka na wizytę! Posługa pocieszenia jest zadaniem każdego ochrzczonego, który pamięta o słowach Jezusa: „Byłem chory, a odwiedziliście Mnie” (Mt 25,36).* (Orędzie na światowy Dzień Chorego 2022).

Zadanie:

Wyobraź sobie, że to Ty jesteś chory lub źle się czujesz. Napisz na kartce, co chciałbyś usłyszeć, jakie słowa byłyby dla Ciebie ważne. Przeczytajcie swoje odpowiedzi.

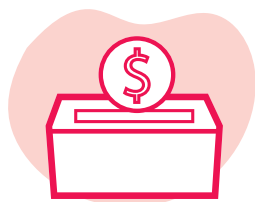
Działanie:

Przygotujcie kartki z życzeniami dla Chorych, które rozdacie np. po mszy w Dzień Chorego lub zanieście chorym. Na kartkach mogą być napisane te słowa, które zapisa- liście w ćwiczeniu wyżej. Pomysły na kartki mogą być różne, ten jest bardzo prosty:

<https://pl.pinterest.com/pin/205406432994619676/>

Modlitwa na zakończenie:

Pomódlcie się za znanych i nieznanym Wam chorych *Pozdrowieniem Anielskim*. Wy- mieńcie wcześniej ich imiona.

7. MARZEC – DAJ SIĘ PO(D)NIEŚĆ

Zagadnienia: Wielki Post czasem prawdziwej relacji z Bogiem i człowiekiem

Tematy spotkania:

- Wielki Post jako czas wyjątkowy
- Wolontariat – relacje
- Jałmużna – o co chodzi i jak ją dawać?

Czas spotkania: ok. 45 minut

Przydatne materiały:

- *Pismo Święte*
- encyklika *Laudato si'*
- świeca
- karta samopoczucia dla każdego uczestnika (w załącznikach)
- karteczki post-it, pisaki, flipchart
- kartki A5

Przebieg spotkania:

Integracja:

Przywitaj się i powiedz, że bardzo się cieszysz z dzisiejszego spotkania. Następnie rozdaj karty samopoczucia (są dwie do wyboru – załączniki 1 i 2). Poproś, by wszyscy przyjrzeni się swoim emocjom, samopoczuciu i wypełnili karty.

1. Zaznacz emotkę, która dziś obrazuje Twoje samopoczucie.
 2. Zaznacz na osi, w którym miejscu jesteś, odwołując się do Twojego samopoczucia.
- Kiedy wszyscy uczestnicy zrobią zadania, poproś każdego z nich o krótki komentarz do własnej pracy. Na koniec podsumuj krótko tę część.

Wprowadzenie:

Jesteśmy w okresie Wielkiego Postu – to wyjątkowy moment w roku liturgicznym, kiedy możemy się zatrzymać, by potem świadomie iść dalej. To dobry czas, by zadać sobie pytania o nasze relacje, a także o to, jak mądrze dawać jałmużnę.

Słowo:

Zapał świecę i poproś kogoś o odczytanie Ewangelii:

Gdy po pewnym czasie wrócił do Kafarnaum, postłyszeli, że jest w domu. Zebrało się tyle ludzi, że nawet przed drzwiami nie było miejsca, a On głosił im naukę. Wtem przyszli do Niego z paralytykiem, którego niosło czterech. Nie mogąc z powodu tłumu przynieść go do Niego, odkryli dach nad miejscem, gdzie Jezus się znajdował i przez otwór spuścili łożo, na którym leżał paralytyk. Jezus, widząc ich wiarę, rzekł do paralytyka: „Synu, odpuszczają ci się twoje grzechy”. A siedziało tam kilku uczonych w Piśmie, którzy myśleli w sercach swoich: „Czemu On tak mówi? On bluźni. Któż może odpuszczać grzechy, oprócz jednego Boga?” Jezus poznał zaraz w swym duchu, że tak myślą, i rzekł do nich: „Czemu nurtują te myśli w waszych sercach? Cóż jest łatwiej: powiedzieć do paralytyka: Odpuszczają ci się twoje grzechy, czy też powiedzieć: Wstań, weź swoje łożo i chodź? Otóż, żebyście wiedzieli, iż Syn Człowieczy ma na ziemi władzę odpuszczania grzechów – rzekł do paralytyka: Mówię ci: Wstań, weź swoje łożo i idź do domu!”. On wstał, wziął zaraz swoje łożo i wyszedł na oczach wszystkich. Zdumieni się wszyscy i wielbili Boga mówiąc: „Jeszcze nigdy nie widzieliśmy czegoś podobnego”. (Mk 2,1-12)

Komentarz:

Ta Ewangelia jest bardzo ciekawa, dotyczy nie tylko cudu Jezusa, ale też relacji z drugim człowiekiem. Dziś się nad tym chwilę zatrzymamy, wierząc, że Wielki Post to niezwykły czas, który daje nam ogromne szanse na odnajdywanie prawdy o sobie. Właśnie rozpoczęliśmy przygotowania do Paschy i zastanowimy się co zrobić, by ten czas dał nam okazję do podniesienia się, do uzdrowienia....

Zaproś uczniów do posłuchania piosenki:

Małe cuda

<https://www.youtube.com/watch?v=pOLN5BYHYuY>

Takie małe cuda wydarzają się w naszym życiu bardzo często, tylko czasami mamy na nie zamknięte oczy.

Teraz proste zadanie: rozdaj uczestnikom spotkania kartki i pisaki i poproś, by opisali krótko jeden mały cud, który wydarzył się w ich życiu w ostatnim czasie (nie podpowiadaj, poproś, by sami pomyśleli), a następnie napisz na flipcharcie

NASZE CUDA i poproś, by przykleili te kartki. Teraz odczytaj wszystkie cuda i zachwyć się tym, że jest ich tak wiele!

Pogłębienie refleksji:

W czasie Wielkiego Postu dajmy się podnieść! Niech pomaga nam w tym św. Józef, opiekun Pana Jezusa. Był to człowiek czynu. Spróbujmy z niego wziąć przykład. Zachęć wszystkich wolontariuszy do zobaczenia, co na ten temat mówią materiały na marzec 2022 w Kwartalniku Caritas.

<https://caritas.pl/pomoc-w-polsce/kwartalnik/>

Może warto też pomyśleć, jak wykorzystać Wielki Post i swoje talenty, by pomóc innym, np. w porządkowaniu czy drobnych naprawach? Jeśli macie czas, zerknijcie do kwartalnika i zaplanujcie taką „Józefową” pomoc na rzecz swojego otoczenia. Niech to będzie forma Waszej jałmużny, która nie musi być ofiarą materialną, ale może być konkretną pomocą komuś potrzebującemu.

A co na to papież Franciszek?

Człowiek wierzący nie podziwia świata z zewnątrz, lecz od wewnątrz, uznając powiązania, przez które Ojciec nas zjednoczył ze wszystkimi bytami. Ponadto nawrócenie ekologiczne, rozwijając szczególne zdolności, jakimi Bóg obdarzył każdą osobę wierzącą, prowadzi ją do rozwijania swojej kreatywności i entuzjazmu, by rozwiązać dramaty świata, ofiarowując siebie Bogu jako „ofiarę żywą, świętą, Bogu przyjemną” (Rz 12,1). Nie pojmuje on swojej wyższości jako powodu do osobistej chwały lub nieodpowiedzialnego panowania, ale jako odrębną zdolność, która z kolei nakłada na niego poważną odpowiedzialność, wypływająca z wiary. (Laudato si', 220)

Sam papież zachęca do podejmowania działań na miarę naszych możliwości, które przyczynią się do poprawy tego świata. Może się nam wydawać, że naprawa zepsutego krzesła to drobiazg, ale dla kogoś innego to może być coś bardzo ważnego!

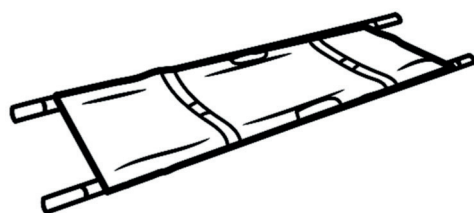
Działanie:

Wróćcie jeszcze na chwilę do Ewangelii Mk 2,1-12, bardzo ważne jest w niej zdanie: *I przyszli do Niego z paralytykiem, którego niosło czterech.* Pokazuje ono, że paralytyk nie był sam – miał przyjaciół, którzy zanieśli go do Jezusa, on natomiast dał im się

ponieść. Czasami przemiana ludzkiego życia może dokonać się wtedy, gdy ktoś daje sobie pomoc.

Wielki Post to czas nawrócenia serca, może to być dla wszystkich nas czas zauważenia, co musimy naprawić, gdzie powinniśmy się modlić o cud i zrozumienie, że my też potrzebujemy pomocy.

Teraz poproś o wykonanie małego ćwiczenia: rozdaj kartki poproś, by każdy, tak jak umie, narysował nosze, np. takie:

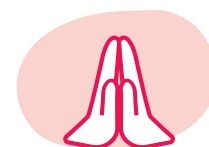

Teraz niech każdy przy uchwytach wpisze osoby, na które może liczyć, że go „poniosą” po uzdrowieniu. To ważne, by mieć takie osoby wśród swoich znajomych. Jeśli ktoś ich nie ma, może wykorzystać ten moment zajęć, by zapytać kogoś z grupy, czy będzie chętny do takiej pomocy.

Modlitwa na zakończenie:

Wstań i idź

<https://www.youtube.com/watch?v=Foyj2-o4sQo&list=PLfM-WuxDl8y1L5ipXmniR0yNrTXf-gWOJ8&index=19>

Załącznik 1:

Załącznik 2:

8. KWIECIEŃ – NIE MA GO TU... – PASCHA

Zagadnienia: Wielkanoc czasem radosnych spotkań ze Zmartwychwstałym Chrystusem i ze sobą nawzajem. Dzielimy się dobrem!

Tematy spotkania:

- Wielkanoc jako triumf życia
- Pascha jako przejście do Nowego
- Spotkania, które budują
- Dzielenie się pomnaża radość

Czas spotkania: ok. 45 minut

Przydatne materiały:

- Pismo Święte
- encyklika *Laudato si'*
- ikona Greta Leśko: <https://pl.pinterest.com/pin/169870217180245514/>
- to spotkanie odbędzie się „przy zastawionym stole”. Warto wcześniej wspomnieć, by uczestnicy byli na to przygotowani – przynieśli stół, serwetę, świecę, kwiaty, nakrycia, coś do jedzenia – najlepiej wielkanocnego.

Przebieg spotkania:

Integracja:

Przywitaj się z uczestnikami i powiedz, że jesteśmy teraz w szczególnym okresie wielkanocnym, który trwa aż do Zesłania Ducha Świętego i poproś uczestników o powiedzenie, co dla nich znaczy słowo PASCHA. Docień wypowiedź każdego z uczestników i podsumuj, mówiąc, że Pascha oznacza: przejść, a nawet przeskoczyć!

Wprowadzenie:

Widziałam Pana (J 20,18)

Zanim przejdziecie do Ewangelii, zaprosz uczestników do obejrzenia filmiku o Zmartwychwstaniu: <https://www.youtube.com/watch?v=ZbIBygzOMEQ>

Skomentuj: Ten krótki film jest niezwykle przejmujący i chyba nie wymaga komentarza, raczej krótkiej chwili ciszy...

Słowo:

Zapał świecę i poproś kogoś o odczytanie Ewangelii:

Pierwszego dnia po szabacie, wczesnym rankiem, gdy jeszcze było ciemno, Maria Magdalena udała się do grobu i zobaczyła kamień odsunięty od grobu. Maria Magdalena natomiast stała przed grobem płacząc. A kiedy /tak/ płakała, nachyliła się do grobu i ujrzała dwóch aniołów w bieli, siedzących tam, gdzie leżało ciało Jezusa – jednego w miejscu głowy, drugiego w miejscu nóg. I rzekli do niej: „Niewiasto, czemu płaczesz?” Odpowiedziała im: „Zabrano Pana mego i nie wiem, gdzie Go położono.” Gdy to powiedziała, odwróciła się i ujrzała stojącego Jezusa, ale nie wiedziała, że to Jezus. Rzekł do niej Jezus: „Niewiasto, czemu płaczesz? Kogo szukasz?” Ona zaś, sądząc, że to jest ogrodnik, powiedziała do Niego: „Panie, jeśli ty Go przeniosłeś, powiedz mi, gdzie Go położyłeś, a ja Go wezmę.” Jezus rzekł do niej: „Mario!” A ona, obróciwszy się powiedziała do Niego po hebrajsku: „Rabbuni”, to znaczy: „Nauczycielu”. Rzekł do niej Jezus: „Nie zatrzymuj Mnie, jeszcze bowiem nie wstąpiłem do Ojca. Natomiast udaj się do moich braci powiedz im: Wstępuję do Ojca mego i Ojca waszego oraz do Boga mego i Boga waszego.” Poszła Maria Magdalena, oznajmiając uczniom: „Widziałam Pana i to mi powiedział.” (J 20,1.11-18)

Czas wielkanocny to czas najpiękniejszych spotkań ze Zmartwychwstałym Chrystusem. Ewangelie pokazują te spotkania w sposób niezwykle i bardzo ciepły. Chrystus przychodzi do swoich bliskich, by być z nimi. Chce ich spotkać w miejscu, gdzie teraz są, i odmienić ich życie.

Pogłębienie refleksji:

A co na to papież Franciszek?

W centrum tego świata stale obecny jest Pan życia, który tak bardzo nas kocha. On nas nie opuszcza, nie zostawia nas samymi, bo definitywnie zjednoczył się z naszą ziemią, a Jego miłość zawsze prowadzi nas do znalezienia nowych dróg. Jemu niech będzie chwała! (Laudato si', 245)

Papież ciągle przypomina nam o obecności Jezusa pośród nas. Niech spotkania ze Zmartwychwstałym dają nam siłę do czynienia dobra, do bycia lepszymi na co dzień.

Działanie:

Praca z tekstem *Pisma Świętego*:

Wybierz jedno ze spotkań z Jezusem Zmartwychwstałym:

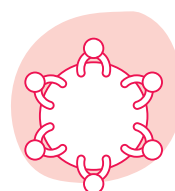
- J 20,1-10
- J 20,11-18
- J 20,19-23
- J 20,24-29
- J 21,1-14

Przeczytaj i napisz na kartce, jakie uczucia Ci towarzyszą, gdy czytasz wybrany fragment Słowa oraz jakie uczucia towarzyszą bohaterom opisanego w nim spotkania. Podziel się z innymi uczestnikami swoimi przemyśleniami.

Spotkanie przy stole:

Zauważyliście, że Jezus po swoim Zmartwychwstaniu często spotykał się z uczniami przy stole, przy posiłku? To bardzo ważny akcent w budowaniu relacji, w dzieleniu się dobrem. Dlatego usiądźcie wszyscy do stołu (możesz poprosić wcześniej, by każdy przyniósł coś „na wspólny stół”). Teraz jest czas na wielkanocne rozmowy przy stole, która służy temu, by wzajemnie się ubogacić i nabrać sił do dzielenia się dobrem z innymi.

Modlitwa na zakończenie:

Nie ma Go tu, wstał

<https://www.youtube.com/watch?v=l6djoOEjwNY>

9. MAJ – MAMY SIEBIE

Zagadnienia: Maj czasem zauważania siebie i innych

Tematy spotkania:

- Relacje – wspólnota – dobro
- Wolontariat – zauważanie potrzeb innych
- Być dla siebie darem

Czas spotkania: ok. 45 minut

Przydatne materiały:

- Pismo Święte
- encyklika *Laudato si'*
- świeca
- kartki, flamastry

Przebieg spotkania:

Integracja:

Przywitaj się bardzo radośnie ze wszystkimi, zapytaj, jak przeżyli ostatni czas, czy coś wyjątkowego się wydarzyło u kogoś, itp...

Wprowadzenie:

Dziś ucieszymy się sobą nawzajem – to bardzo ważne, by dostrzegać, jak wielkim darem jest każda osoba w naszej wspólnocie.

Słowo:

Zapał świece i poproś kogoś o odczytanie Ewangelii:

W Kanie Galilejskiej odbywało się wesele i była tam matka Jezusa. Zaproszono na to wesele także Jezusa i Jego uczniów. A kiedy zabrakło wina, matka Jezusa mówi do Niego: „Nie mają już wina”. Jezus jej odpowiedział: „Czyż to

moja lub twoja sprawa, niewiasto? Czyż jeszcze nie nadeszła moja godzina?”. Wtedy matka Jego powiedziała do sług: „Zróbcie wszystko, cokolwiek wam powie”. Stało zaś tam sześć stągwi kamiennych przeznaczonych do żydowskich oczyszczeń, z których każda mogła pomieścić dwie lub trzy miary. Rzekł do nich Jezus: „Napełnijcie stągwie wodą”. I napełnili je aż po brzegi. Potem do nich powiedział: „Zaczerpnijcie teraz i zanieście staroście weselnemu”. Oni zaś zanieśli. A gdy starosta weselny skosztował wody, która stała się winem — nie wiedział bowiem, skąd ono pochodzi, ale słudzy, którzy czerpali wodę, wiedzieli — przywołał pana młodego i powiedział do niego: „Każdy człowiek stawia najpierw dobre wino, a gdy się napiją, wówczas gorsze. Ty zachowałeś dobre wino aż do tej pory”. Taki to początek znaków uczynił Jezus w Kanie Galilejskiej. Objawił swoją chwałę i uwierzyli w Niego jego uczniowie. (J 2,1-11)

Komentarz:

Opis pierwszego cudu Jezusa pokazuje nam wrażliwość Maryi, która zauważa potrzeby jeszcze zanim ktoś je wypowie. Wino w Biblii to symbol miłości i radości, czyli na weselu zabrakło tego, co najważniejsze. Maryja to widzi i od razu zaczyna działać. Bardzo szybko odpowiada na potrzebę chwili, na sytuację, którą widzi. Wielu wolontariuszy bierze z niej przykład, angażując się w pomoc innym. Jako wolontariusze zauważamy potrzeby i działamy, a gdy sami nie możemy pomóc, szukamy innych, którzy tym się zajmą. Bo mamy siebie!

Włącz piosenkę: *Mamy siebie*

https://www.youtube.com/watch?v=l01_7R3ppJY

MAMY SIEBIE – ta piosenka powstała zaraz po wybuchu wojny na Ukrainie. Artyści zauważyli potrzeby innych i chcą ich wesprzeć w przeżywaniu tego trudnego czasu. Warto teraz porozmawiać o potrzebach wolontariuszy, bo często pomagając innym, zapominamy o sobie.

Chwila dla Was: rozdaj kartki i flamastry i poproś, by każdy napisał, czego najbardziej potrzebuje w tym momencie (mogą to być rzeczy dla ducha i dla ciała), następnie poproś, by uczestnicy dobrali się w pary i rozmawiali o tym, co naprawdę jest im potrzebne i czy jest sposób na zaspokojenie tych potrzeb. Po takiej rozmowie poproś każdego o krótkie podsumowanie. Często rozmowa z kimś pomaga nam zobaczyć nasze potrzeby w innym świetle i znaleźć sposób na ich zaspokojenie.

A co na to papież Franciszek?

*Zbliżać się do siebie, wyrażać swoje zdanie, słuchać jeden drugiego, patrzeć na siebie, poznawać się wzajemnie, starać się zrozumieć siebie nawzajem, szukać punktów styczności, wszystko to streszcza się w wyrażeniu „prowadzić dialog”.
(Fratelli tutti, 198)*

Podsumuj, że to bardzo ważne, by otwierać się na siebie nawzajem i dostrzegać wzajemnie swoje potrzeby, a także wspierać się w codziennym pokonywaniu trudności.

Zadanie:

Zabawa: LIST GOŃCZY

By jeszcze lepiej poznać siebie nawzajem i ucieszyć się sobą, urządźcie zabawę:

Każda osoba wypisuje na kartce swoje imię i nazwisko. Kartki poskładajcie na cztery i wrzucicie do jakiegoś pudełka. Następnie każdy niech wylosuje jedną kartkę z czyimś imieniem i nazwiskiem, i nie zdradzając, kogo wylosował, napisze krótką charakterystykę tej osoby – wygląd zewnętrzny, sposób zachowania, sytuacja z życia grupy, z której szczególnie zapamiętaliśmy zachowanie tej osoby (pamiętamy, by były to teksty pozytywne), używając formy „Poszukuję osoby, która...”. Po napisaniu, ponownie składamy kartki i wkładamy je do pudełka, następnie każdy losuje jedną z nowo napisanych kartek i przeczyta charakterystykę, zaczynając się od zdania: „Poszukuję osoby, która...”, ale nie podaje nazwiska. Zadaniem grupy jest odgadnąć, kto jest poszukiwany tym listem gończym. Na koniec wręczamy charakterystyki bohaterom.

Modlitwa na zakończenie:

Można jako wezwanie do modlitwy przeczytać potrzeby każdego Wolontariusza i pomodlić się w tej intencji modlitwą *Zdrowaś Maryjo*.

10. CZERWIEC – DZIEŃ DZIECKA!?

Zagadnienia: Radość z bycia Dzieckiem Bożym

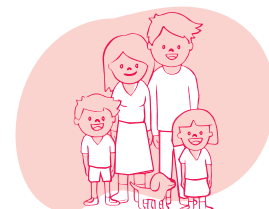
Tematy spotkania:

- Charakterystyka dziecka
- Dziecko Boże
- Dzień Dziecka

Czas spotkania: ok. 45 minut

Przydatne materiały:

- *Pismo Święte*
- zdjęcia z dzieciństwa (warto wcześniej poprosić uczestników, by je przynieśli)
- świeca
- lizaki
- balony dla wszystkich uczestników
- sznurek
- markery

Przebieg spotkania:

Integracja:

Poproś wszystkich uczestników, by położyli na stole swoje zdjęcia z dzieciństwa. Niech każdy opíše na kartce jedno wydarzenie z dzieciństwa, które najlepiej pamięta... Teraz popatrzcie razem na zdjęcia i spróbujcie rozpoznać: kto na nich jest?

To może być bardzo miła zabawa! Świetnie, jeśli będziesz również mieć swoje zdjęcie. Na koniec tej części poproś, by każdy przeczytał lub opowiedział o jakimś wydarzeniu z dzieciństwa.

Wprowadzenie:

Dzisiaj zajmiemy się tematami związanymi z Dniem Dziecka, a konkretniej – odkryciem w sobie radości z faktu bycia Dzieckiem Bożym. Poświętujemy razem, jak dzieci!

Słowo:

Zapał świecę i poproś o odczytanie fragmentu z Pisma Świętego:

Zaprawdę, powiadam wam, jeśli się nie odmienicie i nie staniecie jak dzieci, nie wejdziecie do królestwa niebieskiego. (Mt 18,3)

Komentarz:

Ta Ewangelia przypomina nam, jak ważna jest prostota dziecka w oczach Jezusa. Chce on, by każdy z nas traktował Boga jak najlepszego Ojca, u którego z wielką radością siada się na kolanach i opowiada, co się ma na sercu. Bez udawania, ubierania tego w piękne słowa. Małe dzieci mają w sobie tę otwartość.

Dzień Dziecka to święto wszystkich dzieci – małych i dużych. To dobra okazja, by zobaczyć w sobie dziecko.

Napisz teraz słowo:

**D
Z
I
E
C
K
O**

... i poproś, by każdy wpisał, wyrazy, które kojarzą się z dzieciństwem, ale które zawierają podane litery, np.

**R
A
D
O
Ś
C
Z
A
B
A
W
A
Ż
Y
C
I
E
N
I
E
W
I
N
N
O
Ś
C
S
Ł
O
D
Y
C
Z
E
S
Z
K
O
Ł
A
M
I
Ł
O
Ś
C**

Podsumuj: To niesamowite, jak ważne jest by zobaczyć w sobie DZIECKO!

Działanie:

Chyba każde dziecko lubi balony, dlatego daj każdemu uczestnikowi balon tego samego koloru. Niech go napompuje i napisze na nim markerem swoje imię. Niech to będzie przypomnieniem chwili chrztu. Właśnie wtedy staliśmy się Dziećmi Bożymi. Następnie wyjdźcie przed budynek szkolny lub na korytarz i rozrzućcie balony. Poproś, by każdy odnalazł swój – to trochę potrwa. (Warto mieć kilka zapasowych balonów, na wypadek strat). Następnie jeszcze raz rozrzućcie balony, ale tym razem poproś, by każdy wziął przypadkowy balon i podał właścicielowi – to potrwa krócej i będzie wesołą zabawą.

Na koniec poczęstuj uczestników spotkania lizakami – a może masz jakieś inne słodycze, które kojarzysz z dzieciństwa? To dobry moment, by opowiedzieć też o swoich smakach z dzieciństwa... Niech ta radość trwa, możecie zorganizować jakąś inną zabawę dziecięcą, która zaangażuje wszystkich, np. dwa ognie czy zbijak.

Modlitwa na zakończenie:

modlitwa Dziecka Bożego

Psalm 131

Panie, moje serce się nie pyszni
i oczy moje nie są wyniosłe.
Nie gonię za tym, co wielkie,
albo co przerasta moje siły.
Przeciwnie: wprowadziłem ład
i spokój do mojej duszy.
Jak niemowlę u swej matki,
jak niemowlę – tak we mnie jest moja dusza³.
Izraelu, złóż w Panu nadzieję
odtąd i aż na wieki!

Jeśli macie możliwość, to posłuchajcie tego psalmu:

<https://youtu.be/Yny1JdmJ1QM>

11. LIPIEC – LAUDATO SI – WAKACJE!

Zagadnienia: Wakacje czasem radosnego odpoczynku. Uważność skierowana na Boga i człowieka w stworzonym świecie!

Tematy spotkania:

- Wakacje jako czas wyjątkowy
- Podsumowanie wspólnego czasu
- Wspólny stół

Czas spotkania: ok. 45 minut, ale może być dłużej

Przydatne materiały:

- Pismo Święte
- encyklika *Laudato si'*
- to spotkanie odbędzie się przy stole; dobrze byłoby poprosić wcześniej uczestników, by każdy przyniósł jakieś owoce do sałatki. Prowadzący powinien mieć przygotowaną miskę, noże, deski, miseczki i łyżki dla każdego...

Przebieg spotkania:

Integracja:

Przywitaj się radośnie z uczestnikami i powiedz, że to ostatnie spotkanie w tym roku szkolnym. Podziękuj wszystkim za obecność i poproś, by każdy powiedział, co dla niego było ważne w tegorocznych spotkaniach. Gdy wszyscy się wypowiedzą, podsumuj to, zbierając odpowiedzi uczestników.

Wprowadzenie:

Zapytaj uczestników czy wiedzą, co oznacza *Laudato si'* (Pochwalony bądź) Zanim przejdziemy do Ewangelii, zaprosz uczestników do obejrzenia filmu:

Pieśń słoneczna

<https://www.youtube.com/watch?v=P4mdxIjRzFA>

Skomentuj: Ta piosenka to modlitwa przypisywana św. Franciszkowi z Asyżu, nazywana *Pieśnią słoneczną*. Bardzo pasuje do naszego dzisiejszego spotkania, na którym chcemy dziękować sobie nawzajem i Bogu za ten rok szkolny i wejść radośnie w wakacje!

Słowo:

Zapal świece i poproś kogoś o odczytanie Ewangelii:

*Pójdźcie wy sami osobno na miejsce pustynne i wypocznijcie nieco”.
Tak wielu bowiem przychodziło i odchodziło, że nawet na posiłek nie mieli czasu.
(Mk 6,31-32)*

Komentarz:

Czas wakacji jest nam bardzo potrzebny, by odpocząć. Jezus też zachęcał apostołów do odejścia od codziennych obowiązków, by trochę pobyc w ciszy i nabrać sił na dalsze działania.

Teraz poproś, by uczestnicy opowiedzieli, od czego najbardziej chcą odpocząć...

Pogłębienie refleksji:

A co na to papież Franciszek?

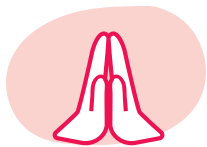
... jak człowiek zakochany, Franciszek za każdym razem, kiedy spoglądał na słońce, księżyc czy najmniejsze zwierzęta, reagował śpiewem, włączając w swoje uwielbienie wszystkie stworzenia. (Laudato si’, 11)

Czas wakacji może też służyć innemu patrzeniu na otaczający nas świat, to czas dziękowania za piękno stworzenia. Znajdź taką chwilę, by naprawdę przyjrzeć się temu, co Cię otacza i uwielbiaj Boga wraz z całym stworzeniem. Może i Tobie uda się napisać taką *Pieśń słoneczną 2.0*.

Zadanie:

Teraz jest czas na wykonanie sałatki z tego, co przynieśli uczestnicy. Jeśli prowadzący nie umówił się z nimi wcześniej to warto, by sam się o to zatroszczył – wystarczy arbuz, kilka jabłek, truskawki i sałatka gotowa!

Zaproś wszystkich uczestników do wspólnego stołu i porozmawiajcie o planach na wakacje i o tym, na co chcecie szczególnie zwrócić uwagę w tym czasie.

Modlitwa na zakończenie:

Modlitwa spontaniczna: niech każdy z uczestników powie o jednej rzeczy, za którą chce podziękować Bogu i na koniec wspólnie odmówcie *Chwała Ojcu*.

12. SIERPIEŃ – ŻYJ Z CAŁYCH SIŁ!

Zagadnienia: Korzystamy z lata, by być razem

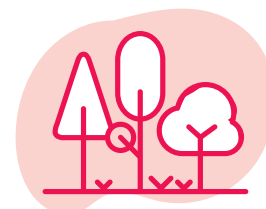
Tematy spotkania:

- Wakacyjny odpoczynek
- Zachwyt nad światem stworzonym przez Boga
- Wakacyjny spacer

Czas spotkania: ok. 45 minut

Przydatne materiały:

- Pismo Święte
- świeca
- poczęstunek – to spotkanie może być przeprowadzone przy ognisku lub w ogrodzie.

Przebieg spotkania:

Integracja:

Żyj z całych sił!

Dżem Do kołyski

<https://www.youtube.com/watch?v=-u9qoXNb3hl>

Jeśli masz taką możliwość, włącz piosenkę Dżemu Do kołyski i poproś, by w trakcie jej słuchania uczestnicy pomyśleli sobie, jakie miejsce ostatnio odwiedzili i by znaleźli kilka argumentów za tym, że warto tam jechać lub iść. Po krótkiej chwili poproś, by każdy o tym opowiedział.

Wprowadzenie:

Sierpień w Polsce to czas pielgrzymkowy i imprezowy. Na mapie Polski pojawia się wiele ciekawych propozycji. Nie warto siedzieć w domu i czekać! Porozmawiajcie o tym, co ważnego dzieje się zarówno blisko, jak i daleko od Was i w co możecie się włączyć. A może właśnie jesteście razem nad jeziorem lub w górach?

Słowo:

Zapal świecę i odczytaj Psalm 23 z Pisma Świętego:

*Pan jest moim pasterzem, nie brak mi niczego.
Pozwala mi leżeć na zielonych pastwiskach.
Prowadzi mnie nad wody, gdzie mogę odpocząć:
orzeźwia moją duszę.
Wiedzie mnie po właściwych ścieżkach
przez wzgląd na swoje imię.
Chociażbym chodził ciemną doliną,
zła się nie ulękę,
bo Ty jesteś ze mną.
Twój kij i Twoja laska
są tym, co mnie pociesza.
Stół dla mnie zastawiasz
wobec mych przeciwników;
namaszczasz mi głowę olejkami;
mój kielich jest przeobfity.
Tak, dobroć i łaska pójdą w ślad za mną
przez wszystkie dni mego życia
i zamieszkać w domu Pańskim
po najdłuższe czasy.*

Komentarz:

Ten bardzo dobrze znany psalm idealnie pasuje do czasu wakacji. Mówi o odpoczynku i o nieustannej opiece Boga. Warto do niego wracać podczas wakacyjnego wypoczynku, aby nie zapomnieć o wdzięczności za ten czas.

Pogłębienie refleksji:

Czasami słyszymy, że nasze wakacje tak szybko minęły i pojawiają się memy w stylu: „Co tak szybko przeleciało? Wakacje”. To od każdego z nas zależy, jak wykorzystamy ten czas. To dobry moment na spełnianie naszych marzeń!

Poproś, by teraz każdy napisał o tym, jakie są jego marzenia i podkreślił jedno, które jest w stanie spełnić praktycznie od razu, zaczynając działać już dziś.

Pan mógł zachęcać innych do wrażliwości na piękno istniejące w świecie, bo On sam był w stałym kontakcie z naturą i zwracał na nią szczególną uwagę, pełną miłości i zadziwienia. (Laudato si', 97)

Czas wakacji to również czas zachwytu nad pięknem świata. Kiedy jesteśmy na pielgrzymce lub uczestniczymy w innym wakacyjnym wydarzeniu, nie zapominajmy wyrażać Bogu wdzięczności za stworzenie. Zastanówmy się też, jak możemy o nie zadbać.

Jeśli w swoich planach nie mamy odległych podróży, to czy odnajdujemy przestrzeń wokół domu, szkoły, kościoła, które wymaga uporządkowania? Gdy inni wyjechali na wakacje, mamy szansę zadbać o to miejsce w sposób wyjątkowy – rozejrzyjmy się i, jeżeli trzeba, to zacznijmy działać. Jednym słowem: Weź i zrób (np. porządek)!

Zadanie:

WSPÓLNY SPACER

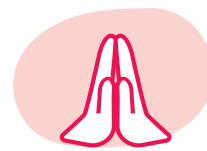
Teraz czas na krótki spacer. Idąc za natchnieniem *Psalmu 23*, odpocznijcie np. nad wodą, czy na pobliskiej łące. Być może trzeba poszukać „zielonego” miejsca wokół Was, wybrać się tam razem i zachwycić tym, co otrzymujemy z ręki Boga!

Czas na podsumowanie: zachęć każdego, by powiedział co wyjątkowego dziś zauważył!

Modlitwa na zakończenie:

Módlcie się o dary Ducha Świętego dla Waszej wspólnoty wzorem uczniów zgromadzonych wraz z Maryją w Wieczerniku:

Panie, obdarz każdego z nas darami i owocami Ducha Świętego, byśmy potrafili naszym działaniem pokazać, że dobra jest więcej! Amen

GRY I ZABAWY NA DOBRY POCZĄTEK

1. DO CZEGO TO SŁUŻY?

Podziel uczestników na kilka grup (np. po trzy osoby). Niech każda grupa dostanie jakiś przedmiot (np. kubek, ołówek, gumka recepturka, sznurek, pędzelek...). Zadaniem jest wymyślenie jak największej liczby jego zastosowań (mogą być nieoczywiste). Kiedy wszyscy już będą gotowi, niech zaprezentują swój przedmiot i pantomimicznie pokażą, jak można go używać.

2. EXPERTS TEAM: POSZUKIWANIE SKARBÓW WŚRÓD LUDZI

Daj uczestnikom spotkania następujące zadanie: znajdź osoby, które odpowiadają poniższym opisom. W wypunktowanych miejscach wpisz imiona i nazwiska. Każda wpisana osoba, może pojawić się na Twojej liście tylko raz i każdą musisz zapytać o zgodę na jej wpisanie.

- 1 lubi lody
- 2 ma na sobie coś czarnego
- 3 nie lubi słodczy
- 4 ma niebieskie oczy
- 5 miała złamaną rękę
- 6 gra na jakimś instrumencie
- 7 występowała w radio, telewizji lub na scenie
- 8 mieszka w tej samej miejscowości, co ja
- 9 lubi rysować
- 10 nosi okulary
- 11 ma rodzeństwo
- 12 lubi gotować
- 13 potrafi jeździć na nartach
- 14 jeździ na rowerze
- 15 zna dwa języki obce

(Jeśli jest mniej osób niż pytań, to można ustalić, że dajemy tylko tyle odpowiedzi, ile jest osób).

3. JAKĄ POSTACIĄ Z BAJKI JESTEŚ?

Rekwizyty: karteczki z nazwami postaci z bajek.

Na karteczkach wypisz postaci z bajek. Daj każdemu uczestnikowi jedną karteczkę, tak żeby nie widział, co jest na niej napisane. Przykłada ją do czoła, tak by inni uczestnicy widzieli napis, a następnie, zadając im pytania, próbuje odgadnąć, jaką jest postacią.

Trzeba jednak przestrzegać dwóch reguł:

- A. Każdemu uczestnikowi zabawy można zadać tylko jedno pytanie.
- B. Wszystkie pytania muszą być skonstruowane tak, aby można było na nie odpowiedzieć tylko „tak” lub „nie”.

4. SŁOWA ZA SŁOWO

Rekwizyty: Kartki i coś do pisania dla każdej z grup.

Podziel uczestników na kilkuosobowe drużyny i wręcz każdej kartkę oraz coś do pisania. Następnie podaj dość długie słowo, z liter którego drużyny będą musiały ułożyć jak najwięcej nowych słów. Wygrywa ta drużyna, która w określonym czasie ułoży najwięcej wyrazów.

Przykład: Prowadzący podaje słowo „parasolka”, a uczestnicy wymyślają słowa, jakie można stworzyć z liter tego słowa, np.: Karol, para, Olka, prasa itd.

5. DWIE PRAWDY I KŁAMSTWO

Ta zabawa nie wymaga użycia rekwizytów.

Każdy uczestnik ma opowiedzieć trzy rzeczy o sobie: dwie prawdziwe i jedną zmyśloną. Zadaniem pozostałych osób jest wytypowanie, która jest nieprawdziwa.

6. KOLOROWE PYTANIA

Rekwizyty: paczka skittlesów lub innych cukierków w różnych kolorach.

Każdy bierze kilka skittlesów z paczki. Każdemu kolorowi odpowiadają pytania. Osoba odpowiada na tyle pytań z danej grupy, ile skittlesów danego koloru wybrała. Po odpowiedzi na pytanie zjada cukierek:).

Przykładowe pytania:

Fioletowy

- Najlepszy dzień Twojego życia?
- Czego nigdy nie robiłaś, a chciałabyś?
- Najmilsze słowo, jakie kiedykolwiek usłyszałaś na swój temat?

Żółty

- O czym marzysz?
- Twoja największa zaleta?
- Jaki miałeś najdziwniejszy sen?

Czerwony

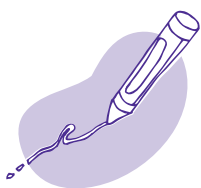
- Gdybyś mógł coś zmienić w swoim życiu, to co by to było?
- Co chciałabyś robić w życiu?
- Co lubisz w ludziach?

Zielony

- Czy masz jakiś znak szczególny?
- Jaki powinien być Twój wymarzony przyjaciel?
- Co robisz, kiedy Cię ktoś zdenerwuje?

Pomarańczowy

- Jakich prac domowych nie lubisz?
- Jaką przygodę chciałbyś przeżyć?
- Co zabrałbyś ze sobą na bezludną wyspę?

7. NARYSUJ TO

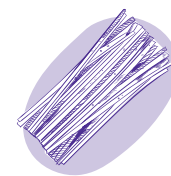
Rekwizyty: ołówki i kartki

Wybierzcie cztery osoby, którym zaślonicie oczy i dacie kartki i ołówki; oraz cztery osoby, które będą przewodnikami dla niewidzących – te osoby dostają karteczkę z nazwą przedmiotu (np.: dom, lampa, kubek, stół) i tłumaczą niewidzącym, co mają narysować, ale nie używając tej nazwy! Mogą jedynie podpowiadać, jak rysować. Jest to zabawa, która przynosi wiele radości, ponieważ rysunki okazują się abstrakcyjne.

8. WIEŻA – PTASIE MLECZKO

Rekwizyty: makaron spaghetti, taśma maskująca, pianki marshmallow, Ptasie Mleczko.

Każda grupa musi z powyższych przedmiotów zbudować wieżę, która będzie stała samodzielnie. Ptasie Mleczko trzeba dołożyć na końcu.

9. REKLAMA

Poproś każdego z uczestników, by wybrał sobie dowolny przedmiot (może to być coś, co ma w swojej torbie, plecaku lub kieszeni) i przygotował szybką reklamę tego przedmiotu (oczywiście może być humorystyczna).

10. POWIĄZANI

Rekwizyty: sznurek lub włóczka.

Prowadzący bierze szpulę sznurka i mówi coś o sobie, np. jestem z Warszawy, lubię słodczyce, rano zawsze piję kawę. Osoby, które „też tak mają”, podnoszą rękę. Jeżeli jest to więcej niż jedna osoba, prowadzący wybiera jedną z nich, łapie za koniec sznurka, a podaje jej do trzymania szpulę, następnie ona „wyznaje” kolejne trzy rzeczy, podaje sznurek kolejnym osobom, następnie zabawa przebiega dalej tak samo. Należy pamiętać, że osoba, która już trzyma sznurek, nie zgłasza się ponownie.

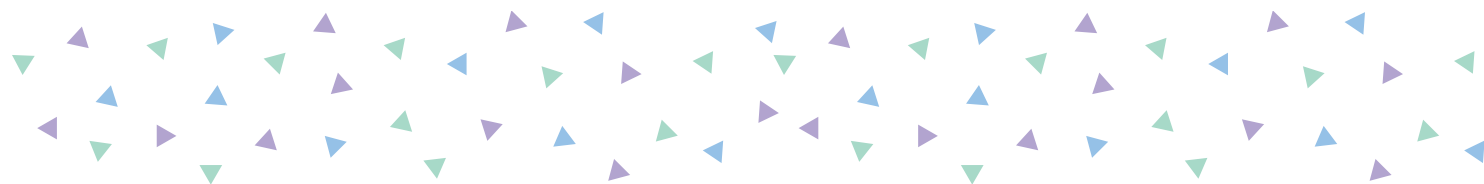
By zabawa miała sens, staramy się „wyznawać” takie rzeczy, które mogą łączyć jak najwięcej osób. Kończymy, gdy wszyscy są ze sobą „powiązani”.

Na koniec prowadzący może podsumować: przyglądając się sieci, można zauważyć, że łączy nas bardzo wiele.

Jeżeli się uda i zostanie jeszcze trochę czasu, można spróbować rozwiązać sieć!

SZKOLNE KOŁO
caritas

Karty ze Słowem

JAGODA KWIECIEŃ

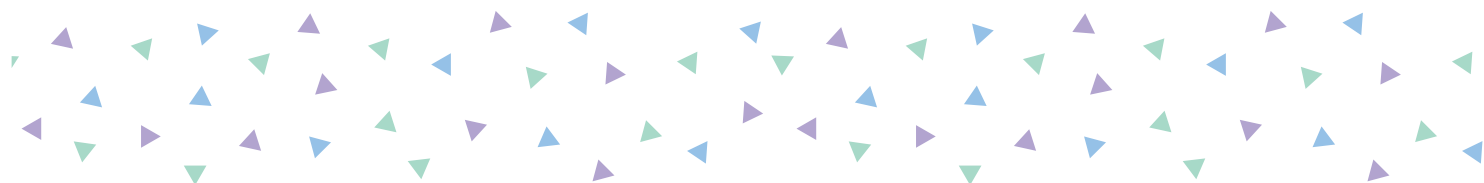
www.jagoopeppermint.pl

@jagoopeppermint

/jagoopeppermint

Minister
Edukacji i Nauki

Sfinansowano ze środków MEiN na podstawie umowy MEiN/2022/DWew/1514 Zadanie z zakresu zdrowia publicznego "Pozytywna szkoła - realizacja projektów i programów edukacyjnych, wychowawczych, interwencyjnych oraz profilaktycznych opartych na podstawach naukowych.

**Na każdy miesiąc przygotowane są
Karty ze Słowem, które utrwalają poznane teksty.
Niech to będzie indywidualna odpowiedź na Słowo
Boże i kreatywne rozważanie treści. Można je
kolorować, dopisywać ważne zdania, podkreślać –
tak, by stały się osobistym pamiętnikiem. Na pewno
przydadzą się: kredki, flamastry, naklejki i twórcze
podejście do tematu. Powodzenia!!**

WRZESIEŃ – OD NOWA

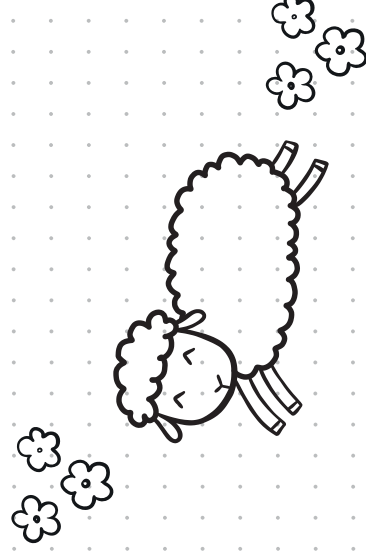
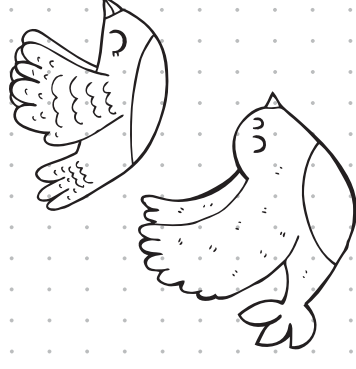
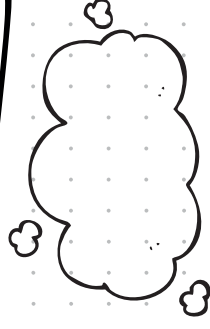
Psaln 8

O Panie, nasz Boże, jak przedziwne Twe imię po wszystkiej ziemi!
Tyś swój majestat wyniósł nad niebiosa.
Sprawieś, że [nawet] usta dzieci i niemowląt oddają Ci chwale,
na przekór Twym przeciwnikom, aby poskromić nieprzyjaciela i wroga.
Gdy patrzę na Twe niebo, dzieło Twych palców,
księżyc i gwiazdy, któreś Ty utwierdził:
czym jest człowiek, że o nim pamiętasz,
i czym – syn człowieczy, że się nim zajmujesz?
Uczyłeś go niewiele mniejszym od istot niebieskich,
chwałą i czcią go uwieńczyłeś.
Obdarzyłeś go władzą nad dziełami rąk Twoich;
złożyłeś wszystko pod jego stopy:
owce i bydło wszelakie, a nadto i polne stada,
ptactwo powietrzne oraz ryby morskie,
wszystko, co szlaki mórza przemierza.

O Panie, nasz Panie, jak przedziwne Twe imię po wszystkiej ziemi!

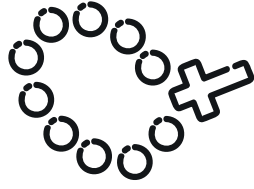
„Wszyscy możemy współpracować jako narzędzia Boga
w trosce o stworzenie, każdy ze
swoją kulturą i doświadczeniem, swoimi inicjatywami
i możliwościami.”

Papież Franciszek,
Laudato si' 14

PAŹDZIERNIK

– NA OKRĄGŁO

"Zawsze się **RADUJCIE**,
nieustannie się **MÓDLICIE!**

W każdym położeniu

DZIĘKUJCIE,

taka jest bowiem **Wola Boża**

w Jezusie Chrystusie względem was.

Ducha **nie** gąście, proroctwa

nie lekceważcie!

Wszystko badajcie, a co szlachetne -

ZACHOWUJCIE!

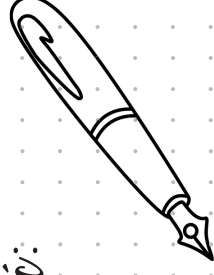
Unikajcie **wszystkiego**, co ma

choćby **pozór zła.**"

1 Tes 5, 16 - 22

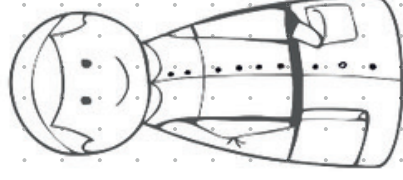
Moja dzisiejsza wdzieczność:

☐	_____
☐	_____
☐	_____
☐	_____
☐	_____
☐	_____

” Trzymając się ręki Maryi,
złądzić nie mogę.”

św. Urszula Ledóchowska

LISTOPAD – CHLEB SZCZĘŚCIA

Ekumeniczna modlitwa chrześcijańska

Boże nasz, Trójco miłości,
z potężnej komunii Twego boskiego życia wewnętrzznego
rozlej wśród nas rzekę braterskiej miłości.
Daj nam tę miłość, która się odzwierciedlała w gestach Jezusa,
w jego nazaretańskiej rodzinie i w pierwszej wspólnocie
chrześcijańskiej.

Daj nam, chrześcijanom, żyć Ewangelią
i rozpoznawać Chrystusa w każdym człowieku,
by zobaczyć Go ukrzyżowanego w udrękach opuszczonych
i zapomnianych tego świata
i zmartwychwstałego w każdym bracie, który powstaje.

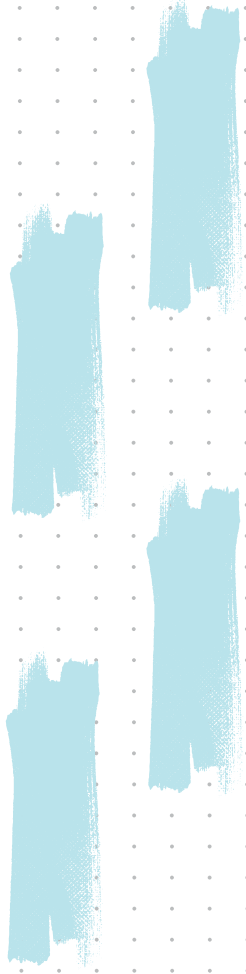
Przybądź, Duchu Święty, okaż nam swoje piękno
odzwierciedlone we wszystkich ludach ziemi,
by odkryć, że każdy jest ważny,
że wszyscy są potrzebni, że są różnymi obliczami
tej samej ludzkości umiłowanej przez Boga.

Amen.

Z czym kojarzy Ci się...

braterska miłość?

„Błogosławieni
ubodzy w duchu,
albowiem do nich
należy Królestwo
Niebieskie”
Mt 5,3

Papież Franciszek,
Fratelli tutti

GRUDZIEN

– MARANA THA!

z Psalmu 25

Ku Tobie, Panie,

WZNOŚĘ MOJĄ DUSZĘ,

mój Boże (...),

Daj mi poznać

DROGI TWOJE, PANIE,

i naucz mnie Twoich ścieżek!

PROWADŹ MNIE

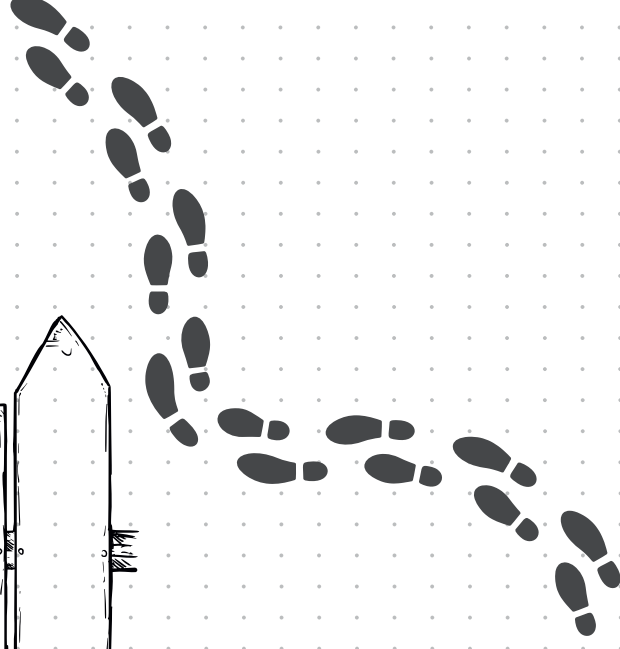
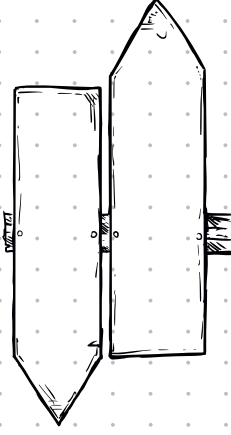
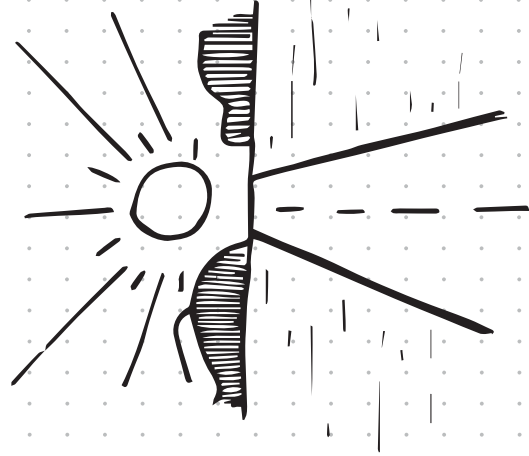
według Twej prawdy i pouczaj,

bo Ty jesteś Bóg, mój Zbawca,

i w Tobie mam **zawsze**

NADZIEJĘ.

Amen

*Marana Tha!
Przyjdź Panie!*

Sfinansowano ze środków MEN na podstawie umowy MEN/2022/DJEW/1514
Zadanie z zakresu zdrowia publicznego "Poczytna szkoła - realizacja
projektów i programów edukacyjnych, wychowawczych, interwencyjnych oraz
profilaktycznych opartych na podstawach naukowych."

STYCZEŃ – LEKCJA MIŁOŚCI

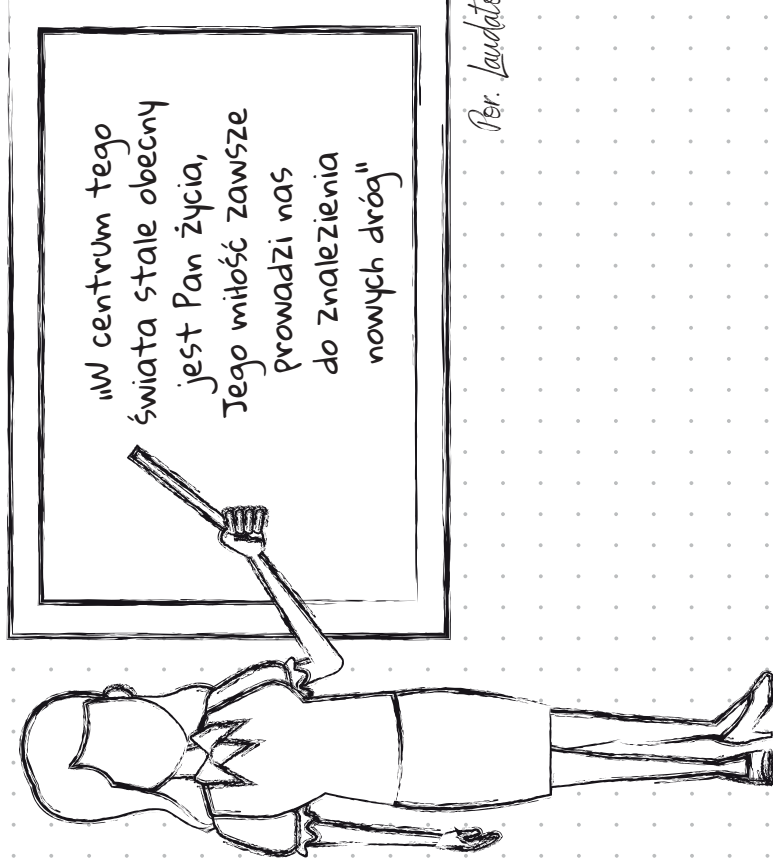
Na początku było Słowo,
a Słowo było u Boga,
i Bogiem było Słowo.
Ono było na początku u Boga.

Wszystko przez Nie się stało,
a bez Niego nic się nie stało,
co się stało.

W Nim było życie,
a życie było światłością ludzi,
a światłość w ciemności świeci
i ciemność jej nie ogarnęła.
Była światłość prawdziwa,
która oświeca każdego człowieka,
gdy na świat przychodzi.

Na świecie było [Słowo],
a świat stał się przez Nie,
lecz świat Go nie poznał.
Przyszło do swojej własności,
a swoi Go nie przyjęli.

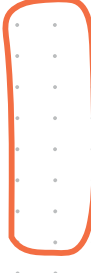
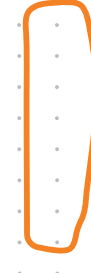
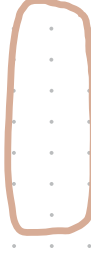
Wszystkim tym jednak, którzy Je przyjęli,
dało moc, aby się stali dziećmi Bożymi,
tym, którzy wierzą w imię Jego -
którzy ani z krwi,
ani z żądz ciała,
ani z woli męża,
ale z Boga się narodzili.
A Słowo stało się ciałem
i zamieszkało wśród nas.
I oglądaliśmy Jego chwałę,
chwałę, jaką Jednorodzony otrzymuje od Ojca,
pełen łaski i prawdy.

"W centrum tego
świata stale obecny
jest Pan życia,
Jego miłość zawsze
prowadzi nas
do znalezienia
nowych dróg"

Per. Laudato si. 24-5

Poszukaj fragmentów o miłości w Piśmie Świętym:

LUTY

– BYĆ BLISKO

2^{kor} 13, 11-13

„Na koniec, bracia, miejcie się dobrze;
bądźcie **DOSKONALI**
POKRZEPJAJCIE SIĘ.

bądźcie jednomyślni,

życie w pokoju, a Bóg
MIŁOŚCI I POKOJU

będzie z wami.

Pozdrówcie się nawzajem świętym pocałunkiem!

ŁASKA Pana Jezusa Chrystusa,
MIŁOŚĆ BOGA i dar jednośi
w **DUCHU ŚWIĘTYM**

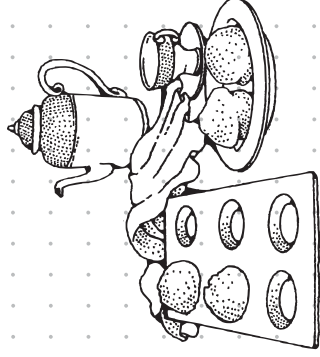
niech będą z wami wszystkimi!”

Sfinansowano ze środków MEN na podstawie umowy MEN/2022/DWEW/1514
Zadanie z zakresu zdrowia publicznego” Podyfymna szkoła - realizacja
projektów i programów edukacyjnych, wychowawczych, interwencyjnych oraz
profilaktycznych opartych na podstawach naukowych.

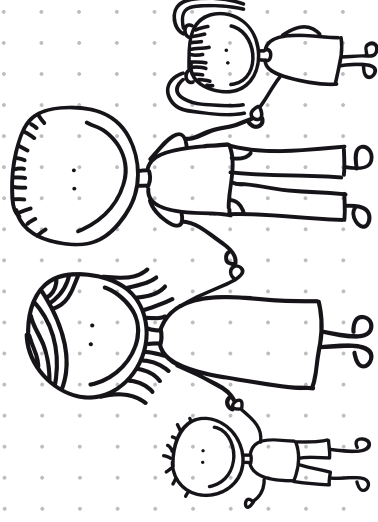
“Można mieć niewiele, a żyć intensywnie, zwłaszcza gdy
jesteśmy w stanie odkryć inne
przyjemności i odnajdywać satysfakcję
w braterskich spotkaniach, usługiwaniu...”

Laudato si' 223

Zadanie dodatkowe

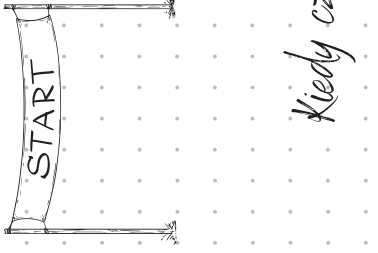
Upiecz dla Twojej rodziny ulubione ciasteczka :)

MARZEC

– DAJ SIĘ PO(D)NIEŚĆ

Mk 2, 3-12

Wtem przyszli do Niego z paralitykiem, którego niosło czterech. Nie mogąc z powodu tłumu przynieść go do Niego, odkryli dach nad miejscem, gdzie Jezus się znajdował i przez otwór spuścili go, na którym leżał paralityk. Jezus, widząc ich wiarę, rzekł do paralityka: «Synu, odpuszczają ci się twoje grzechy». A siedzieli tam kilku uczonych w Piśmie, którzy myśleli w sercach swoich: «Czemu On tak mówi? On bluźni. Któż może odpuszczać grzechy, oprócz jednego Boga?» Jezus poznał zaraz w swym duchu, że tak myślą, i rzekł do nich: «Czemu nurtują te myśli w waszych sercach? Cóż jest łatwiej: powiedzieć do paralityka: Odpuszczają ci się twoje grzechy, czy też powiedzieć: Wstań, weź swoje łóżko i chodź? Otóż, żebyście wiedzieli, iż Syn Człowieczy ma na ziemi władzę odpuszczania grzechów - rzekł do paralityka: Mówię ci: Wstań, weź swoje łóżko i idź do domu!». On wstał, wziął zaraz swoje łóżko i wyszedł na oczach wszystkich. Zdumieni się wszyscy i wielbili Boga mówiąc: «Jeszcze nigdy nie widzieliśmy czegoś podobnego».

"Każdego dnia otrzymujemy nową szansę, nowy etap"

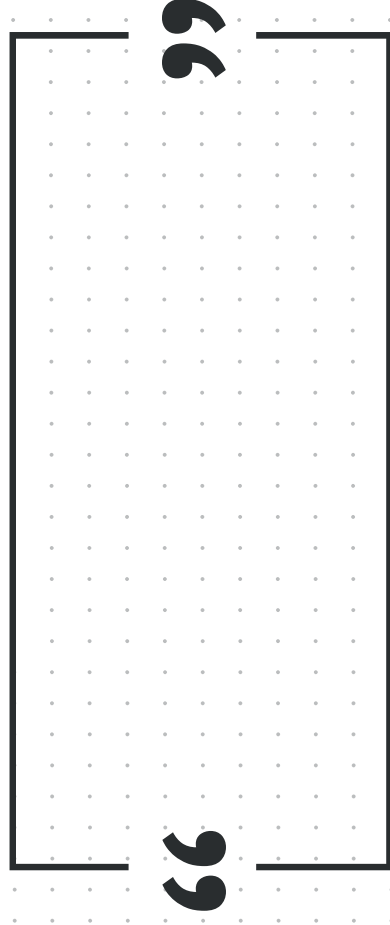
Papież Franciszek Fratelli Tutti, 77

Kiedy czujesz, że Twoja dusza jest sparalizowana?

Czy sakrament spowiedzi jest dla Ciebie ważny?

Czy pamiętasz o zrobieniu rachunku sumienia?

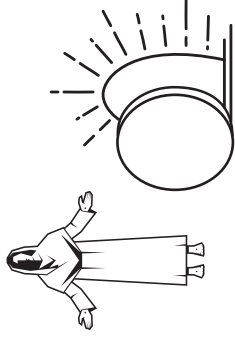
Przepisz 12 werset z Psalmu 52

KWIECIEŃ

– NIE MA GO TU

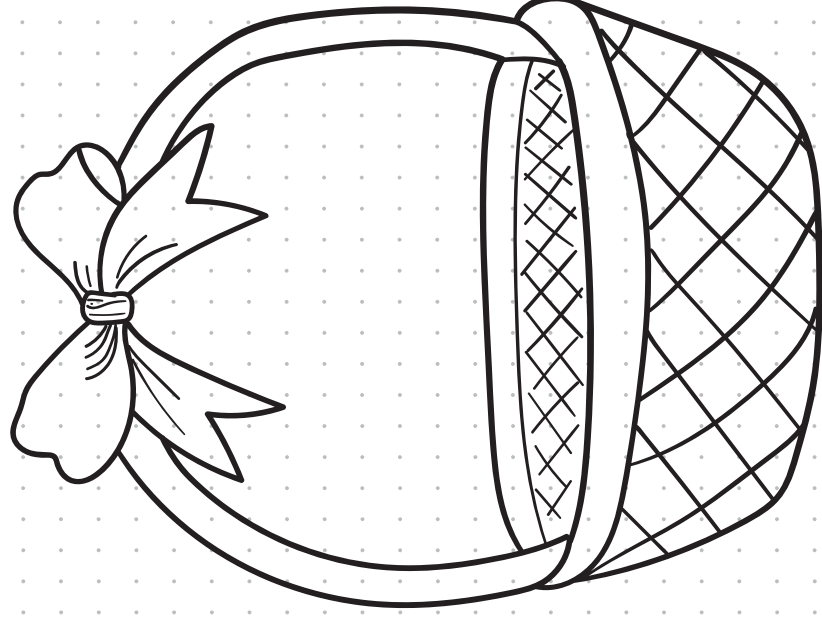
PASCHA

“Pierwszego dnia po szabacie, wczesnym rankiem, gdy jeszcze było ciemno, Maria Magdalena udata się do grobu i zobaczyła kamień odsunięty od grobu. Maria Magdalena natomiast stała przed grobem płacząc. A kiedy /tak/ płakała, nachyliła się do grobu i ujrzła dwóch aniołów w bieli, siedzących tam, gdzie leżało ciało Jezusa - jednego w miejscu głowy, drugiego w miejscu nóg. I rzekła do niej: Niewiasto, czemu płaczesz? Odpowiedziała im: Zabrano Pana mego i nie wiem, gdzie Go położono. Gdy to powiedziała, odwróciła się i ujrzła stojącego Jezusa, ale nie wiedziała, że to Jezus. Rzekł do niej Jezus: Niewiasto, czemu płaczesz? Kogo szukasz? Ona zaś sądząc, że to jest ogrodnik, powiedziała do Niego: Panie, jeśli ty Go przeniosłeś, powiedz mi, gdzie Go położyłeś, a ja Go wezmę. Jezus rzekł do niej: Mario! A ona obróciwszy się powiedziała do Niego po hebrajsku: Rabbuni, to znaczy: Nauczycielu. Rzekł do niej Jezus: Nie zatrzymuj Mnie, jeszcze bowiem nie wstałem do Ojca. Natomiast udaj się do moich braci powiedz im: Wstępuję do Ojca mego i Ojca waszego oraz do Boga mego i Boga waszego. Poszła Maria Magdalena oznajmiając uczniom: Widziałam Pana i to mi powiedział.”

Co włożysz do koszyka Wielkanocnego?

Taka jest symbolika tych produktów?

„W centrum tego świata stale obecny jest Pan życia, który tak bardzo nas kocha. ...a Jego

miłość zawsze prowadzi nas do znalezienia nowych dróg.”

Papież Franciszek, Laudato si' 145

Sfinansowano ze środków MEN na podstawie umowy MEN/2022/DWEN/1514
Zadanie z zakresu szkolnictwa publicznego "Poczytmy szkołę - realizacja projektów i programów edukacyjnych, wychowawczych, interwencyjnych oraz profilaktycznych opartych na podstawach naukowych."

20.1.11-18

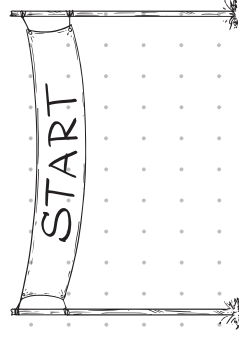
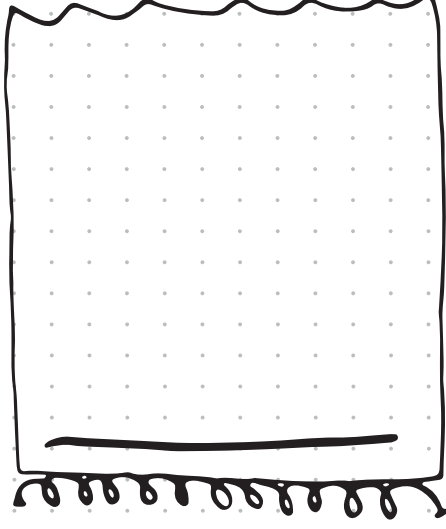
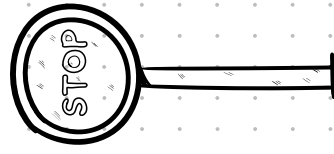
MAJ

– MAMY SIEBIE

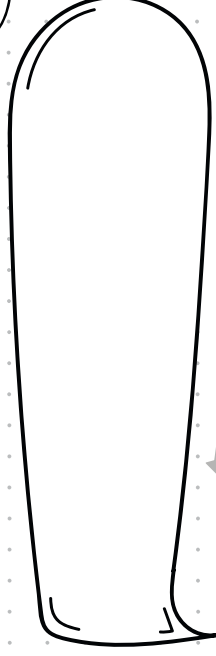
“W Kanie Galilejskiej odbywało się wesele i była tam matka Jezusa. Zaproszono na to wesele także Jezusa i Jego uczniów. A kiedy zabrakło wina, matka Jezusa mówi do Niego: **„Nie mają już wina”**. Jezus jej odpowiedział: **„Czyż to moja lub twoja sprawa, niewiasto? Czyż jeszcze nie nadeszła moja godzina?”**. Wtedy matka Jego powiedziała do sług: **„Zróbcie wszystko, cokolwiek wam powie”**. Stało zaś tam sześć stągwi kamiennych przeznaczonych do żydowskich oczyszczeń, z których każda mogła pomieścić dwie lub trzy miary. Rzekł do nich Jezus: **„Napełnijcie stągwie wodą”**. I napełnili je aż po brzegi. Potem do nich powiedział: **„Zaczerpnijcie teraz i zanieście staroście wesełnemu”**. Oni zaś zanieśli. A gdy starosta weselny skosztował wody, która stała się winem – nie wiedział bowiem, skąd ono pochodzi, ale słudzy, którzy **czerpali wodę, wiedzieli** – przywołał pana młodego i powiedział do niego: **„Każdy człowiek stawia najpierw dobre wino, a gdy się napiją, wówczas gorsze. Ty zachowateś dobre wino aż do tej pory”**. Taki to początek **znaków uczynił Jezus w Kanie Galilejskiej. Objawił swoją chwałę i uwierzyli w Niego jego uczniowie.**”

Jakie znaki Jezus daje Ci
w Twoim życiu?

Co powiesz przyjacielowi, który
dzisiaj dzieli się z Tobą swoim
smutkiem?

Jest mi dzisiaj bardzo
przykro :(

**“Zbliżyć się do siebie, wyrazić swoje zdanie,
słuchać jeden drugiego, patrzeć na siebie,
poznawać się wzajemnie, starać się zrozumieć
siebie nawzajem, szukać punktów
styczności, wszystko to streszcza się
w wyrażeniu „prowadzić dialog”.**

Fragmenty twórcy 198

Sfinansowano ze środków MEN na podstawie umowy MEN/2022/DWEN/1514
Zadanie z zakresu zdrowia publicznego: Poczytna szkoła - realizacja
projektów i programów edukacyjnych, wychowawczych, interwencyjnych oraz
profilaktycznych opartych na podstawach naukowych.

2,1-11

CZERWIEC

– DZIEŃ DZIECKA!

Psalm 131

Panie, moje serce się nie pyszni i oczy moje nie są wyniosłe.

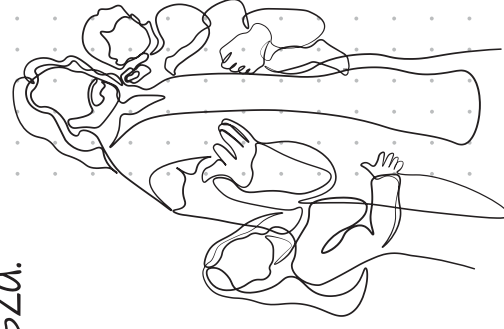
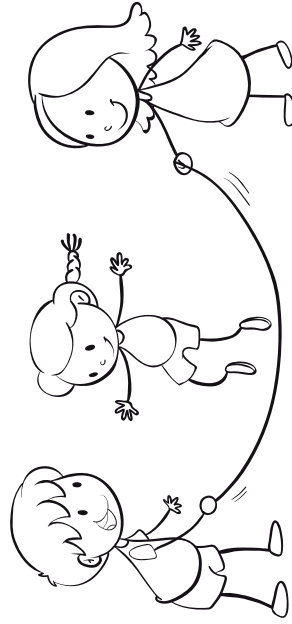
Nie gonię za tym, co wielkie, albo co przerasta moje siły.

Przeciwnie: wprowadziłem tad i spokój do mojej duszy.

Jak niemowlę u swej matki,

jak niemowlę – tak we mnie jest moja dusza.

Izraelu, złoż w Panu nadzieję odgad i aż na wieki!

Jakie jest moje serce?

„Zaprawdę, powiadam wam, jeśli się nie odmienicie i nie staniecie jak dzieci, nie wejdziecie do królestwa niebieskiego.”

Mt 18,3

LIPIEC

— LAUDATO SI'

WAKACJE!

Psalm 148

Alleluja.

Chwalcie Pana z niebios,

chwalcie Go na wysokościach!

Chwalcie Go, wszyscy Jego aniołowie,

chwalcie Go, wszystkie Jego zastępy!

Chwalcie Go, słońce i księżycu,

chwalcie Go, wszystkie gwiazdy świecące.

Chwalcie Go, nieba najwyższe

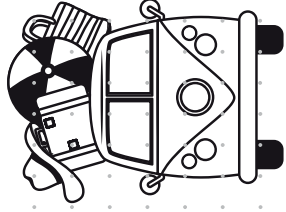
i wody, co są ponad niebem:

niech imię Pana wychwalaia.

On bowiem nakazał i zostały stworzone,

utwierdził je na zawsze, na wieki;

nadał im prawo, które nie przemienie.

Chwalcie Pana z ziemi,
potwory i wszystkie morskie głębiny,
ogniu i gradzie, śniegu i mgło,
gwałtowny huraganie, co pełnisz Jego słowo,
góry i wszelkie pagórki,

drzewa rodzące owoc i wszystkie cedry,
dzikie zwierzęta i bydło wszelakie,
to, co się roi na ziemi, i ptactwo skrzydlate,
królowie ziemscy i wszystkie narody,
władcy i wszyscy sędziowie na ziemi,
młodzieńcy, a także dzielnicy,
starcy wraz z młodzieżą.

niech imię Pana wychwalaia,

bo tylko Jego imię jest wzniosłe,

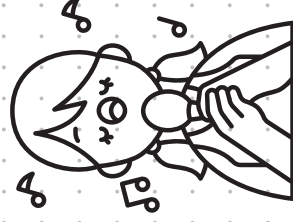
majestat Jego góruje nad ziemią i niebem

i pomnaża moc swego ludu.

Pieśń pochwalna dla wszystkich Jego świętych,
synów Izraela – ludu, który Mu jest bliski.
Alleluja.

Laudato si'

„...jak człowiek zakochany, Franciszek za każdym razem, kiedy spoglądał na słońce, księżyc czy najmniejsze zwierzęta, reagował śpiewem, włączając w swoje uwielbienie wszystkie stworzenia.”

SIERPIEŃ

– ŻYJ Z CAŁYCH SIŁ!

z Psalm 23

Pan jest moim pasterzem, nie brak mi niczego.
Pozwala mi leżeć na zielonych pastwiskach.

Prowadzi mnie nad wody, gdzie mogę odpocząć:
orzeźwia moją duszę.

Wiedzie mnie po właściwych ścieżkach
przez wzgląd na swoje imię.

Chociażbym chodził ciemną doliną,
zła się nie ulęknę,

bo Ty jesteś ze mną.

Twój kij i Twoja laska
są tym, co mnie pociesza.

Stół dla mnie zastawiasz
wobec mych przeciwników;
namaszczaś mi głowę olejkami;
mój kielich jest przeobfity.

Tak, dobroć i łaska pójdą w ślad za mną
przez wszystkie dni mego życia
i zamieszkałam w domu Pańskim
po najdłuższe czasy.

„Pan mógł zachęcać innych do wrażliwości na piękno istniejące w świecie, bo On sam był w stałym kontakcie z przyrodą i zwracał na nią szczególną uwagę, pełną miłości i zadziwienia.”

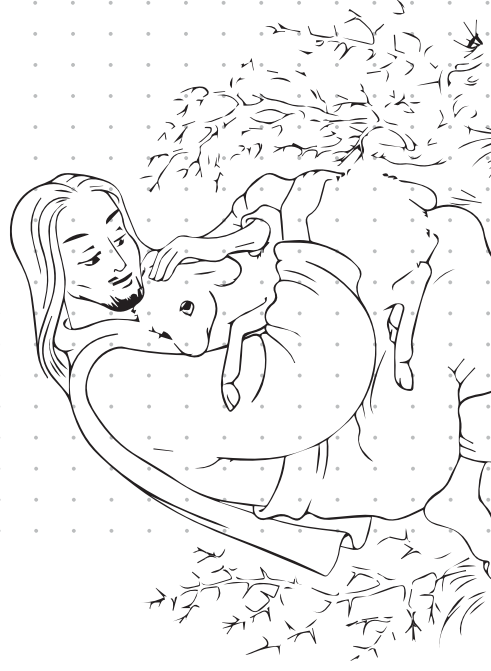
LS 97

Czy jestem taką owcą, która potrafi powiedzieć utnie.

PAN JEST MOIM PASTERZEM?

Co symbolizuje kij pastercki?

SZKOLNE KOŁO
caritas

KARTY INSPIRACJI

NARYSOWAŁA: MARTA WOJTKOWSKA-RADZICKA

WWW.MYSLORYSY.PL

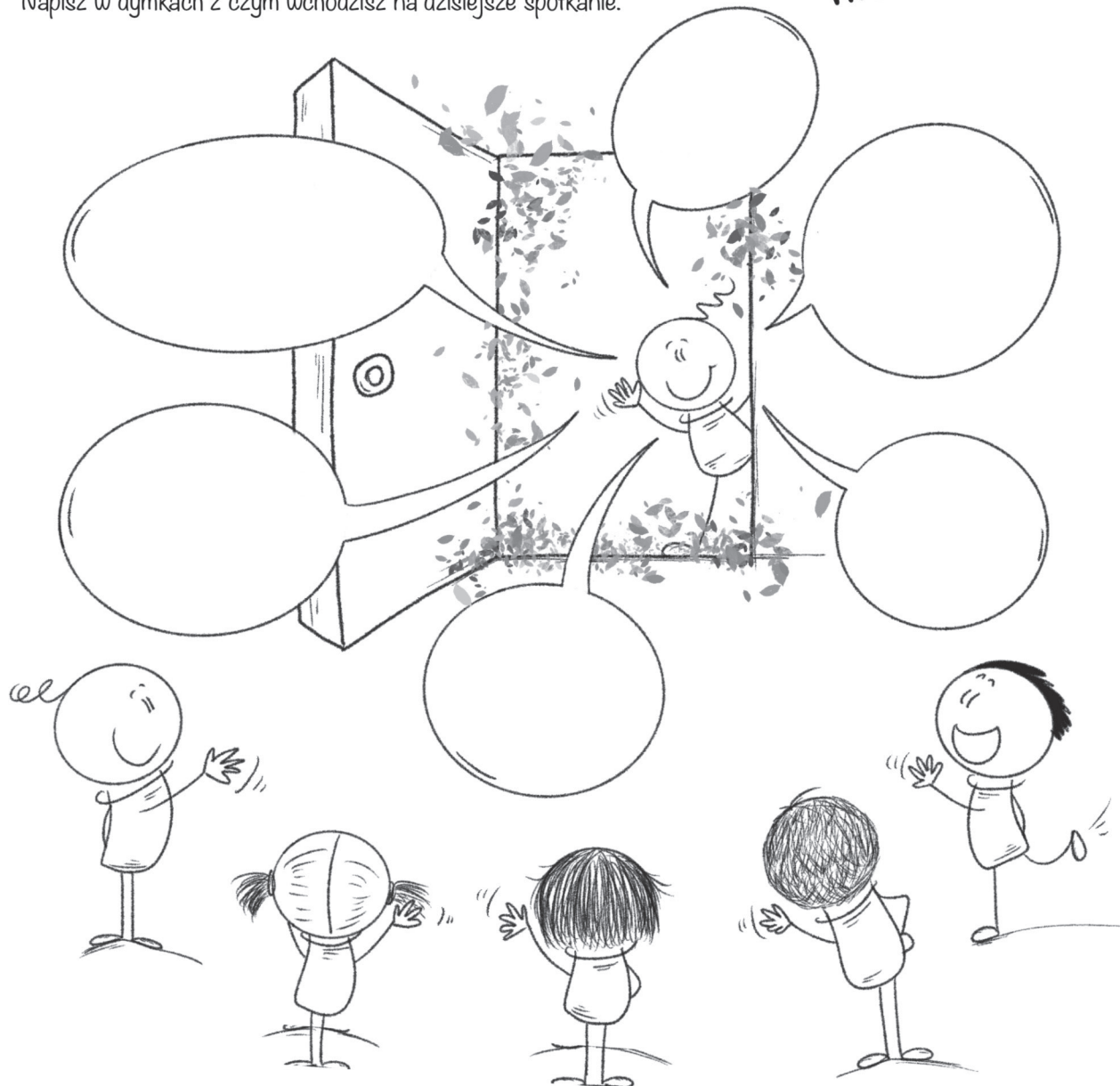
Stfinansowano ze środków MEiN na podstawie umowy MEiN/2022/DWEW/1514 Zadanie z zakresu zdrowia publicznego "Pozytywna szkoła - realizacja projektów i programów edukacyjnych, wychowawczych, interwencyjnych oraz profilaktycznych opartych na podstawach naukowych."

**Poniżej karty inspiracji – zachęcamy
do twórczej pracy z nimi. Na każdej karcie
znajduje się polecenie, które przeprowadzi
przez ważne i kreatywne zadania**

OD NOWA

WRZESIEŃ

Napisz w dymkach z czym wchodzisz na dzisiejsze spotkanie.

UCZYNIŁEŚ GO NIEWIELE MNIEJSZYM OD ISTOT NIEBIESKICH,
CHWAŁĄ I CZCJĄ GO UNIEŃCZYŁEŚ.

OBDArzyŁEŚ GO WładZĄ NAD DZIEtAMI RĄK TWoICH ;
ZŁOZYŁEŚ WSZYStKO POD JEgO StOPY

PS 8, 6-7

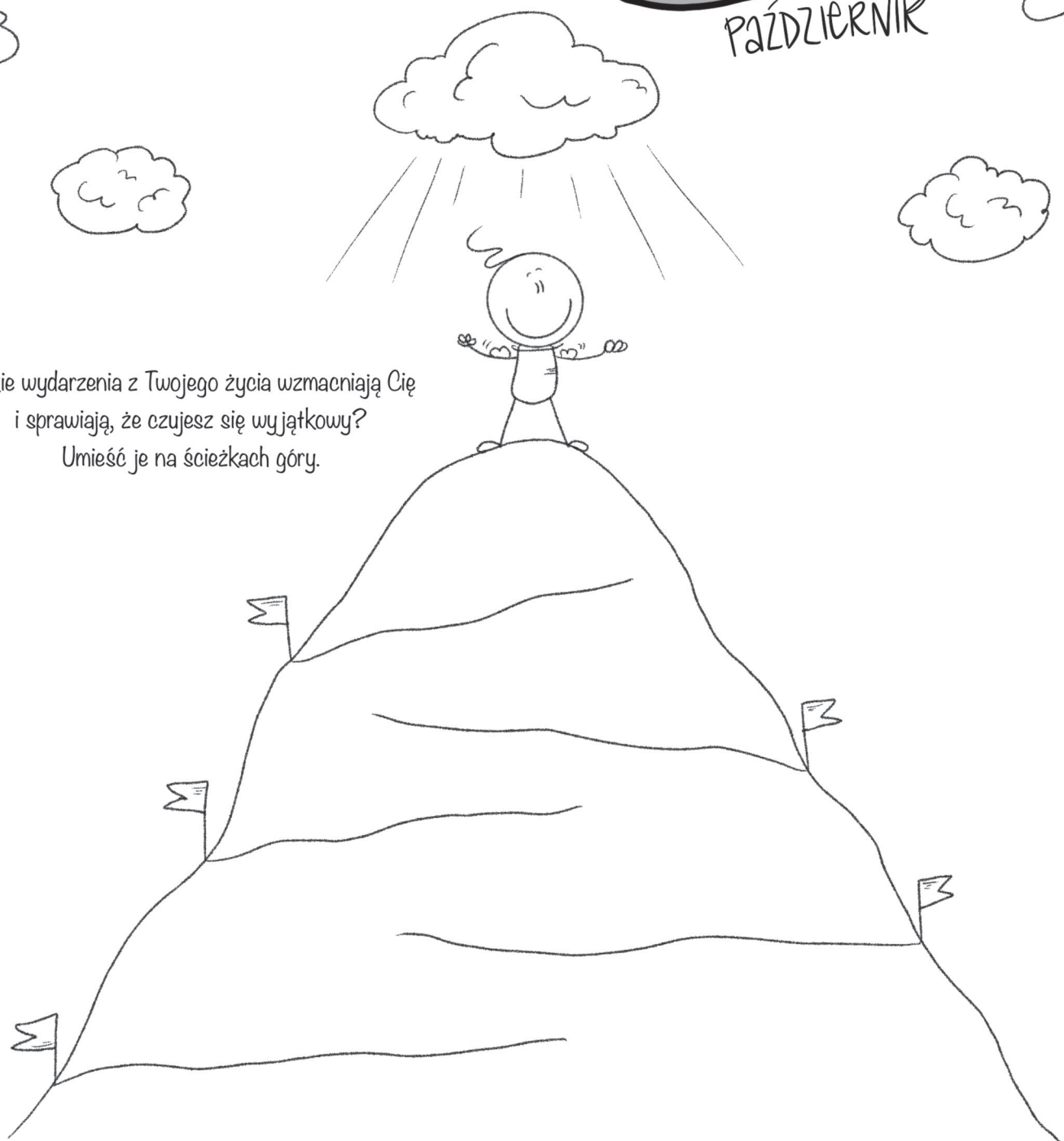
Sfinansowano ze środków MEiN na podstawie umowy MEiN/2022/DWEW/1514
Zadanie z zakresu zdrowia publicznego "Pozytywna szkoła - realizacja
projektów i programów edukacyjnych, wychowawczych, interwencyjnych oraz
profilaktycznych opartych na podstawach naukowych.

NA OKRĄGŁO

PAŹDZIERNIK

Jakie wydarzenia z Twojego życia wzmacniają Cię
i sprawiają, że czujesz się wyjątkowy?
Umieść je na ścieżkach góry.

ZAWSZE SIĘ RADUJCIE, NIEUSTANNIE SIĘ MÓDLICIE!
W KAŻDYM POŁOŻENIU DZIĘKUJCIE, TAKA JEST BOWIEM
WOLA BOŻA W JEZUSIE CHRYSZTUSIE WZGLĘDEM WAS
1 TES 5, 16-17

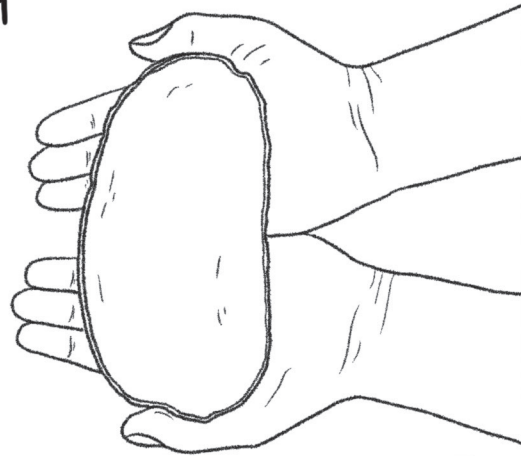
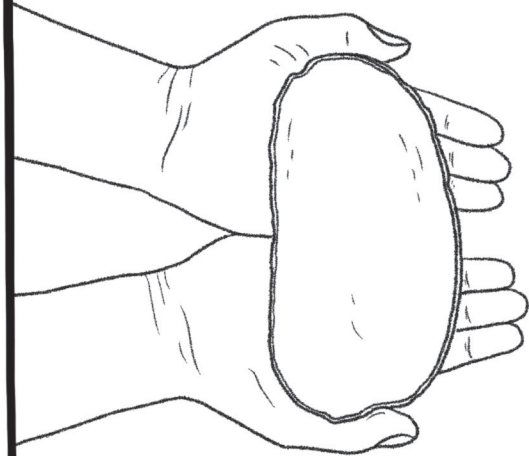
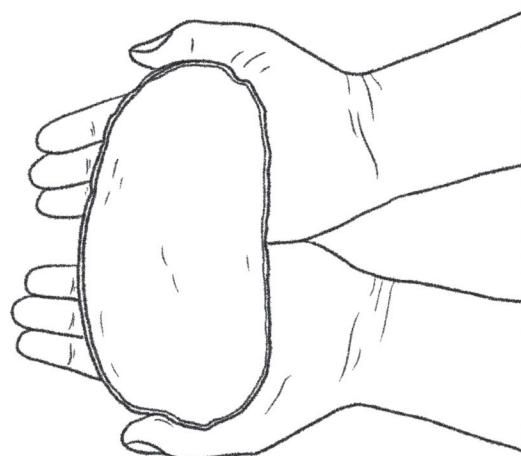
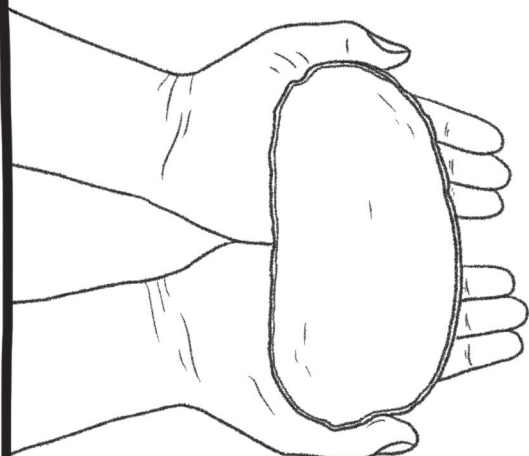
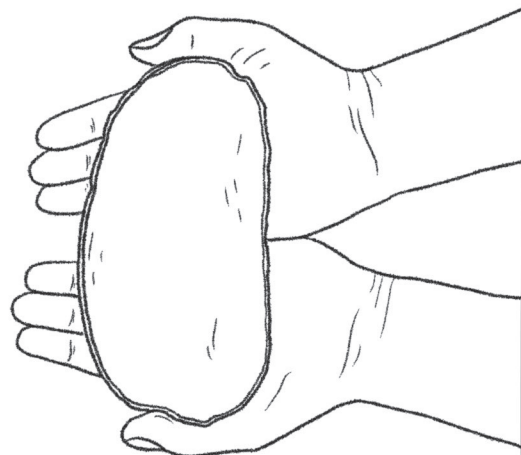
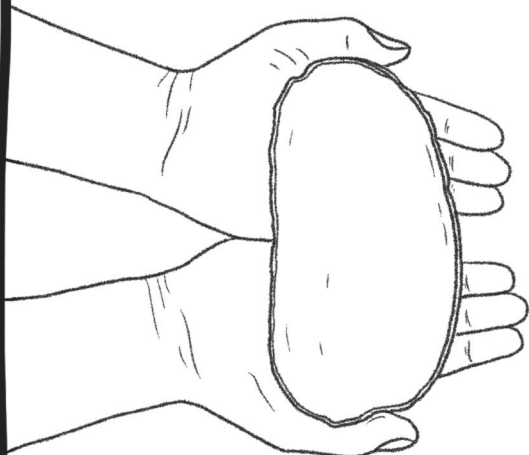
Sfinansowano ze środków MEiN na podstawie umowy MEiN/2022/DWEW/1514
Zadanie z zakresu zdrowia publicznego "Pozytywna szkoła - realizacja
projektów i programów edukacyjnych, wychowawczych, interwencyjnych oraz
profilaktycznych opartych na podstawach naukowych.

CHLEB SZCZĘŚCIA

LISTOPAD

Wszystko czym się dzielisz jest wyjątkowe i ważne!
Na kromkach chleba napisz czym możesz podzielić się z innymi.

BŁOGOSTAWIENI
UBODZY W DUCHU,
ALBOWIEM DO NICH
NALEŻY
KRÓLESTWO
NIEBIESKIE
MT 5,3

Sfinansowano ze środków MEiN na podstawie umowy MEiN/2022/DWEW/1514
Zadanie z zakresu zdrowia publicznego" Pozytywna szkoła - realizacja
projektów i programów edukacyjnych, wychowawczych, interwencyjnych oraz
profilaktycznych opartych na podstawach naukowych.

MARANA THA!

GRUDZIEŃ

<p>Przed Tobą zadania adwentowe. Puste okienka wypełnij swoimi pomysłami.</p> 	 <p>PRZYGOTUJ LAMPION NA KORATY</p>	 <p>DAJ SOBIE CZAS NA PORANNE PRZECIĄGANIE</p>	 <p>ZRÓB SOBIE WIECZÓR OFFLINE</p>
 <p>UPIECZ PIERNICZKI</p>	 <p>PRZECZYTAJ KIM BYŁ MIKOŁAJ Z MIRY</p>		 <p>POCZYTAJ O ZNACZENIU WIEŃCA ADWENTOWEGO</p>
 <p>NAPISZ KARTKI ŚWIĄTECZNE</p>		 <p>ZAPROŚ PRZYJACIELA NA SPACER</p>	 <p>POMÓDL SIĘ W INTENCJI OSÓB BEZDOMNYCH</p>
	 <p>ZRÓB DOMOWNIKOM KAKAO DO ŁÓŻKA</p>	 <p>POSTUCHAJ CISZY</p>	 <p>ZAGRAJ W RODZINNĄ PLANSZÓWKĘ</p>
 <p>WYBACZ SOBIE WSZYSTKO CO DZIŚ POSZŁO NIE TAK</p>	 <p>POOGLĄDAJ Z RODZINĄ WASZE STARE ZDJĘCIA</p>	 <p>WSUŃ KOMUŚ DO KIESZENI LIŚCIK Z DOBRYM SŁOWEM</p>	
 <p>ZRÓB ZAKUPY KOMUŚ, KTO TEGO POTRZEBUJE</p>	 <p>PRZYTUŁ SIĘ Z CAŁYCH SIĘ</p>		 <p>PRZECZYTAJ FRAGMENT O NARODZINACH JEZUSA</p>
	 <p>ZADZWOŃ DO ZNAJOMEGO SENIORA</p>	 <p>POOBSERWUJ GRUDNIOWE NIEBO I PTAKI</p>	 <p>ZATRZYMAJ SIĘ I PO PROSTU BĄDŹ</p>

JESZCZE BOWIEM KRÓTKA, BARDZO KRÓTKA CHWILA,
I PRZYJDZIE TEN, KTÓRY MA NADEJŚĆ I NIE SPOŹNI SIĘ

HBR 10.37

Sfinansowano ze środków MEiN na podstawie umowy MEiN/2022/DWEW/1514
Zadanie z zakresu zdrowia publicznego "Pozytywna szkoła - realizacja projektów i programów edukacyjnych, wychowawczych, interwencyjnych oraz profilaktycznych opartych na podstawach naukowych.

LEKCJA MIŁOŚCI

STYCZEŃ

Powędruj myślami do minionego roku.
W serduszkach zapisz swoje wdzięczności.

A SŁOWO STAŁO SIĘ CIĄŁEM
I ZAMIESZKAŁO WŚRÓD NAS

7.1.14

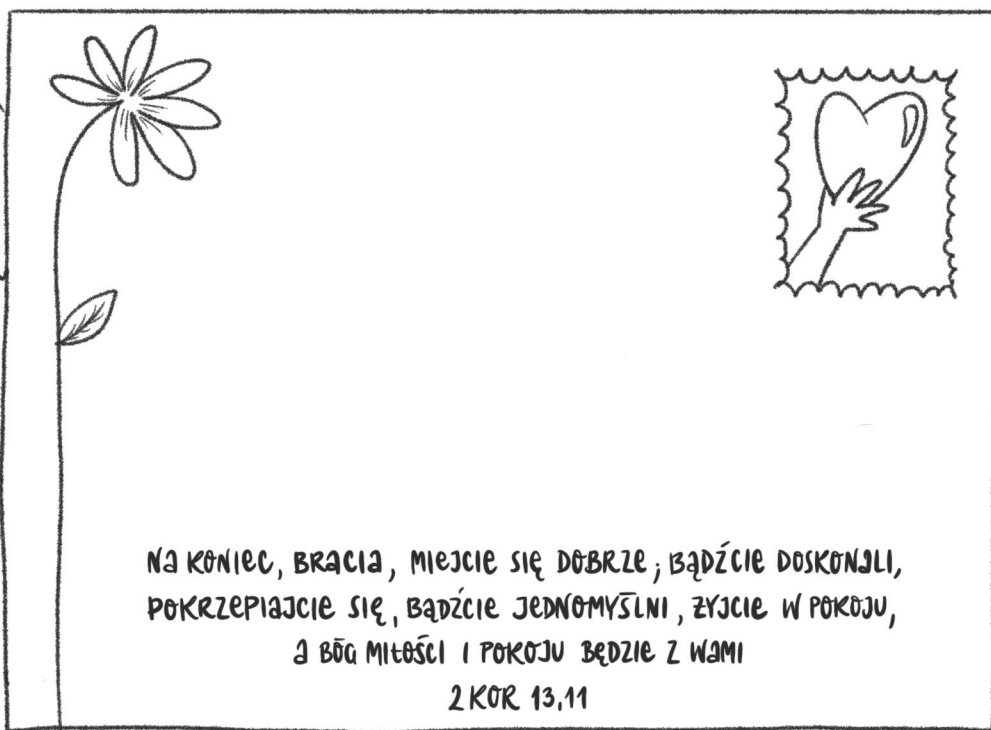
Sfinansowano ze środków MEiN na podstawie umowy MEiN/2022/DWEW/1514
Zadanie z zakresu zdrowia publicznego "Pozytywna szkoła - realizacja
projektów i programów edukacyjnych, wychowawczych, interwencyjnych oraz
profilaktycznych opartych na podstawach naukowych.

BYĆ BLISKO

LUTY

Napisz, pokoloruj i wytnij kartki z ciepłymi słowami do chorych.

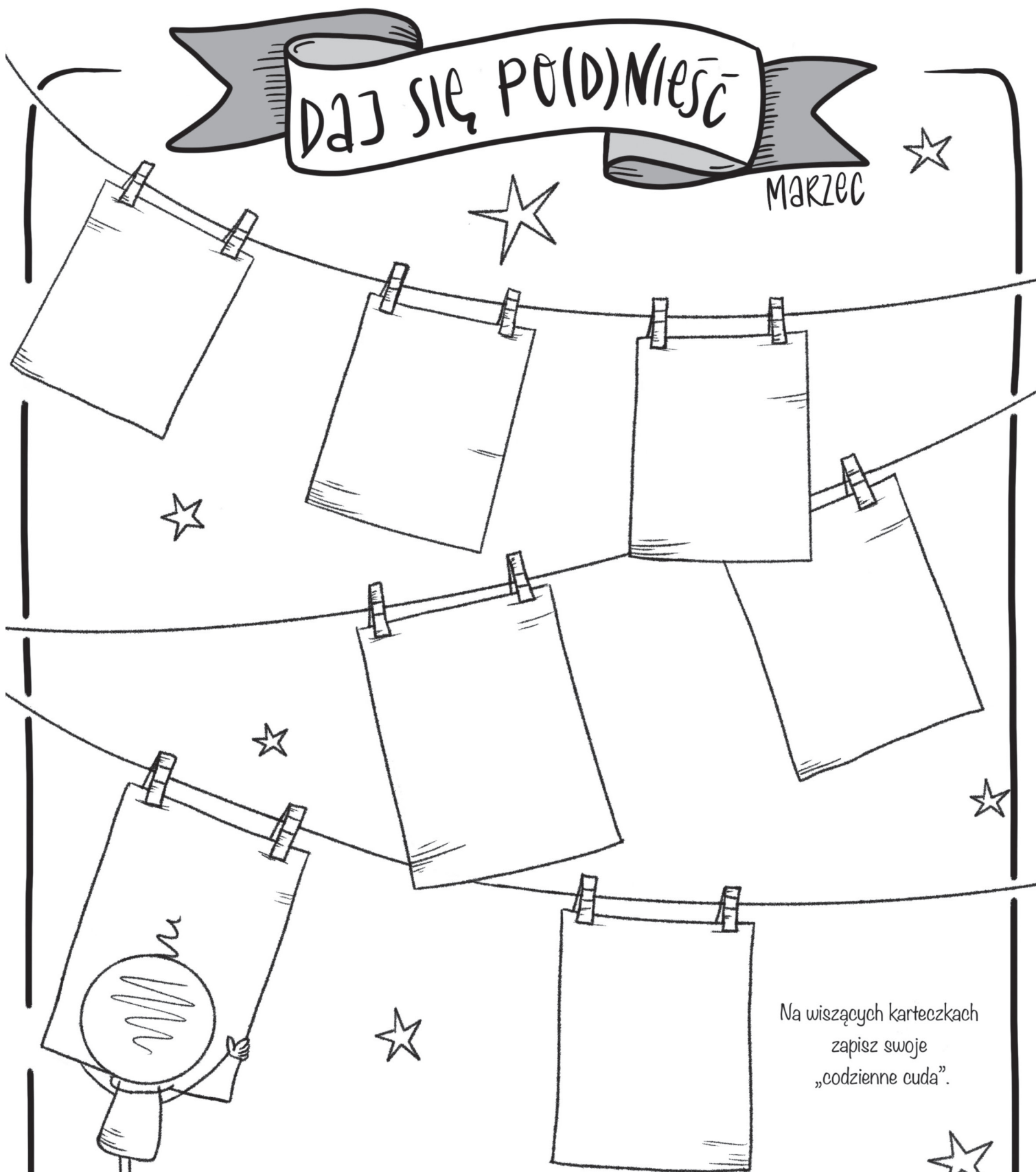

Sfinansowano ze środków MEiN na podstawie umowy MEiN/2022/DWEW/1514
Zadanie z zakresu zdrowia publicznego "Pozytywna szkoła - realizacja
projektów i programów edukacyjnych, wychowawczych, interwencyjnych oraz
profilaktycznych opartych na podstawach naukowych.

DAJ SIĘ POIDNIEŚĆ

MARZEC

Na wiszących karteczkach
zapisz swoje
„codzienne cuda”.

ZDUMIELI SIĘ WSZYSCY I WIELBILI BOGA MÓWIĄC:
«JESZCZE NIGDY NIE WIDZIELIŚMY
CZEGOŚ PODOBNEGO»

MK 2,12

Sfinansowano ze środków MEiN na podstawie umowy MEiN/2022/DWEW/1514
Zadanie z zakresu zdrowia publicznego "Pozytywna szkoła - realizacja
projektów i programów edukacyjnych, wychowawczych, interwencyjnych oraz
profilaktycznych opartych na podstawach naukowych.

NIE MA GO TU... PASTA

KWIECIEŃ

Jaki jest Twój przepis na dobre spotkanie?
Nad tyżeczkami wpisz potrzebne „składniki”.

WSTĘPUJĘ DO OJCA MEGO I OJCA WASZEGO
ORAZ DO BOGA MEGO I BOGA WASZEGO

Ż 20,17b

Sfinansowano ze środków MEiN na podstawie umowy MEiN/2022/DWEW/1514
Zadanie z zakresu zdrowia publicznego "Pozytywna szkoła - realizacja
projektów i programów edukacyjnych, wychowawczych, interwencyjnych oraz
profilaktycznych opartych na podstawach naukowych.

MAMY SIEBIE

Maj

Jakie masz sposoby, aby zadbać o siebie?
Napisz lub narysuj w chmurkach.

TAKI TO POCZĄTEK ZNAKÓW UCZYNIŁ JEZUS
W KANIE GALILEJSKIEJ. OBJAWIŁ SWOJĄ CHWAŁĘ
I UWIERZYLI W NIEGO JEGO UCZNIOWIE.

Ł 2.11

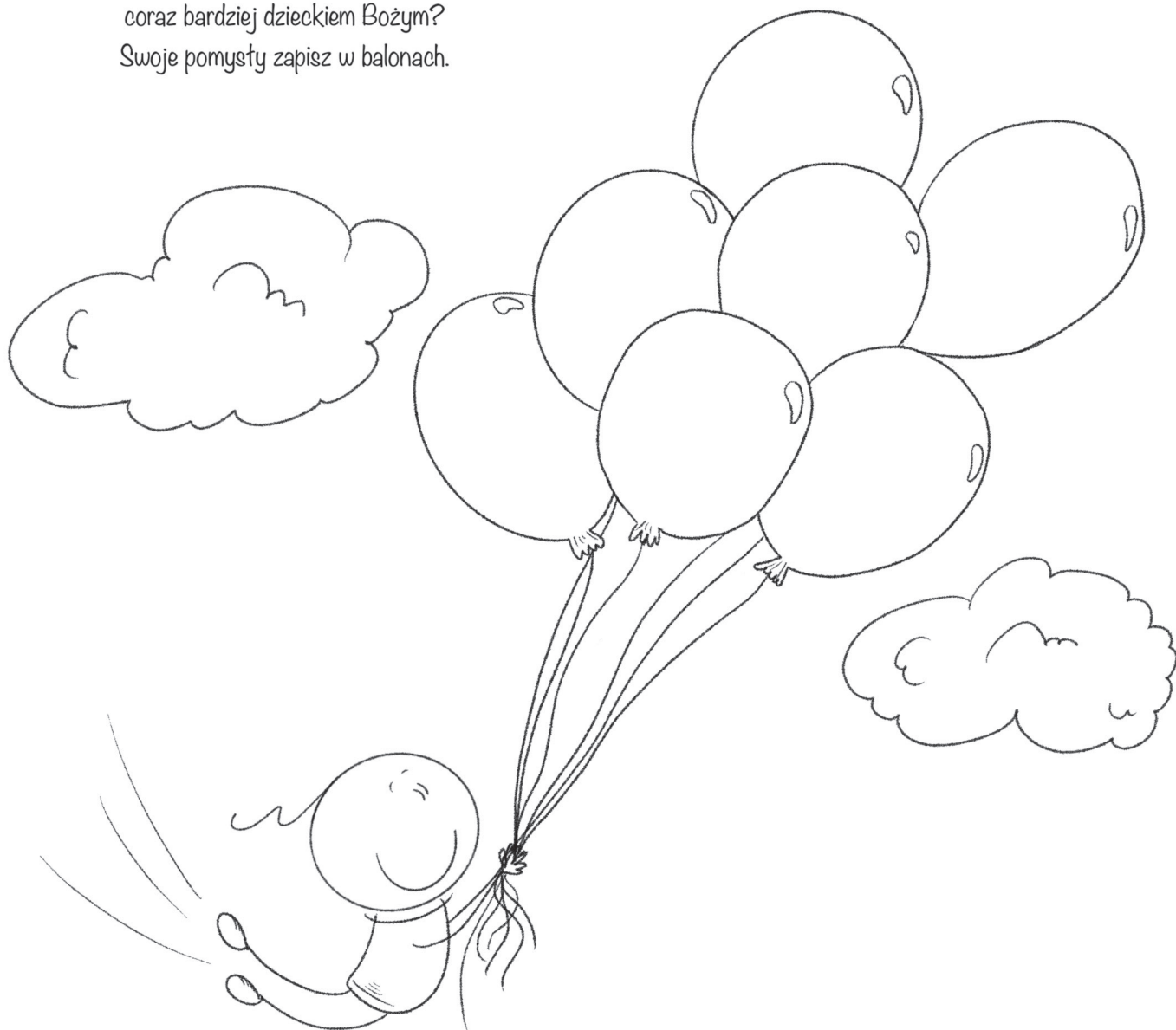
Sfinansowano ze środków MEiN na podstawie umowy MEiN/2022/DWEW/1514
Zadanie z zakresu zdrowia publicznego "Pozytywna szkoła - realizacja
projektów i programów edukacyjnych, wychowawczych, interwencyjnych oraz
profilaktycznych opartych na podstawach naukowych.

DZIEŃ DZIECKA!?

CZERWIEC

Co sprawia, że stajesz się
coraz bardziej dzieckiem Bożym?
Swoje pomysły zapisz w balonach.

ZAPRAWDĘ, POWIĄDAM WAM, JEŚLI SIĘ NIE ODMIENICIE
I NIE STANIECIE JAK DZIECI,
NIE WEJDZIECIE DO KRÓLESTWA NIEBIESKIEGO

MT 18,3

Sfinansowano ze środków MEiN na podstawie umowy MEiN/2022/DWEW/1514
Zadanie z zakresu zdrowia publicznego "Pozytywna szkoła - realizacja
projektów i programów edukacyjnych, wychowawczych, interwencyjnych oraz
profilaktycznych opartych na podstawach naukowych.

SZKOLNE KOŁO
caritas

WAKACJE!

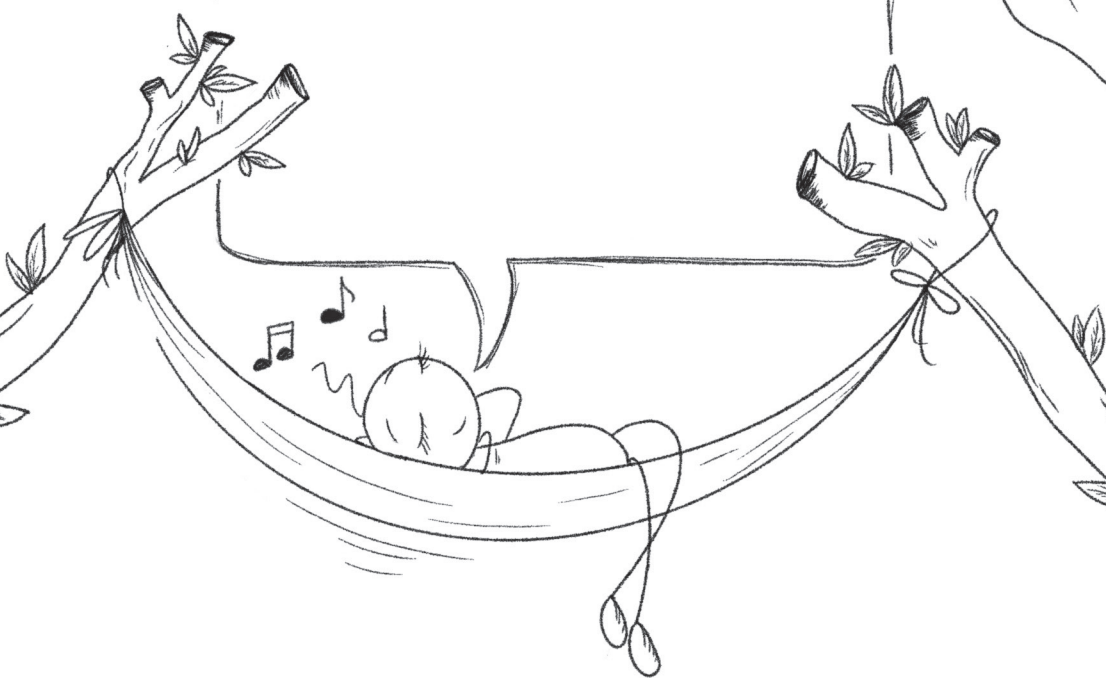
LIPIEC

Czas wakacji może służyć innemu patrzeniu na otaczający nas świat.

To czas dziękowania za piękno stworzenia.

Znajdź chwilę, by naprawdę przyjrzeć się temu, co Cię otacza
i uwielbiaj Boga wraz z całym stworzeniem.

Może i Tobie uda się napisać taką Pieśń Słoneczną 2.0.

POJDŹCIE WY SAMI OSOBNO NA MIEJSCE PUSTYNNE

I WYPOCZNIJCIE NIECO

MK 6,31

Sfinansowano ze środków MEiN na podstawie umowy MEiN/2022/DWEW/1514
Zadanie z zakresu zdrowia publicznego "Pozytywna szkoła - realizacja
projektów i programów edukacyjnych, wychowawczych, interwencyjnych oraz
profilaktycznych opartych na podstawach naukowych.

ZYJ Z CAŁYCH SIŁ!

z PS 23

SIERPIEŃ

PAN JEST MOIM PASTERZEM, NIE BRĄK MI NICZEGO.

POZWALA MI LEŻEĆ NA ZIELONYCH PASTWISKACH.

PROWADZI MNIE NAD WODY GDZIE MOGĘ ODPOCZĄĆ:

ORZEŻWIA MOJĄ DUSZĘ.

WIEDZIE MNIE PO WTAŚCINYCH ŚCIEŻKACH

PRZEZ WZGLĄD NA SVOJE IMIĘ.

CHOCIAZBYM CHODZIŁ CIEMNĄ DOLINĄ,

ZŁĄ SIĘ NIE WŁĘKNĘ,

BO TY JESTEŚ ZE MNĄ.

TWÓJ KIJ I TWOJĄ LASKĄ

SĄ TYM, CO MNIE POCIESZĄ.

STÓT DLA MNIE ZASTAWIASZ

WOBEC MYCH PRZECIWNIKÓW;

NAMASZCZASZ MI GŁOWĘ OLEJKIEM;

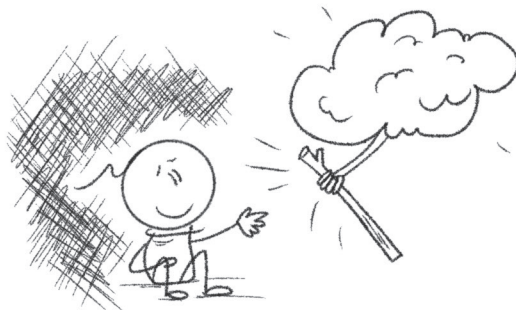
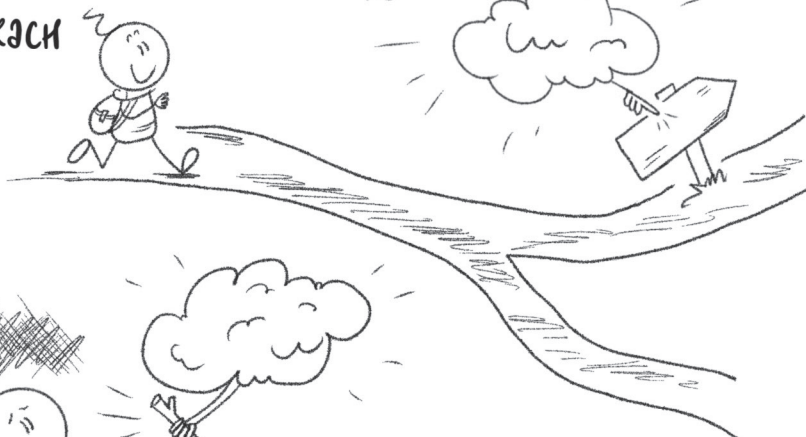
MOJ KIELICH JEST PRZEBOFITY.

TAK, DOBRÓC I ŁASKA PÓJDĄ W ŚLĄD ZA MNĄ

PRZEZ WSZYSTKIE DNI MEGO ŻYCIA

I ZAMIESZKAM W DOMU PAŃSKIM

PO NAJDŁUŻSZE CZASY

A tu śmiało dopisz swoje dwa wersety i stwórz do nich ilustrację

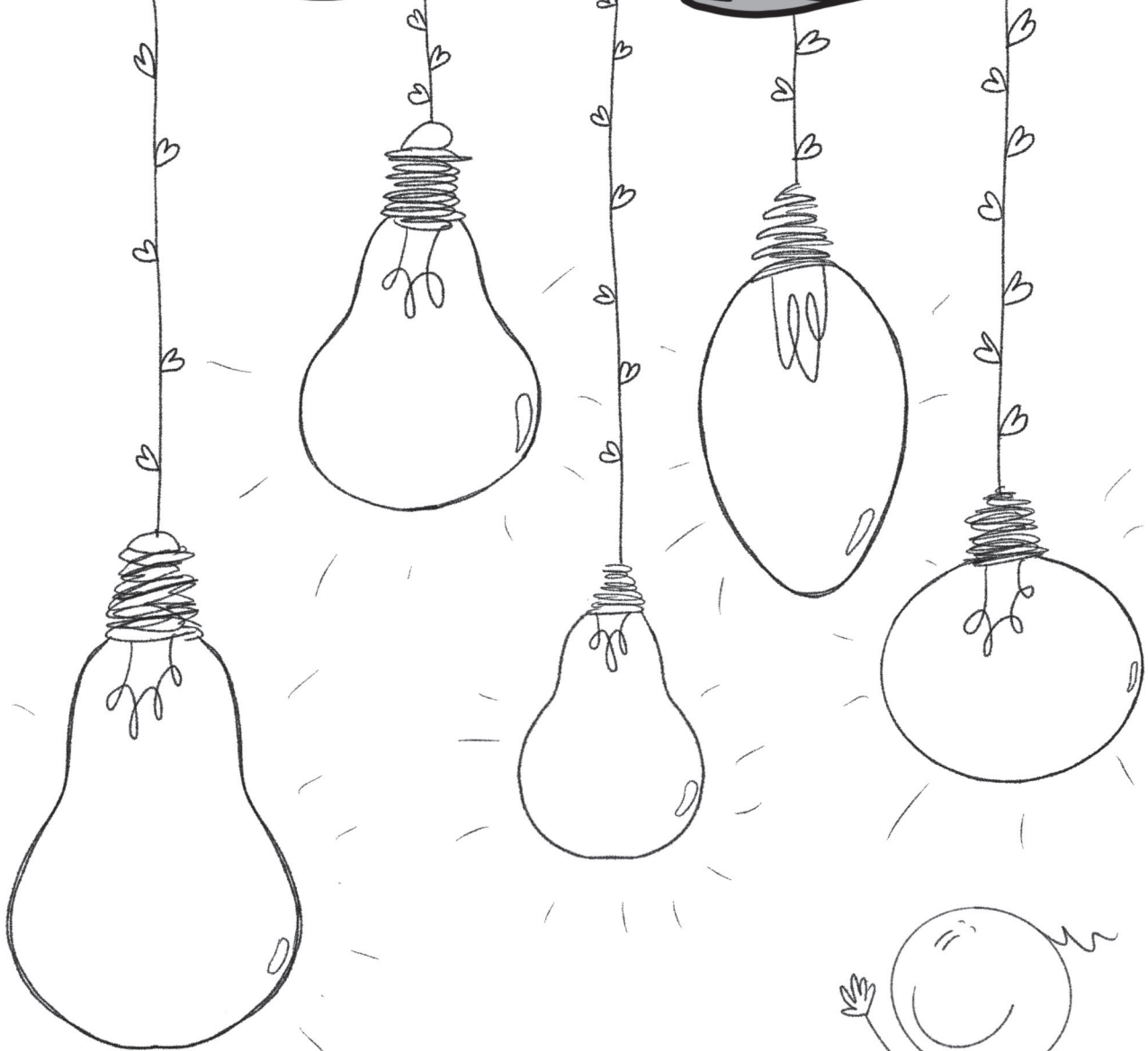

Sfinansowano ze środków MEiN na podstawie umowy MEiN/2022/DWEW/1514
Zadanie z zakresu zdrowia publicznego "Pozytywna szkoła - realizacja projektów i programów edukacyjnych, wychowawczych, interwencyjnych oraz profilaktycznych opartych na podstawach naukowych.

MAM TALENT

(I NIE ZAWAHAM SIĘ GO WYKORZYSTAĆ!)

Spójrz z dumą i wdzięcznością na talenty,
którymi obdarzył Cię Bóg!
Zapisz lub narysuj je w żarówkach.

KAZDEMU BOWIEM, KTO MA, BĘDZIE DODANE,
TAK ZE NADMIAR MIEĆ BĘDZIE ...

MT 25, 29

Sfinansowano ze środków MEiN na podstawie umowy MEiN/2022/DWEW/1514
Zadanie z zakresu zdrowia publicznego "Pozytywna szkoła - realizacja
projektów i programów edukacyjnych, wychowawczych, interwencyjnych oraz
profilaktycznych opartych na podstawach naukowych.

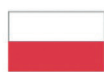
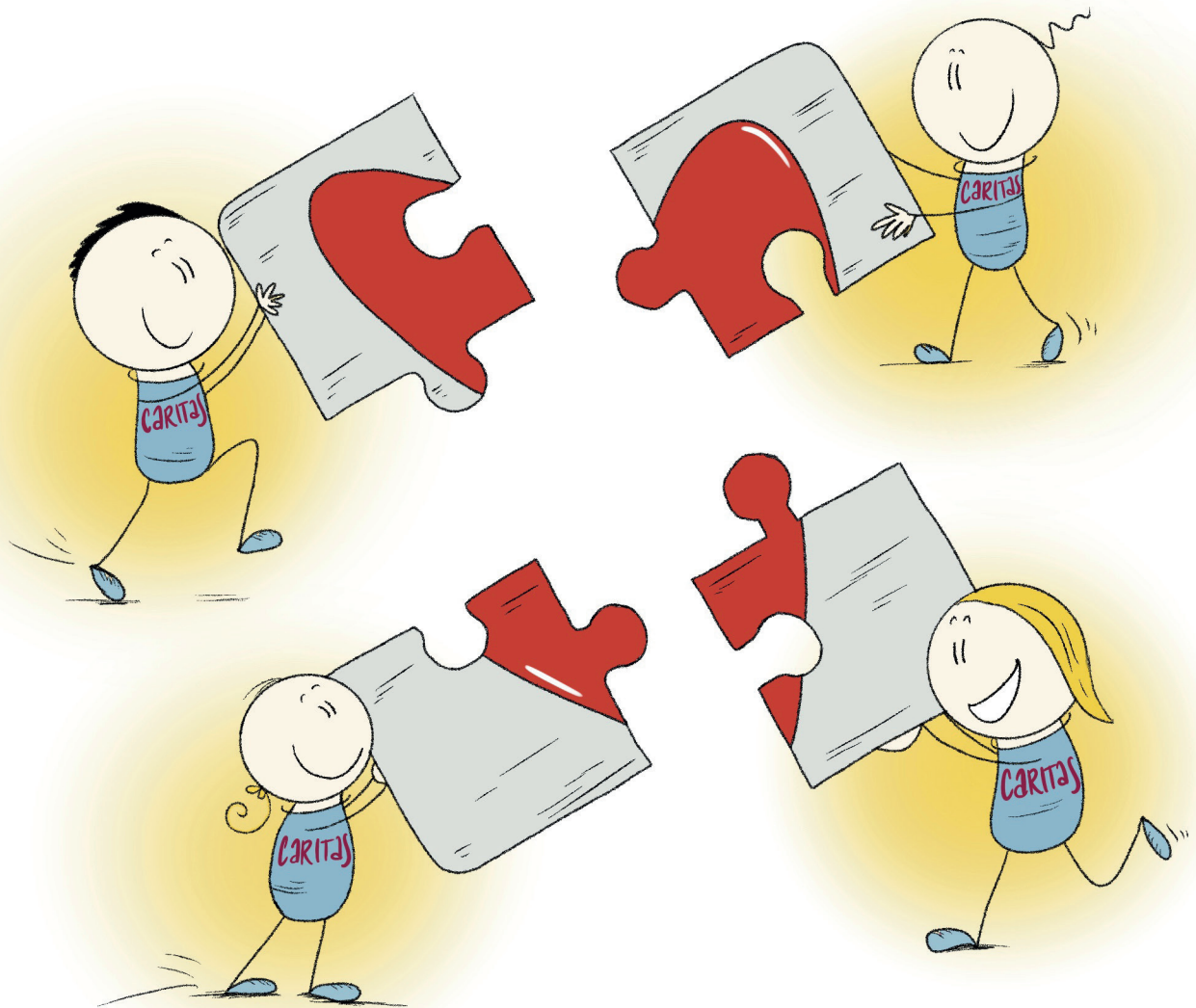

SZKOLNE KOŁO
caritas

PRACA NAD PROJEKTEM

MAGDALENA TCHÓRZNICKA IWONA CIEĆWIERZ

Stianosowano ze środków MEiN na podsta-
wie umowy MEiN/2022/DWEW/1514 Zadanie
z zakresu zdrowia publicznego "Pozytywna
szkola - realizacja projektów i programów edu-
kacyjnych, wychowawczych, interwencyjnych
oraz profilaktycznych opartych na podstawach
naukowych."

Przekazujemy w Państwa ręce scenariusze, które pomogą uczniom poznać, co to jest projekt społeczny i doświadczyć udziału w nim. Na lekcjach uczniowie mają możliwość przechodzić przez kolejne etapy projektu. Dlaczego zachęcamy młodzież do realizacji projektów społecznych? Praca tą metodą daje możliwość wyjścia poza dobrze znane schematy, włączyć kreatywność i samodzielność. Pokazuje, że jest coś więcej niż tylko własne potrzeby. Zachęcamy Państwa do zaufania uczniom. Pozostawienia im możliwości wyboru tematów oraz sposobów ich przeprowadzenia. Im większą damy im samodzielność i wpływ, tym większe będzie ich zaangażowanie.

FORMY I TECHNIKI PRACY: praca w grupie, wykład, dyskusja.

CZAS TRWANIA: 5 godzin lekcyjnych. Każdy scenariusz przeznaczony jest na jedną lekcję. Spotkania można łączyć w bloki.

CELE: Dostarczenie członkom Szkolnych Kół Caritas wiedzy na temat zasad pracy projektowej z uwzględnieniem metody diagnozy i rozwijanie jej.

PODCZAS WARSZTATÓW UCZNIOWIE:

- dowiedzą się, jak zaplanować, przygotować i zrealizować projekt;
- dowiedzą się, czym jest diagnoza lokalna i jak badać potrzeby najbliższego otoczenia;
- zdobędą wiedzę o tym, co to jest cel SMART oraz jak zaplanować działania w projekcie;
- nauczą się tworzyć harmonogram projektu;
- wypracują pomysły na klasowe projekty społeczne;
- stworzą grupy projektowe do klasowych projektów społecznych.

Przydatne materiały:

- flamastry/markery, karteczki post-it, kartki A4, A3, długopisy, kredki, kropki samoprzylepne do głosowania, papier flipchartowy;
- plakat/kartki z przygotowanymi pomysłami na projekty;
- slajd z napisem słowem SMART;
- plakat z rozrysowanym planem działania projektu – plakat z rybą;
- kartki z ćwiczeniami dotyczącymi poprawnego stawiania celów.

SCENARIUSZE SPOTKAŃ

SPOTKANIE I: CZYM JEST PROJEKT / PROJEKT SPOŁECZNY. KROK PO KROKU

Przydatne materiały: flipcharty, karteczki post-it, kolorowe kartki, markery/flamastry, taśma, komputer z rzutnikiem do wyświetlenia prezentacji.

CEL: zbudowanie wiedzy członków Szkolnych Kół Caritas na temat projektów społecznych i ich prowadzenia.

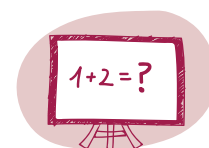
CZAS PRACY: 45 MIN.

00:00 – 00:20

- Podziel uczniów na kilka grup. Poproś, aby w małych zespołach porozmawiali o tym, z czym kojarzy im się pojęcie projekt społeczny. Jeżeli ktoś brał już udział w takim projekcie, niech opowie kolegom o tym doświadczeniu. Zaznacz, że efektem ich rozmów ma być zapisanie na kartce różnych skojarzeń ze słowami „projekt społeczny”.
- Po 10 minutach poproś, aby każda grupa przedstawiła wyniki swojej pracy. Każda grupa może wybrać lidera do wystąpienia.
- Podsumuj przedstawione wnioski. Pokaż uczniom slajd (załącznik 1) opowiadający, czym jest projekt.

00:20 – 00:40

- Podziel uczniów na nowe zespoły projektowe. Rozdaj im ćwiczenie (załącznik 2) i poproś, aby zastanowili się, jak można poukładać bądź uszeregować hasła, które znajdują się na kartkach. Są to słowa związane z projektami. Uprzedź, że istnieje więcej niż jedno prawidłowe rozwiązanie. Zależy ono od ich pomysłowości i podejścia. Na wykonanie zadania daj im 10 minut.
- Po 10 minutach poproś zespoły o pokazanie tego, co wypracowały. W trakcie omawiania zapytaj, jak uczniowie rozumieją trudniejsze pojęcia, np. „małe fanfary” czy „kamienie milowe”. Wyjaśnij to, co jest nie do końca jasne.

00:40 – 00:45

- Podsumuj spotkanie poprzez powiedzenie uczniom, czym jest projekt, jakie elementy są w nim ważne (cel, adresaci, plan działań i zadań, harmonogram, budżet) i dlaczego wszystkie te elementy są istotne.

PRZYDATNE LINKI:

- <https://angazuj.ceo.org.pl/tematy/projekt-spoeczny/>
- <https://sektor3-0.pl/blog/jak-napisac-naprawde-dobry-projekt-spoeczny/>

SPOTKANIE II: JAK GENEROWAĆ POMYSŁY? DIAGNOZA LOKALNA

Przydatne materiały: flipcharty, karteczki post-it, kolorowe kartki, markery/flamastry, taśma, komputer z rzutnikiem do wyświetlenia prezentacji.

CEL: zbudowanie wiedzy członków Szkolnych Kół Caritas na temat diagnozy lokalnej i generowania pomysłów na działania.

CZAS PRACY: 45 MIN.

00:00 – 00:20

- Podziel uczniów na 4-5 osobowe grupy. Poproś ich, aby wyobrazili sobie, że mają magiczną różdżkę, dzięki której mogą zrobić coś dobrego dla innych w swojej szkole albo miejscowości.
- W ciągu 15 minut mają wspólnie ustalić, co chcieliby zmienić, wykorzystując różdżkę.

Możesz zadać lub rozdać na kartkach pytania pomocnicze:

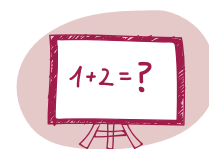
- Jakie problemy widzicie w swojej szkole lub okolicy?
- Które z tych problemów już ktoś rozwiązuje (społeczność szkolna, osoby prywatne, stowarzyszenia i fundacje czy rodzice)?
- Na które z tych potrzeb wy jesteście w stanie odpowiedzieć?
- Czego nie wiecie na temat wybranego przez was problemu?

00:20 – 00:40

- Zaproś każdy zespół do zaprezentowania przez 3-4 minuty wypracowanych pomysłów. Każda grupa może wybrać lidera do wystąpienia.
- Po wystąpieniu wszystkich grup opowiedz, że to, co wymyślili, mogłoby zostać wcielone w życie, czyli zmienione w konkretne projekty – zadania, które w grupie kilku osób można by naprawdę zrealizować, aby zmienić coś w najbliższym otoczeniu czy na świecie.

00:40 – 00:45

- Po prezentacjach powiedz uczniom, że każdy z nas widzi rzeczywistość subiektywnie, na swój własny sposób. Często zakładamy, że inni widzą świat tak jak my, a nie

jest to prawda. W różnych działaniach wzięcie pod uwagę spojrzenia z zewnątrz, usłyszenie głosów innych, zebranie dodatkowych informacji, pozwoli nam lepiej dopasować nasze pomysły i działania do rzeczywistych potrzeb. Oczywiście takie zapytanie niektórych osób nigdy nie da nam całkowicie obiektywnego obrazu, bo żeby go uzyskać, trzeba by zapytać wszystkich. Jednak na pewno pozwoli nam działać bardziej efektywnie.

- Poproś uczniów, aby mając w głowie projekty, które wymyślili, zastanowili się, w jaki sposób można zbadać, czy są one potrzebne oraz jak powinny być zrealizowane, aby rzeczywiście odpowiadały na potrzeby otoczenia. Moderuj dyskusję. Postaraj się, aby do każdego pomysłu padły jakieś propozycje. Zwróć także uwagę, aby rozwiązania były różnorodne, np. robienie ankiet, wywiadów, spacer badawczy. Pomocze ci w tym tekst: *Czym jest diagnoza lokalna?*, który znajdziesz w dalszej części poradnika.
- Moderując, możesz zapisywać wszystkie pomysły na tablicy, grupując do nich rozwiązania. Pomysły i rozwiązania można też notować na flipcharcie lub na kartkach post-it.

Rezultat ćwiczenia: powstaje lista pomysłów (wróćcie do niej na SPOTKANIU IV).

SPOTKANIE III: JAK WYZNACZYĆ CEL?

Przydatne materiały: flipcharty, karteczki post-it, kolorowe kartki, markery/flamastry, taśma, komputer z rzutnikiem do wyświetlenia prezentacji, slajd ze słowem SMART (lub rozrysowany flipchart), kartki A4 z rozpisаныmi ćwiczeniami.

CEL: zbudowanie wiedzy członków Szkolnych Kół Caritas na temat klaryfikacji i ustalania celów z wykorzystaniem metody SMART.

CZAS PRACY: 45 MIN.

00:00 – 00:10

- Na wstępie powiedz, że w projektach, ale też w działaniach różnych firm czy organizacji ich członkowie lub pracownicy starają się dobrze sformułować cele, tak aby były zrozumiałe dla wszystkich. Inni muszą wiedzieć, dlaczego chcecie coś zrobić. Dobrze sformułowany cel to klucz do sukcesu!
- Pokaż uczniom slajd z napisem SMART (załącznik 3) i uzupełnij znaczenie poszczególnych liter?
 - **S** – Sprecyzowany (konkretny i zrozumiały),
 - **M** – Mierzalny (czyli, po jakich faktach poznacie że projekt jest sukcesem?),
 - **A** – Atrakcyjny (czyli, czy jest potrzebny?),
 - **R** – Realistyczny (czyli możliwy do wykonania),
 - **T** – Terminowy (określony w czasie).
- Zapytaj uczestników, co to dla nich znaczy, że coś jest sprecyzowane, mierzalne, atrakcyjne, realistyczne, terminowe – uwspólnijcie słownik pojęć. Będzie to niezbędne w zrozumieniu celu przez wszystkich.

00:10 – 00:20

- Zaproponuj przećwiczenie smartowania celów.
- Przejdź do pracy w grupach: poproś, aby uczniowie odliczyli od 1 do 5 i usiedli w zespołach przypisanych do tych numerów. Zapisz na tablicy dwa zadania – Przykład 1. Poproś uczestników, aby odpowiedzieli, który z tych celów jest SMART i dlaczego:

Przykład 1.

Chcę mieć dobre oceny w szkole.

Jest maj 2023 roku. Na koniec roku szkolnego mam cztery oceny bardzo dobre – z fizyki, j. angielskiego, matematyki i geografii.

- Omówcie jeszcze raz na forum, na przykładzie drugiego zdania, metodę SMART.

00:20 – 00:40

- Rozdaj na kartkach Przykład 2., i poproś, aby każdy zespół popracował indywidualnie. Zespoły mają się zastanowić czy podany cel jest SMART, a jeżeli nie, to jak można go poprawić, tak aby był.

Przykład 2.

Chcę zorganizować zbiórkę pomocową.
Po 10 minutach sprawdź, co wypracowały zespoły.

00:40 – 00:45

- Podsumuj spotkanie. Pokaż jeszcze raz model SMART. Przypomnij, że im konkretniejsze są cele, tym łatwiej będzie je realizować.

SPOTKANIA IV I V: OKREŚLANIE CELÓW I PLANOWANIE, CZYLI JAK STWORZYĆ HARMONOGRAM

Przydatne materiały: flipcharty, karteczki post-it, kolorowe kartki, markery/flamastry, taśma, komputer z rzutnikiem do wyświetlenia prezentacji, slajd z rozrysowanym plakatem z rybą (lub plakat rozrysowany na flipcharcie), kartki A4 z rozpisаныmi ćwiczeniami.

CEL: zbudowanie wiedzy członków Szkolnych Kół Caritas na temat określania celów i planowania harmonogramu działań.

CZAS PRACY: 90 MIN.

00:00 – 00:05

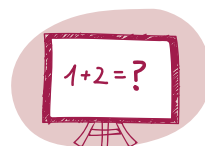
- Przypomnij uczniom, że na poprzedniej lekcji mówiliście o stawianiu celów. Warto, aby każde nasze działanie, które chcemy zrealizować, miało cel, który jest:
- Ponownie pokaż uczniom slajd z napisem SMART:
 - **S** – Sprecyzowany (konkretny i zrozumiały),
 - **M** – Mierzalny (czyli, po czym poznacie, że projekt jest sukcesem?),
 - **A** – Atrakcyjny (czyli, czy jest potrzebny?),
 - **R** – Realistyczny (czyli możliwy do wykonania),
 - **T** – Terminowy (określony w czasie).

00:05 – 00:30

- Poproś uczniów, aby w małych grupach wrócili do pomysłów, które powstały na wcześniejszych zajęciach. Zadaniem każdego zespołu jest przypomnieć sobie pomysły i spróbować je ukonkretnić, stawiając cel. Postawiony cel musi być SMART. Na pracę zespoły mają 15 min. Po tym czasie omówcie cele na forum.

00:30 – 00:45

- Zespoły projektowe mają już pomysły i cele. Teraz przyszedł czas na zastanowienie się nad etapami projektu, diagnozą, harmonogramem i podziałem obowiązków. Pokaż zespołom, za pomocą rysunku z rybą (załącznik 4), jak mogą zaplanować

swoje działania. Głowa ryby to cel, ości to konkretne działania. Na forum spróbujcie rozrysować rybę, wskazując najważniejsze działania.

00:45 – 01:05

- Daj każdemu zespołowi dużą flipchartową kartkę. Poleć zaplanowanie i rozrysowanie projektów. Na to zadanie przeznaczone jest 20 min.

01:05 – 01:20

- Po wyznaczonym czasie poproś zespoły, aby zaprezentowały swoje prace. Każdy zespół ma maksymalnie po 5 minut na wypowiedź. Zwróć uwagę czy wszystkie etapy, m.in. diagnoza, są zaplanowane.

01:20 – 01:30

- Na koniec poproś zespoły, aby jeszcze raz wróciły do swoich kartek i wszystkie zaplanowane działania poukładały w harmonogram, uwzględniając przy tym kolejność działań i czas, w jakim każde zadanie powinno zostać wykonane.

SPOTKANIA VI I VII: PODZIAŁ OBOWIĄZKÓW

Przydatne materiały: flipcharty, karteczki post-it, kolorowe kartki, markery/flamastry, kartki A4 z rozpisanymi ćwiczeniami.

CEL: zbudowanie wiedzy członków Szkolnych Kół Caritas na temat podziału zadań pomiędzy poszczególnych członków zespołu.

CZAS PRACY: 60 MIN.

00:00 – 00:05

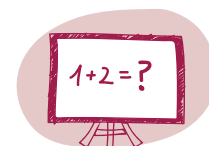
- Przypomnij uczniom, co się wydarzyło w całym cyklu zajęć dotyczących projektu. Rozmawialiście o tym, czym jest projekt społeczny, szukaliście pomysłów, rozmawialiście o diagnozie, stawianiu celów i tworzeniu harmonogramów. Powiedz, że realizując projekt społeczny można działać w pojedynkę, jednakże to zespół daje szansę na zwiększenie skali działania, różnorodność pomysłów i stworzenie dobrej atmosfery. Praca w zespole ma wiele zalet, trzeba jednak pamiętać także o tym, że jest wymagająca – przede wszystkim jego członkowie potrzebują wiedzieć, kto w nim uczestniczy, jakie kompetencje mają poszczególne osoby, co lubią robić itp.

00:05 – 00:30

- Zapowiedz uczniom, że najpierw zapraszasz wszystkich do pracy indywidualnej, a następnie do działania w małych grupach. Wyniki tej pracy nie będą omawiane na forum.
- Każdy ma za zadanie wypełnić swój „herb”, który składa się z czterech pól opisujących jego osobę.

Pola do wypełnienia:

- moje trzy pozytywne cechy
- moje trzy talenty
- jakie zadania lubię wykonywać
- jakich zadań nie lubię

- Rozdaj kartki z „herbem” (załącznik 5). Poproś uczniów, aby przez 5-10 minut każdy popracował nad nim indywidualnie.
- Po określonym czasie poproś, aby uczniowie dobrali się w 3-osobowe zespoły i opowiedzieli o sobie nawzajem. Może uznają, że do kartki kolegi warto dopisać jakieś pozytywne cechy albo talenty? Zadbaj, aby ta część ćwiczenia przebiegała w przyjaznej atmosferze i skupiała się na pozytywach.

00:30 – 01:00

- W kolejnej części poproś uczniów, aby wrócili do swoich grup projektowych i, korzystając z wiedzy o sobie, rozdzielili zadania w swoich projekcie. Warto spojrzeć na zespół jako na całość, ale także indywidualnie na każdą jednostkę. Poproś, aby zespoły zastanowiły się, kto w nich może być odpowiedzialny za poszczególne zadania. Warto wspomnieć o tym, że być może czasem warto wyjść poza swoje schematy, a nie zawsze robić to, co się lubi albo umie najlepiej.

SPOTKANIA VIII I IX: EWALUACJA

Przydatne materiały: flipcharty, karteczki post-it, kolorowe kartki, markery/flamastry, taśma, komputer z rzutnikiem do wyświetlenia prezentacji.

CEL: zbudowanie wiedzy członków Szkolnych Kół Caritas na temat ewaluacji.

WAŻNE:

Przed tą częścią warsztatów zespoły projektowe powinny dostać informację, że podczas spotkania każdy z nich będzie miał 5-10 min na prezentację swojego zrealizowanego projektu.

CZAS PRACY: 90 MIN.

00:00 – 00:05

- Przypomnij uczniom, że przez ostatni czas zrealizowali kilka projektów (warto wymienić jakie) i że dzisiejszy warsztat ma za zadanie podsumować dotychczasowe działania.

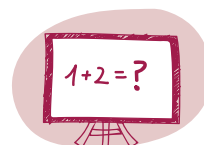
00:05 – 00:45

(Czas określony przy założeniu: 4 zespoły po 10 minut)

- Po kolei zaprosz poszczególne zespoły do zaprezentowania efektów ich prac.

00:45 – 01:30

- Podziel uczniów na kilka grup. Poproś ich, aby w małych zespołach porozmawiali o tym, z czym kojarzy im się słowo ewaluacja i co jest podczas niej ważne.
- Po 10 minutach poproś, aby grupy przedstawiły wyniki swojej pracy. Każda z nich może wybrać lidera do wystąpienia.
- Podsumuj prezentacje. Pokaż uczniom slajd (załącznik 6) opowiadający, czym jest ewaluacja i na co podczas niej zwracać uwagę.

01:00 – 01:30

- Zapowiedz uczniom, że teraz jest czas na to, aby każdy zespół zewaluował swoje działania.
- Poproś, aby zespoły usiadły w różnych miejscach w sali i podsumowały swoje projekty oraz współpracę.
- Ważne, aby zapisać najważniejsze wnioski na kartce, aby potem móc o nich opowiedzieć całej grupie. Czas na wykonanie ewaluacji to 20 minut.
- Po zakończeniu czasu poproś wszystkich o przeczytanie notatek.

PRZYDATNE LINKI:

<https://stocznia.org.pl/publikacje/miniporadnik-o-ewaluacji/>

CZYM JEST DIAGNOZA LOKALNA?

- Czy mieliście kiedyś pomysł i już prawie zaczęliście go realizować w klasie, ale w trakcie poczuliście opór ze strony uczniów i powiedzieli, że jednak chcieliby zrobić to inaczej?
- Czy kiedykolwiek przyszło Wam do głowy, aby zmobilizować uczniów do działania i przeprowadzić zbiórkę pomocową, ale nie wiedzieliście, jaka pomoc jest potrzebna?
- Czy w Waszej szkole zostało stworzone np. miejsce odpoczynku dla uczniów, ale mimo włożonego wysiłku, uczniom się ono nie podoba i z niego nie korzystają?

Jeśli na te i podobne pytania odpowiedź brzmi „tak”, to możliwe, że zanim przystąpiście do realizacji pomysłów, nie sprawdziliście czy są one potrzebne i czy odpowiadają oczekiwaniom innych osób.

Zanim przejdziemy do realizacji pomysłów Szkolnego Koła Caritas, warto przeprowadzić diagnozę lokalną, często nazywaną też badaniem. Aby nasze działania, zbiórki, akcje osiągnęły sukces, warto na samym początku poświęcić chwilę na sprawdzenie, czy pomysły te są potrzebne i czy sposób, w jaki chcemy je przeprowadzić, jest odpowiedni.

Czym jest diagnoza lokalna?

Diagnoza jest badaniem, dzięki któremu zdobywamy informacje i opinie dotyczące bardzo konkretnych potrzeb osób z naszego otoczenia – np. społeczności szkolnej, parafii, grupy sąsiedzkiej, harcerstwa czy innej grupy zainteresowań. To moment, kiedy możemy sprawdzić, czego potrzebują osoby lub organizacje, na rzecz których działamy.

Dzięki diagnozie mamy większe szanse doprowadzenia naszych pomysłów do realizacji oraz zwiększamy prawdopodobieństwo, że wybrany przez nas pomysł albo sposób jego realizacji będzie rzeczywiście potrzebny i przyda się odbiorcom. To etap „sprawdzania”, przyglądania się sytuacji poprzez pytania, dyskusje i działania włączające różne grupy. Dobra diagnoza to zaproszenie innych do wspólnego działania, zarówno na poziomie przygotowań, jak i realizacji.

Pamiętajmy, w liderskich działaniach nie chodzi o wdrożenie w życie własnego, istotnego dla nas, autorskiego pomysłu, ale o sprawdzenie, czy odpowiada on także na potrzeby innych i czy wspólnie jesteśmy w stanie go zrealizować. Warto zobaczyć i posłuchać, jak dany temat postrzegają inne osoby. Czy jest on jedynie realizacją naszych osobistych celów, pomysłów i wyobrażeń, czy odpowiada na potrzeby szerszej grupy.

Diagnoza lokalna jest procesem, który z powodzeniem mogą przeprowadzić uczniowie. Dzięki niej zdobędą głębszą wiedzę na temat problemu, którym chcą się zająć, a na etapie działania będą bardziej zmotywowani.

Diagnoza lokalna – co po kolei?

Cel i pytania badawcze

Na początek warto zadać sobie pytania badawcze, które pogłębią naszą wiedzę. Warto określić trzy podstawowe kwestie:

- a) „CO?” – Co chcielibyśmy zrobić?
 - Celem jest opisanie, w czym widzimy problem i co chcielibyśmy zrobić.
- b) „DLACZEGO?” – Czy to jest potrzebne?
 - Celem jest wyjaśnienie i wskazanie, dlaczego zależy nam na realizacji danego pomysłu lub projektu. Skąd wiem, że to jest potrzebne? Odpowiadamy, do czego ta wiedza będzie nam przydatna.
- c) „JAK?”
 - Jak przeprowadzimy badanie? Jakie techniki zastosujemy? Co lub kogo będziemy badać?

PRZYKŁAD:

CO: Wraz z początkiem nowego roku szkolnego, razem z innymi nauczycielami, chcemy zapoczątkować w szkole działania dotyczące edukacji i zwiększenia świadomości na temat zmian klimatu wśród uczniów, rodziców i nauczycieli. Uważamy, że temat jest ważny społecznie, od wielu lat promowany w mediach i dyskusjach, ale w szkole spychany do jednodniowego wydarzenia. Jesteśmy przekonani, że o klimacie uczniowie wiedzą niewiele i edukację klimatyczną należy rozszerzyć na inne obszary życia codziennego społeczności szkolnej.

DLACZEGO: Przeprowadzając diagnozę, możemy dowiedzieć się, co uczniowie, rodzice i grono pedagogiczne już wie o zmianach klimatycznych. Czy wprowadzili już do swojego planu dnia pewne zachowania lub nawyki, które mają wpływ na zmianę klimatu? Co jest potrzebne, aby wzrósł poziom świadomości klimatycznej w danej społeczności? W jaki sposób szkolna społeczność chciałaby zdobywać nową wiedzę – spotykać się z ekspertami, oglądać filmy czy może wziąć udział w warsztatach?

JAK: Gdy już wiemy, co warto sprawdzić i z kim rozmawiać, należy zastanowić się nad doбором technik zbierania informacji. Mogą to być wywiady z przedstawicielami różnych grup (uczniowie, rodzice, nauczyciele), anonimowa ankieta lub spotkanie otwarte. Wybór należy do nas. Powiedzmy, że decydujemy się na badanie ankietowe w wersji online wśród uczniów oraz jedno spotkanie z rodzicami i nauczycielami.

Jak przeprowadzić diagnozę?

Jeśli mamy już odpowiedź na pytania co, dlaczego i jak?, czas postawić kolejne!

1. Czy mamy wokół siebie osoby, które pomogłyby nam przeprowadzić diagnozę?
2. Ile mamy czasu na zdobycie informacji?
3. Jak znaleźć osoby, z którymi powinno się porozmawiać? Czy będzie to ktokolwiek czy konkretna grupa osób?
4. Jak dogłębnie zbadać dany temat i jakich narzędzi do tego użyć? Rozmawiać z ludźmi, wysłać ankietę, zrobić spotkanie?
5. Jak opracować i zaprezentować wyniki badań?

Wiele tych pytań? Trudne? Zobaczmy, na co szczególnie warto zwrócić uwagę.

1. Czy mamy wokół siebie osoby, które pomogłyby nam przeprowadzić diagnozę?

Przeprowadzając diagnozę, na pewno warto działać w zespole. Jeśli planujemy zrobić 100 ankiet i 10 wywiadów oraz krótkie spotkanie warsztatowe z uczniami, to pojedynczej osobie zajmie to przynajmniej miesiąc. Robiąc to w cztery osoby, po dwóch tygodniach mamy wyniki.

Warto do współpracy przy diagnozie zapraszać osoby z różnych grup, szkół i dziedzin. Dzięki naszej różnorodności, unikniemy ryzyka zamknięcia się w jednej grupie opinii. Jednocześnie warto brać pod uwagę nasze kompetencje. Być może jesteśmy bardzo dobrzy w rozmowach z uczniami, ale czy równie łatwo przyjdzie nam poprowadzić warsztaty z rodzicami? Przykładowo, jeśli planujemy projekt skierowany do klas 1-3, zadbajmy o to, aby był w zespole ktoś, kto ma doświadczenie w pracy z dziećmi w tym wieku, umie mówić ich językiem i w atrakcyjny sposób zbada, czy proponowany projekt byłby dla nich ciekawy.

Jednocześnie pamiętajmy, że warto zapraszać do współpracy osoby, które realnie będą w stanie nam pomóc. Do naszych zadań będzie należało wymyślenie, jak przeprowadzić diagnozę, przygotowanie narzędzi (spotkania, ankiety, wywiady, konkursy itd.), poprowadzenie badania przy użyciu wybranych narzędzi, a następnie wyciągnięcie wniosków i stworzenie rekomendacji. Przygotowanie i przeprowadzenie diagnozy w zespole daje szansę na lepsze wyniki.

Planując zrobienie diagnozy, warto poszukać w swoim otoczeniu sprzymierzeńców. Osób lub instytucji, które pomogą nam zrealizować nasze badanie. Kto to może być? Samorząd szkolny, inni wychowawcy, dyrektor, pani bibliotekarka w szkole, ksiądz z pobliskiego kościoła, a może osoby z najbliższego Koła Caritas?

W czym mogą przykładowo pomóc? Mogą wskazać, co dla nich jest ważne w danym temacie, mogą podczas lekcji lub spotkania w kościele ogłosić informację o możliwości wypełnienia ankiety, namówić innych uczniów, aby się zaangażowali, udostępnić pomieszczenie na zorganizowanie spotkania. Pomysłów na pomoc może być wiele. Szukajmy sprzymierzeńców. Im więcej zaangażowanych osób, tym większa szansa na sukces.

2. Ile mamy czasu na zdobycie informacji?

Nie ma czegoś takiego, jak określony czas na diagnozę. Czasem badanie można prowadzić przez kilka dni, a czasem przez tydzień lub miesiąc. Ważne, aby planując działania, z góry wiedzieć, na jaki czas można sobie pozwolić. Oceniając potrzeby czasowe, weźmy pod uwagę: liczbę osób w zespole i ich dyspozycyjność, trudność tematu i wielkość próby, czyli liczbę osób, z którymi chcemy porozmawiać.

Planując badanie, stwórzmy plan, tzw. harmonogram. Nie musi on być rozbudowany, ale powinien uwzględniać czas na przygotowanie badania, jego przeprowadzenie i omówienie i opracowanie wyników. Harmonogram ma pomagać. Powinien uwzględniać to, kiedy każdy z członków zespołu jest zaangażowany w badanie.

Przykładowy harmonogram – planowanie diagnozy:

	Nazwa zadania	Wrzesień				Październik			
		I t.	II t.	III t.	IV t.	I t.	II t.	III t.	IV t.
1	Zbudowanie zespołu badawczego								
2	Wybór tematu – co chcemy sprawdzić?								
3	Ustalenie odbiorców diagnozy – z kim chcemy rozmawiać?								
4	Przygotowanie pytań badawczych								
5	Wybór technik badawczych								
6	Przeprowadzenie diagnozy – spacer badawczy, spotkanie, ankieta, i in.								
7	Opracowanie wyników – notatki lub raport								
8	Informacja zwrotna do osób, które wzięły udział w diagnozie								
9	Przekazanie wyników diagnozy decydującym								

W jakie pułapki wpadają osoby przeprowadzające diagnozę?

W czasie poszukiwań, „dokopywanie” się do kolejnych odpowiedzi. Przeprowadziliśmy już 5, 10 wywiadów, ale pracujemy nad kolejnymi, mając nadzieję, że dowiemy się czegoś nowego. Z jednej strony ciekawość to dobra cecha badacza. Z drugiej, diagnoza lokalna musi zakończyć się wnioskami, więc warto czasem powiedzieć sobie „stop”.

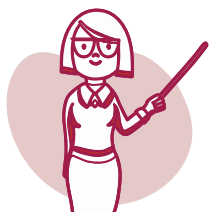
3. Jak znaleźć osoby, z którymi powinno się porozmawiać? Czy będzie to ktokolwiek czy konkretna grupa osób?

Przygotowując diagnozę, należy zastanowić się, kogo warto zapytać o zdanie? Kogo poprosić o wywiad, wypełnianie ankiety czy wzięcie udziału w konkursie z pomysłami na rozwiązania. Metoda doboru osób (czyli dobór tzw. próby badanych), z którymi porozmawiamy może być dwojaka – celowa albo losowa. Co to znaczy?

Dobór celowy – dokonuje się wówczas, kiedy z góry wiemy, z kim chcemy porozmawiać, a dopiero później szukamy rozmówców.

- Jeśli przeprowadzamy badanie na temat strefy odpoczynku w szkole, to możemy znaleźć przynajmniej dwie grupy: uczniowie klas 1-4 oraz uczniowie klas 5-8. Na pewno każda z tych grup do wypoczynku potrzebuje czegoś innego. Jedynie pytając jedną i drugą grupę, możemy zadbać o wszystkich.
- Jeśli przeprowadzimy diagnozę na temat organizacji lokalnego festynu, warto o potrzeby podpytać zarówno młodzież, osoby z dziećmi, jak i seniorów. Dopiero wtedy możemy przygotować wydarzenie, z którego skorzystają wszyscy.

Dobór losowy – nie zastanawiamy się, kto powinien odpowiedzieć na nasze pytania. Wychodzimy z założenia, że wszyscy, którzy zaangażują się w nasze badanie, są mile widziani i brani pod uwagę.

PORADA:

Warto poświęcić nieco więcej czasu i dokonać celowego doboru próby. Da nam to możliwość zobaczenia różnorodnych perspektyw i niepominięcia żadnych ważnych potrzeb. Pamiętajmy, aby dobierając próbę, szukać w kategoriach (uczniowie, seniorzy, rodzice) różnych osób. Kategoria „młodzież” może być reprezentowana przez studenta mieszkającego z rodzicami, studenta utrzymującego się samodzielnie, studenta zaangażowanego społecznie albo studenta nieangażującego się. Każda z tych osób może mieć zupełnie odmienne zdanie na ten sam temat i zawsze wynikać to będzie z jej dotychczasowych doświadczeń, wiedzy i umiejętności.

4. Jak dogłębnie zbadać dany temat i jakich narzędzi do tego użyć? Rozmawiać z ludźmi, wysłać ankietę, zrobić spotkanie?

Kluczem do przeprowadzenia dobrej diagnozy jest wybranie odpowiednich narzędzi (w naszym przypadku np. ankiety, wywiadu, konkursu szkolnego, artykułów prasowych, zbiorów fotograficznych czy źródeł internetowych), którymi sprawdzimy, co myślą osoby, których opinię nas ciekawia.

Na szczęście istnieje długa lista pomocnych narzędzi, z których korzystają badacze. W poniższej tabeli znajduje się kilka najpopularniejszych. Każde z nich może być wykorzystane zarówno w formie bezpośredniego kontaktu, jak i online.

NARZĘDZIE	SPOSÓB WYKORZYSTANIA
WYWIAD INDYWIDUALNY I GRUPOWY	<p>Wywiad indywidualny. Czasami najlepszą metodą dowiedzenia się czegoś, jest po prostu zadanie pytania. Wywiad indywidualny jest rodzajem rozmowy, w której w przyjaznym otoczeniu możemy zebrać od rozmówcy przydatne dla nas informacje, które poszerzą naszą wiedzę i pomogą postawić odpowiednią diagnozę.</p> <p>Odpowiednie miejsce, umówienie spotkania, przedstawienie się, wyjaśnienie powodów spotkania, uzyskanie świadomej zgody, będą dobrym początkiem do pozyskania wartościowego materiału.</p> <p>A wywiad grupowy? Wywiad, w którym bierze udział więcej osób najczęściej daje więcej energii, gdyż odpowiadający działają na siebie nawzajem.</p>
SPOTKANIE OTWARTE	<p>Spotkanie otwarte to narzędzie badawcze, podczas którego zapraszamy wszystkie zainteresowane osoby, aby wysłuchać ich opinii. Spotkanie może rozpocząć się prezentacją tematu, który jako zespół chcemy poruszyć, a następnie jest czas na zadawanie pytań i składanie propozycji przez uczestników. Wszystkie pomysły, wątki, rozwiązania powinny być przez zespół zapisywane.</p> <p>Przed spotkaniem warto pamiętać o akcji informacyjnej (plakaty, informacje na stronach internetowych i portalach społecznościowych, ulotki). Dzięki temu dotrzemy do większej liczby uczestników.</p> <p>Zadbajmy o dostępność miejsca i pory dnia na spotkanie – tak aby każdy, kto zechce, mógł dotrzeć na czas</p>

<p>PUNKTY KONSULTACYJNE</p>	<p>Punkt konsultacyjny to miejsce, w którym można porozmawiać z odwiedzającymi, zaprezentować pomysły i przekazać materiały/ulotki. Można tu poprosić o opinię lub bezpośrednio przedyskutować swoją ideę, a także zbierać ankiety albo podpisy pod petycją, przekazywać ulotki, czy też przeprowadzać konkursy. Punkt może być stacjonarny, np. w szkole, lub mobilny – w parku, na przystanku, boisku czy przy domu kultury – najlepiej w miejscu, gdzie najczęściej przebywają osoby, z którymi chcielibyśmy porozmawiać.</p>
<p>SPACER BADAWCZY / WIZJA LOKALNA</p>	<p>Spacer badawczy/wizja lokalna to interaktywna, terenowa metoda pytania odbiorców o ich opinie – stosuje się ją przede wszystkim do badania przestrzeni. Warto z niej skorzystać, chcąc dokonać oceny oczami jej użytkowników (np. pod kątem dostosowania do potrzeb osób starszych lub niepełnosprawnych, ogólnej oceny konkretnych rozwiązań architektonicznych) lub w celu zebrania pomysłów na nowe rozwiązania w sposobie zagospodarowania przestrzeni.</p> <p>Spacer pozwala na zaproszenie uczestników do krytycznego sprawdzenia pomysłów i umożliwia poddanie różnych rozwiązań. Prowadzony według planu, pozwala na mapowanie konkretnych miejsc i elementów wymagających interwencji.</p> <p>Spacer badawczy jest techniką pozwalającą dość łatwo zaangażować uczestników i umożliwiającą interakcję z nimi w przyjaznej atmosferze.</p>
<p>KONKURSY NA ROZWIĄZANIA</p>	<p>Konkursy na rozwiązania to połączenie zabawy i współzawodnictwa z możliwością zbierania informacji. Celem konkursu jest zaangażowanie badanych i zdobycie jak największej różnorodnych i kreatywnych pomysłów. W ramach konkursu można namówić uczniów do zrobienia rysunków czy zdjęć, nakręcenia filmów, zrobienia makiet. Rozbudowujemy boisko szkolne? Chcemy sprawdzić, o czym marzą uczniowie? Co powinno się na nim znaleźć poza boiskiem do piłki nożnej i kosza? Zaproponujemy konkurs, w którym wystawią swoje pomysły. W zamian wygrają upominki, a my zdobędziemy nowe pomysły i rozwiązania.</p>

RYSUNKI	<p>Oprócz prowadzenia typowych rozmów, można poprosić badanych o wyrażenie ich pomysłów, emocji i problemów na rysunkach. Może to być łatwiejsze niż opowiadanie, czego potrzebują. Poprośmy na przykład dzieci, aby narysowały wymarzony plac zabaw – na pewno pojawi się tam wiele kolorów i szczegółów, o których nie umiałyby tak łatwo opowiedzieć.</p> <p>Rysunki sprawdzają się w przypadku:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracy z dziećmi, • pracy z osobami mówiącymi w języku innym niż nasz
DANE ZASTANE	<p>Korzystanie z danych zastanych to szukanie informacji w dostępnych nam zasobach.</p> <p>Do danych dostępnych od ręki zaliczamy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • materiały medialne – radiowe, prasowe, internetowe, telewizyjne, • książki i czasopisma, gazety, publikacje naukowe, • social media, • zapisy i dobra kultury – sztuka, architektura, fotografie, filmy, malarstwo, • dane z urzędów statystycznych, • akty legislacyjne wraz z projektami ustaw, • strategie, programy i plany działań opracowywane przez rządy i organizacje, • materiały, które możemy otrzymać w ramach „dostępu do informacji publicznej”, czyli zapytanie wprost urzędu o interesujące nas informacje. <p>Często wymienianą cechą danych zastanych jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dobra dostępność – np. internet, biblioteka, • odtwórczość – pokazują to, co już zostało zdiagnozowane i opisane, • stanowią dobry początek badania – researchu <p>Dane zastane stanowią szybkie i sprawdzone źródło informacji. „Wielkie umysły myślą podobnie”, więc możliwe, że nasze pomysły zostały zrealizowane już wcześniej. Dlatego dane zastane pozwalają na dobre przygotowanie tematu i uniknięcie wyważania otwartych już drzwi.</p>

ANKIETY

Celem ankiety jest poznanie opinii większej grupy osób. Może to być od kilkunastu do nawet kilku tysięcy osób. Ankieta składa się zestawu pytań do samodzielnego wypełnienia przez osobę badaną. Można ją zorganizować w wersji papierowej lub online. W internecie można znaleźć wiele wzorów do inspiracji. Coraz większą popularnością cieszą się ankiety internetowe, na co mają wpływ stosunkowo niewielkie koszty ich przeprowadzenia. Wypełnienie ankiety zajmuje zazwyczaj kilka minut.

O co można zapytać w ankiecie? Dosłownie o wszystko.

Zwróćmy jednak uwagę, aby pytania były:

- konkretne,
- możliwie krótkie,
- jednoznaczne – należy pytać o jedną rzecz na raz,
- niesugerujące odpowiedzi,
- łatwe do zrozumienia,
- ułożone od ogółu do szczegółu

5. Jak opracować i zaprezentować wyniki badań?

Zorganizujmy spotkanie osób zaangażowanych w tworzenie diagnozy – może to być stały zespół, ale można też zaprosić na nie naszych partnerów i sprzymierzeńców. Porozmawiajmy o tym, co wydarzyło się w trakcie badania. Przejrzyjmy wypowiedzi osób biorących udział w badaniu, zdjęcia, rysunki i filmiki. Uporządkujmy wypowiedzi. Podsumujmy je i odpowiedzmy sobie na pytania: Czego się dowiedzieliśmy?, Co wynika z tego wywiadu, ankiety lub konkursu na rozwiązania? Następnie stwórzmy wnioski i napiszmy krótki raport lub podsumowanie.

Czym jest raport? Zazwyczaj jest to prezentacja lub opis z pomysłami działań, rekomendacjami lub podsumowanie wniosków. Chodzi o to, aby taki raport mógł być przekazany osobom decyzyjnym – dyrekcji szkoły, wójtowi gminy itp.

Warto jednak pamiętać, że efekty diagnozy lokalnej, pomysły społeczności, są jedynie pewnego rodzaju dobrą radą i wskazówkami dla decydentów. Nie ma gwarancji, że przełożą się one na realne efekty. Chociaż warto oczywiście dołożyć starań, aby do tego doszło. Diagnozę przeprowadzamy, aby zgromadzić, uzupełnić i pogłębić wiedzę oraz zweryfikować nasze dotychczasowe przekonania.

Podsumowując:

Czy diagnoza wydłuża czas przeprowadzenia projektu? – **TAK!**

Czy diagnoza może zmienić pomysł w projekt? – **TAK!**

Czy w takim razie warto ją robić? – **ZDECYDOWANIE TAK!**

Dlaczego? Na początku szukamy różnych rozwiązań, pytamy inne osoby o zdanie, poświęcamy energię na dotarcie do różnych grup, możemy mieć poczucie zmarnowanego czasu. Mija czas, a my nadal nie zaczynamy właściwej akcji. Poświęcamy czas, który jest ważny. Ale! Przeprowadzając diagnozę lokalną, badając potrzeby, zyskujemy pewność, że to co robimy, jest właściwe i potrzebne. Gdy wiemy, co i dlaczego robimy, możemy działać celowo i zaoszczędzić późniejszy czas, którego wymagałyby ewentualne poprawki.

Rzetelnie przygotowana diagnoza pomaga:

- dobrze dopasować działania do potrzeb,
- zainspirować i dostarczyć pomysłów,
- zaplanować pracę,
- zdobywać sojuszników,
- unikać błędów i zauważać bariery,
- właściwie wykorzystać czas i zapas,
- nadać sens działaniom i poczuć końcową satysfakcję.

SPRAWDZAMY!

Check-lista przed diagnozą lokalną i po niej.

PRZED DIAGNOZĄ:

- Czy mamy zespół projektowy?
- Czy osoby w zespole chcą działać i wiedzą, co mają robić?
- Czy wiemy, jaki jest cel diagnozy?
- Na jakie pytania chcemy znaleźć odpowiedzi?
- Ile mamy czasu na przeprowadzenie badania?
- Czy mamy ustalony harmonogram?
- Czy chcemy zaangażować partnerów i sprzymierzeńców?
Jeśli tak, kto to ma być?
- Od kogo chcemy uzyskać odpowiedzi?
- Wśród ilu osób chcemy przeprowadzić badanie?
- Jak znajdziemy osoby do badania?
- Czy wybór próby ma być losowy czy celowy?
- Jakie narzędzia wykorzystamy do przeprowadzenia diagnozy?
- Ile zrobimy wywiadów?
- Gdzie przeprowadzimy wywiady indywidualne?
- Gdzie przeprowadzimy wywiad grupowy?
- Ile ankiet przeprowadzimy?
- Czy będą to ankiety elektroniczne czy papierowe?
- Gdzie zostawimy ankiety do wypełnienia?
- Czy i jaką inną metodę jeszcze wykorzystamy?
- W jaki sposób podziękujemy badanym za wzięcie udziału w badaniu?

PO DIAGNOZIE:

- Jak i w jakim gronie będziemy wyciągać wnioski z diagnozy?
- Jak i gdzie zaprezentujemy wnioski?
- Jak podziękujemy zespołowi za jego pracę?

SZKOLNE KOŁO
caritas

ZAŁĄCZNIKI

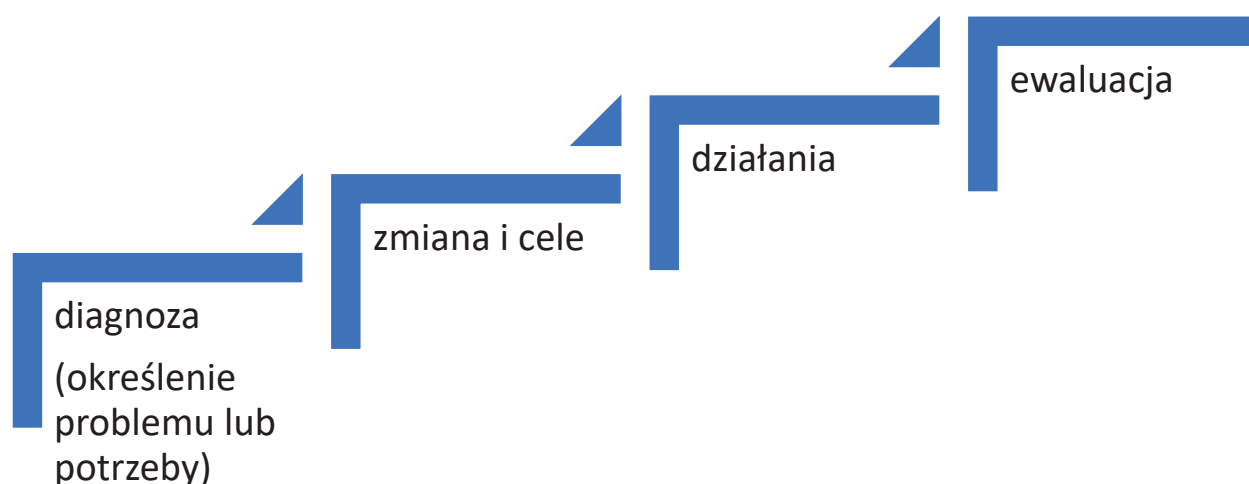
Stianowano ze środków MEIN na podstawie umowy MEIN/2022/DWEW/1514 Zadanie z zakresu zdrowia publicznego "Pozytywna szkoła - realizacja projektów i programów edukacyjnych, wychowawczych, interwencyjnych oraz profilaktycznych opartych na podstawach naukowych."

Załącznik 1

Projekt społeczny

Projekt społeczny jest działaniem odpowiadającym na zdiagnozowaną potrzebę, ukierunkowanym do osiągnięcia jasno sformułowanych celów w określonym czasie i budżecie.

Etapy projektu

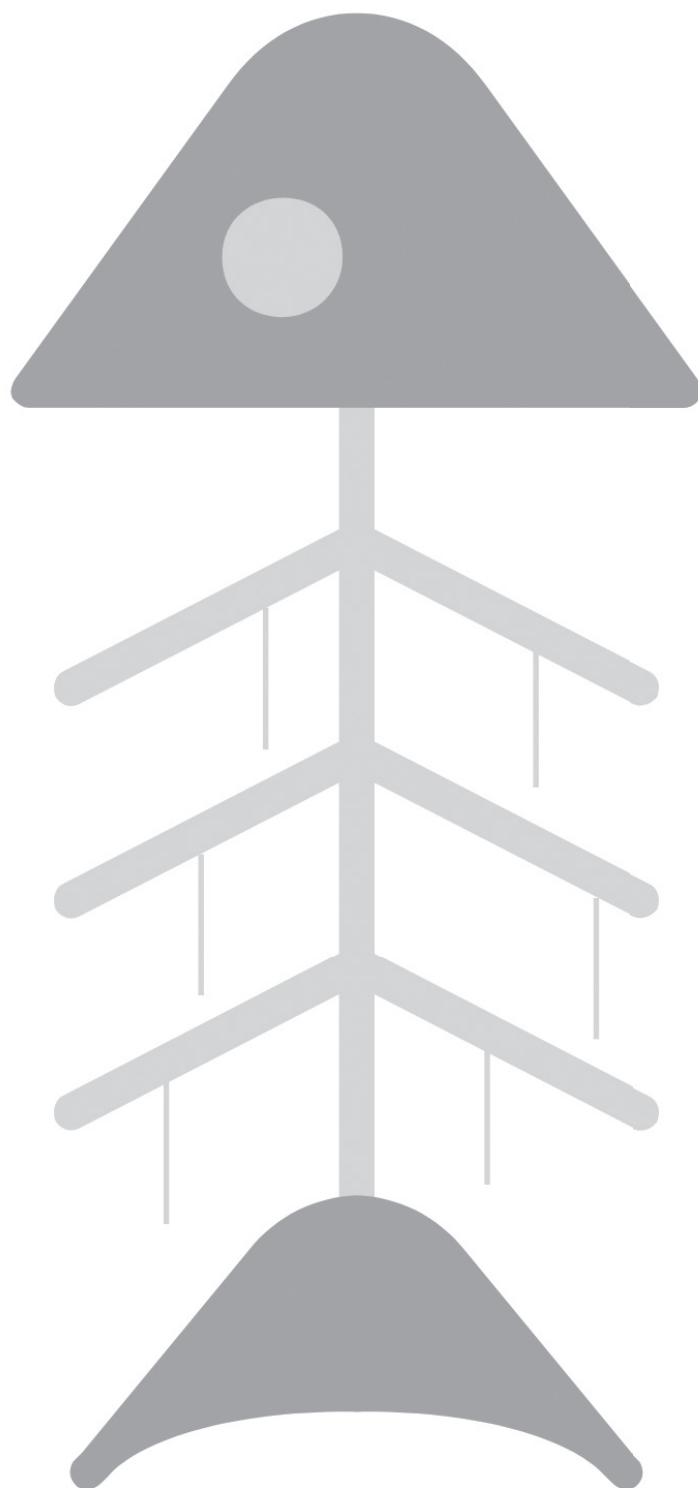
Załącznik 2

Wizja	Misja	Struktura
Interesariusze	Zadanie	Monitoring
Wskaźniki	Ewaluacja	Źródła finansowania
Promocja	Kontrakt/zasady	Partnerzy projektu
Wąskie gardła	Deadline	Przywództwo
Małe fanfary	Zaangażowanie	Pomysł
Potrzeby	Analiza ryzyka	Stopklatka
Świętowanie	Różnice indywidualne	Podział zadań
Cel	Harmonogram	Kamienie milowe
Empatia	Rezultat	Zespół

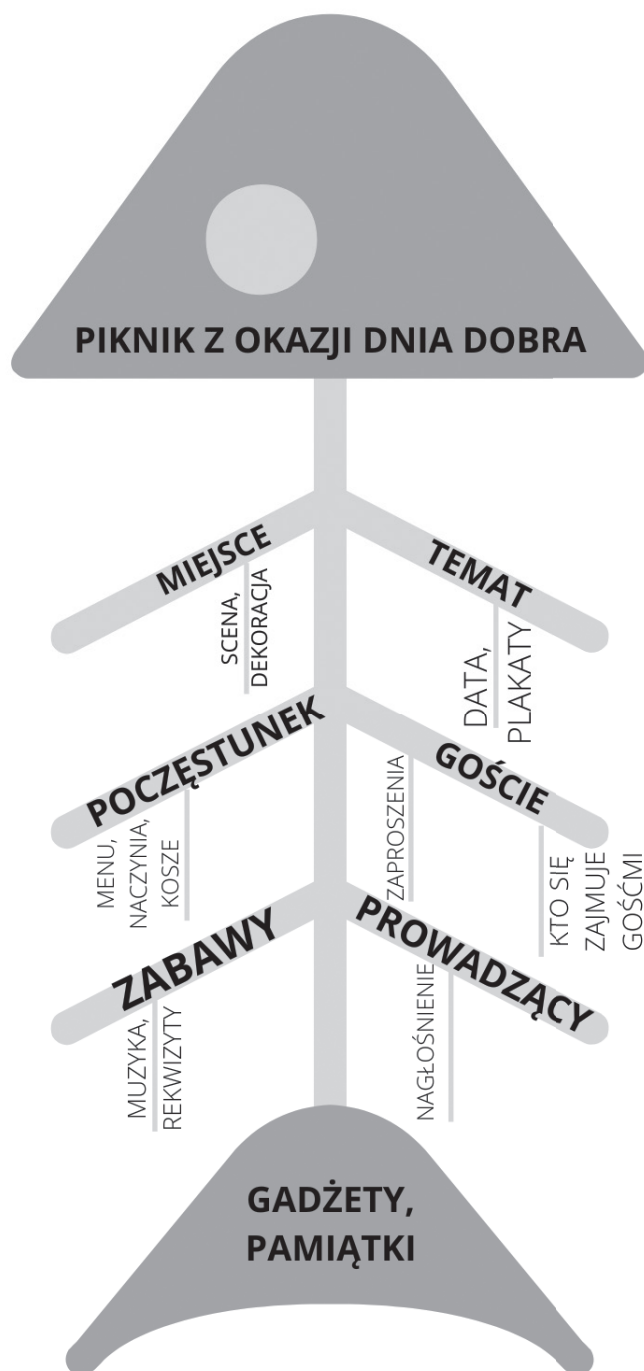
Załącznik 3

Załącznik 4

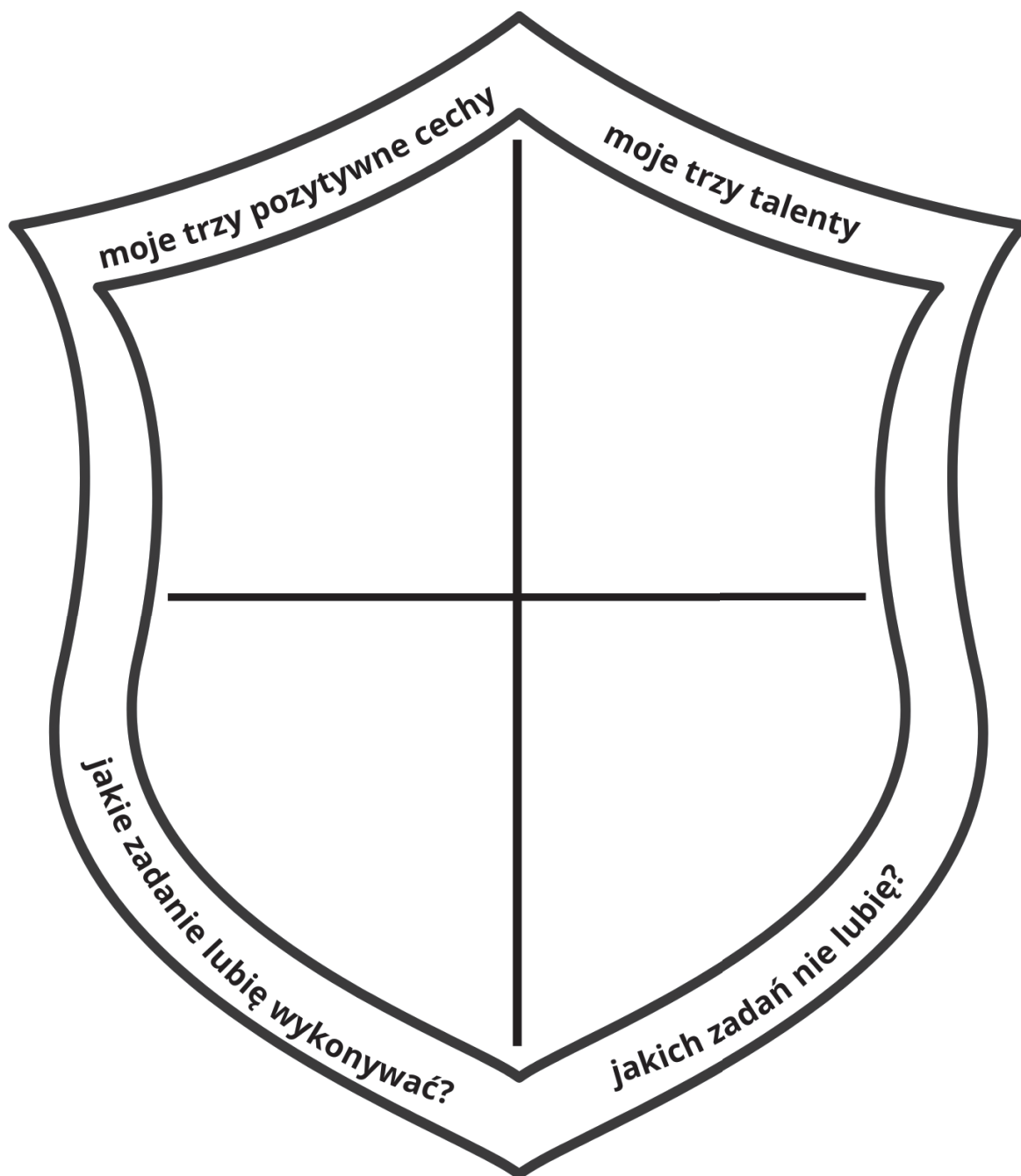

PRZYKŁADOWA "RYBA"

Załącznik 5

HERB _____
wpisz swoje imię

moje trzy pozytywne cechy

moje trzy talenty

jakie zadanie lubię wykonywać?

jakich zadań nie lubię?

Załącznik 6

Czym jest ewaluacja?

Ewaluacja jest procesem o charakterze praktycznym, którego zadaniem jest ustalenie, czy dany projekt osiągnął zakładane cele.

Warto więc pamiętać o tym, by po zrealizowanym przedsięwzięciu (a czasem nawet w trakcie jego trwania) przeprowadzić ewaluację, bo jest ona oceną wartości projektu.

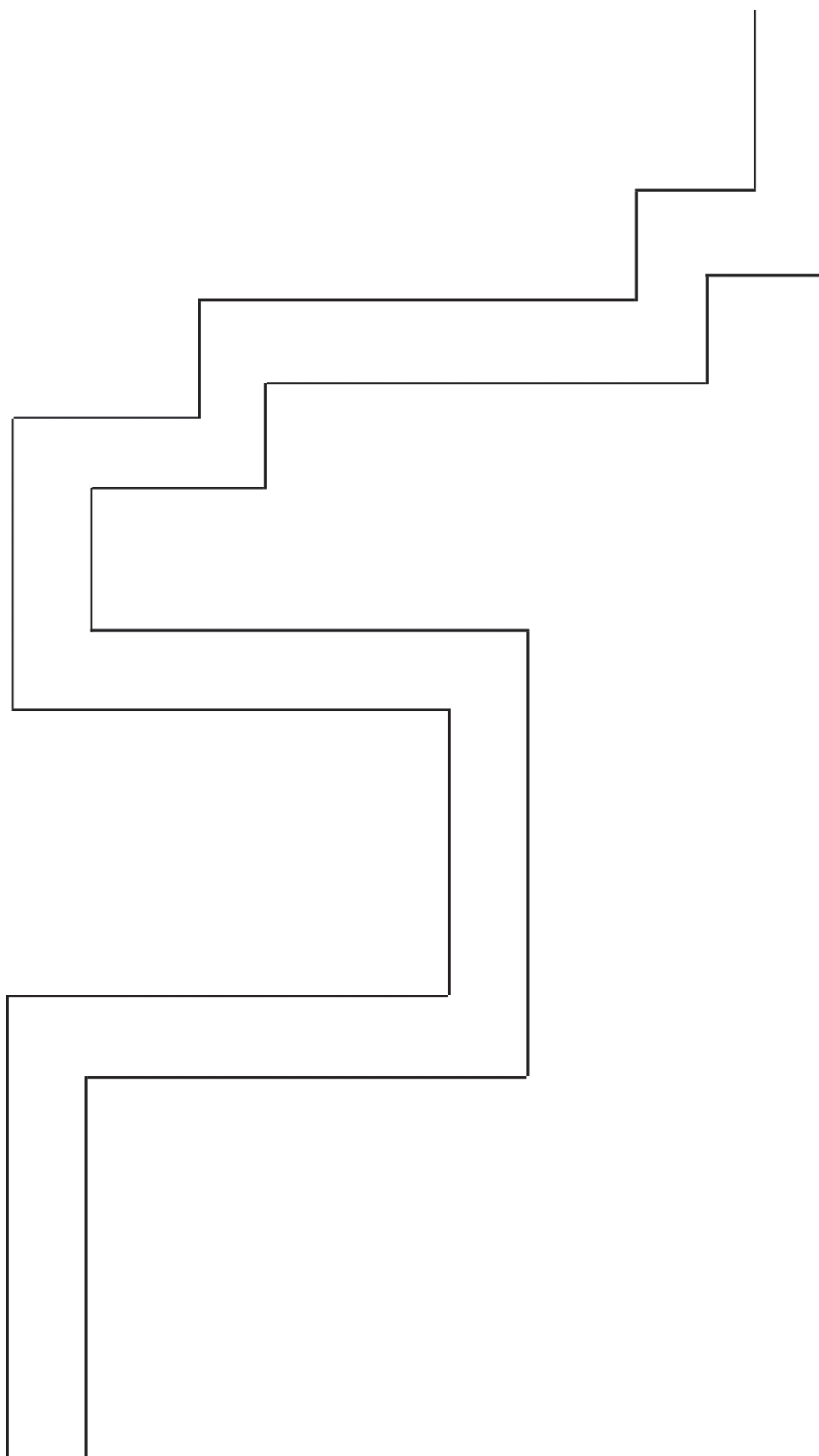
Korzyści z przeprowadzenia ewaluacji

- udoskonalenie projektu oraz stwierdzenie, czy zaplanowane w jego ramach działania odpowiadają na potrzeby naszych odbiorców,
- pomagają w gromadzeniu i dokumentowaniu osiągnięć, a jej wynikami można się chwalić i wykorzystywać je w staraniach o kolejne środki,
- wskazuje mocne i słabe strony danego przedsięwzięcia, dowiadując się przy tym, co warto poprawić,
- uczy, by w przyszłości oszczędzić czas i pieniądze. Wiedza na temat tego, co się udało, co podobało się odbiorcom, a co nie zostało dobrze ocenione, pozwala na podejmowanie racjonalnych decyzji, dotyczących przyszłych działań.

Źródło: **Miniporadnik o ewaluacji**

Autorki: Maja Durlik, Kaja Dziarmakowska i Maria Wiśnicka

Załącznik 7

JAK W ATRAKCYJNY SPOSÓB ZAPREZENTOWAĆ SWOJE DZIAŁANIA?

GABRIELA SADOWSKA

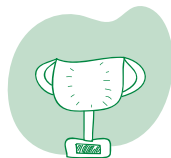

PO CO? CEL

Dlaczego prezentujemy swoje działania? Dlaczego dzielimy się z innymi tym, nad czym pracowaliśmy i w co włożyliśmy swój wysiłek? Po co angażować innych w nasze poczynania i przedsięwzięcia?

Pytania te warto sobie zadać na samym początku, zanim zaangażujemy się w przygotowanie prezentacji projektu. Dlaczego? Ponieważ istotna jest świadomość celu naszej pracy. Cel ten powinien być przejrzysty i klarownie sformułowany oraz zrozumiały dla wszystkich członków zespołu. Można także wyodrębnić cele szczegółowe, które są, krótko mówiąc, efektami, jakie chcemy osiągnąć po drodze. Mogą one być pomocne w zmotywowaniu młodzieży do sukcesywnej pracy! Świadomość działania na każdym etapie prac jest nie do przecenienia.

Odpowiadając na postawione na początku pytania, należy też pamiętać o tym, że każde działanie jest czymś indywidualnym. Owszem, cele mogą się powtarzać, może to być nawet jeden stały cel, który będzie towarzyszył nam za każdym razem. Jednak zawsze warto podejść do tej kwestii na świeżo – z dokładnością i precyzją. Jasno i poprawnie sformułowany cel pracy to pierwszy krok do osiągnięcia sukcesu. Co w takim razie może nim być?

PO PIERWSZE: CELEBRUJEMY!

Po pierwsze: celebrowanie działań i sukcesów. Każdy lubi, kiedy inni go doceniają, kiedy czuje, że zrobił coś dobrego i ważnego. Ale chodzi też o to, abyśmy potrafili doceniać sami siebie!

Jak najbardziej należy też dzielić się efektami swojej pracy z innymi. Tym bardziej, kiedy nasze działania są skierowane na pomoc drugiemu człowiekowi. Celebrowanie własnych sukcesów może być motywacją do zaangażowania się w życie społeczne i inspiracją dla innych.

PO DRUGIE: INSPIRUJEMY!

Dawajmy przykład tego, w jaki sposób można wychodzić naprzeciw problemom, trudnościom i jak pomagać innym. Pokażmy innym, co można zrobić, aby nieść miłosierdzie drugiemu człowiekowi. Dążmy do tego, aby stawać się wzorem do naśladowania i dawać piękne świadectwo wiary. Inspirujmy się nawzajem!

Nie wystarczy tylko mówić o tym, co można zrobić lub co robimy. Bądźmy otwarci na to, aby POKAZAĆ innym, jak wygląda nasza praca i jakie przynosi efekty. Uczmy i zachęcajmy swoich podopiecznych do tego, by nie bali się wychodzić ze swoim działaniem do ludzi. Niech naszą grupą odbiorców będą nie tylko ci, którym niesiemy pomoc, ale również ci, którzy mogliby żyć w ten sam sposób – nie tylko dla siebie, ale i dla innych. Matka Teresa z Kalkuty powiedziała: *Spałam i śniłam, że życie jest samą przyjemnością, obudziłam się i spostrzegłam, że życie jest służbą na rzecz innych. Służyłam i zobaczyłam, że służba jest przyjemnością.* Dążmy do tego, aby nasi podopieczni, wolontariusze nie bali się dawać społeczeństwu świadectwa w taki sposób, aby inni widzieli i rozumieli, że służba na rzecz drugiego człowieka jest przyjemnością, która może przynieść wiele owoców.

PO TRZECIE: ZACHĘCAMY DO WSPARCIA!

Warto pamiętać, że prezentowanie swoich działań to również dobra okazja do pozyskiwania darczyńców, czyli osób, które będą mogły wesprzeć nas w sposób materialny.

GDZIE?

Gdy znamy już cele swojego działania, warto zastanowić się, gdzie chcemy i możemy to działanie zaprezentować. Wszystko zależy od formy naszego projektu oraz tego, czego on dotyczy. Warto starać się w pierwszej kolejności dostrzegać potrzeby w naszym najbliższym otoczeniu, czyli w szkole bądź przedszkolu.

Pamiętajmy, że bardzo ważną funkcję w prezentacji działań pełnią opiekunowie, których zadaniem jest motywowanie wolontariuszy i wspieranie ich.

NAJCIEMNIEJ POD LATARNIĄ

Przede wszystkim zacznijmy o swoim projekcie czy akcji opowiadać najbliższym! Często szukamy naszych odbiorców daleko lub bierzemy pod uwagę jedynie „ważne osoby”. Tymczasem, aby nauczyć się atrakcyjnego prezentowania swoich działań, trzeba o nich mówić jak najwięcej! Kiedy opowiadamy o naszych działaniach rodzinie lub przyjacielom, ćwiczymy umiejętności poprawnej wypowiedzi, sprawną komunikację, odpowiedzi na trudne pytania. Nie mówiąc już o tym, że przy okazji może się okazać, że oni też mają ciekawe pomysły, dzięki którym możemy usprawnić nasz projekt, sami wesprą nas finansowo, mentalnie lub znają kogoś, kto może nam pomóc.

Jak to zrobić?

Po prostu mówmy, opowiadajmy, chwalmy się, odpowiadajmy na pytania i sami je zadawajmy.

Dajmy naszym wolontariuszom zadanie: niech opowiedzą o projekcie trzem bliskim osobom i wrócą z informacją zwrotną: co się podobało, a co budziło wątpliwości?

SPOŁECZNOŚĆ SZKOLNA

Kiedy już wszyscy – od babci po ciocię z Ameryki – wiedzą o naszym projekcie, zastanówmy się, jak zaprezentować go społeczności szkolnej. Chodzi tu nie tylko uczniów i nauczycieli, ale również rodziców i wszystkie osoby, które szkołę odwiedzają. Dlaczego by nie zacząć od zrobienia plakatu: W tej szkole *Dobra jest więcej!* i opisanie na nim swojego projektu? Kiedy społeczność szkolna będzie wiedziała, co się dzieje, jakie są etapy naszych działań, to po pierwsze – zacznij się z nimi utożsamiać (przecież przy wielu akcjach charytatywnych bazujemy na kolegach i koleżankach ze szkoły, i to zazwyczaj oni znoszą z domów te kilogramy mąki, zakrętek, zeszytów itp.), a po drugie – może ci odbiorcy opowiedzą o tym dalej? A może sami poczują pragnienie pomagania?

Jak to robić?

Zróbmy plakat, przejdźmy się po klasach, załóżmy koszulki Caritas, przygotujmy wystawę na zebranie z rodzicami, zróbmy gazetkę szkolną, wrzucajmy informacje na szkolnego Facebooka i stronę.

Pomysłów może być wiele. Ciekawą propozycją jest wykonanie tablicy zdjęć (osi czasu/osi zdjęć, photo wall – pomysły nazewnictwa mogą być dowolne), która będzie jednocześnie fotorelacją i opisem, jak krok po kroku wyglądała praca nad projektem. Każdy etap, każde działanie, niech zostanie ciekawie sfotografowane. Zdjęcia mogą być różnej wielkości i w różnym kształcie. Niech wszystkie razem tworzą ciekawe (oczywiście również przejrzyste i logiczne) kolaże. To oryginalna alternatywa dla plakatu.

Kolejną propozycją może być „papierowy Facebook”. Co to oznacza? Mianowicie, tak samo, jak na profilu internetowym, można tworzyć wpisy na papierze. Można nawet zachować podobną szatę graficzną, tworząc podobne symbole i elementy, jakie charakteryzują tablice na elektronicznych mediach społecznościowych. Mogą to być papierowe „posty” i relacje, zilustrowane zdjęciami. Dowolność jest wielka, a ograniczeniem może być jedynie wyobraźnia! Pamiętajmy o zamieszczaniu logotypów Caritas Polska, bądź Caritas diecezjalnej.

PARAFIA

Parafia jest miejscem, które zrzesza osoby w różnym wieku, pracujące w różnych zawodach, o różnym stanie cywilnym. Wszystkie te osoby łączą jednak te same wartości. Warto w porozumieniu z księdzem proboszczem wykorzystać tę przestrzeń, aby dać świadectwo tego, że dobra jest więcej, a także zachęcić innych do wsparcia.

Jak to robić?

Idealny będzie plakat do parafialnej gabloty, można też rozdawać ulotki po mszy, wspomnieć o działaniach na spotkaniach przygotowujących do Pierwszej Komunii Świętej, bierzmowania lub na spotkaniach wspólnoty parafialnej. Ciekawą opcją jest również stworzenie własnej ulotki, która może prezentować nasze różnorodne działania lub dotyczyć jednej, konkretnej akcji, którą chcemy wypromować. Takie ulotki można później wykorzystywać i rozprowadzać przy różnych okazjach, zachęcając innych do włączania się w wolontariat, bądź wspierania nas i naszego działania. Taka ulotka nie może być przeładowana informacjami tekstowymi. Lepiej minimalizować treści na rzecz ilustracji. Elementy, które powinny się znaleźć w ulotce to: nasza nazwa, chwytliwe hasło, krótka treść, ciekawe zdjęcie, logo Caritas, kontakt do naszego Koła, adres strony naszej Caritas diecezjalnej, hasło końcowe (np. *Dołącz do nas!*, *Wesprzyj nas!*). Zadbajmy także o odpowiedni dobór kolorów, ciekawą szatę graficzną oraz przejrzysty układ treści i innych elementów. Ważne jest też oczywiście wykończenie – warto sprawdzić czy nie wkradły się tam błędy pisowni, czy elementy graficzne są równo ustawione, czy nie ma dysproporcji. Kiedy ulotka jest już gotowa, ostatnim krokiem jest wydruk. Warto zrobić go w profesjonalnej drukarni.

OFICJALNE SPOTKANIA

...czyli np. Festiwal Wolontariatu lub Gala Wolontariatu. Takie wydarzenia wymagają dużo więcej przygotowań i profesjonalizmu. Doświadczenie nabyte w szkole i parafii, z pewnością pomoże jednak poradzić sobie z tym zadaniem. Odwagi! Nie pozwólmy, aby nasz lęk, stres czy nieśmiałość zablokował nam możliwości rozwoju i dzielenia się z innymi tym, co dobre. Wydarzenia, podczas których jest możliwość zaprezentowania swoich działań przed innymi, pozwalają zauważać nowe konteksty, a także brać przykład i dawać przykład!

Jak to zrobić?

Możliwości jest wiele. Można przygotować podsumowanie dotychczasowej pracy (np. dotyczącej danego okresu lub projektu) w dowolnie wybranej formie – prezentacji multimedialnej, wykresów, fotorelacji, scenek czy filmu. Na Bożonarodzeniową Galę Wolontariatu można zaaranżować kolędę lub krótkie jasełka. Wprowadzić nie są to działania stricte związane z naszą pracą, ale to też forma zaangażowania, która może sprawić wiele radości.

INTERNET

Internet daje prawie nieograniczone możliwości prezentacji. Dlatego zasługuje na trochę więcej uwagi...

MEDIA

Jak w atrakcyjny sposób przedstawiać swoje działania w mediach społecznościowych?

Wydawać by się mogło, że dzielenie się informacjami za pomocą mass mediów nie należy do najtrudniejszych wyzwań. Jednak korzystanie z zasobów internetowych wymaga przestrzegania kilku istotnych zasad. Pamiętajmy, że kiedy dzielimy się swoimi doświadczeniami w świecie rzeczywistym, mamy zazwyczaj do czynienia z zamkniętą lub chociaż mniej więcej kontrolowaną grupą społeczną. Natomiast media społecznościowe sprawiają, że nigdy nie wiemy, kto stanie się naszym odbiorcą.

Zacznijmy od siebie

Kiedy rozpoczynamy przygodę z mediami, warto pamiętać o tym, żeby nie zaniedbać pielęgnowania naszych kompetencji społecznych i relacji międzyludzkich. Umiejętność kontaktu z drugim człowiekiem jest kluczowa, dlatego na tym skupmy się w pierwszej kolejności. Jeżeli nasi wolontariusze będą mieli odpowiednio rozwinięte kompetencje komunikacyjne, ułatwi im to poruszanie się w social mediach. Taka kolejność rozwoju umiejętności będzie dodatkowo korzystnie wpływać na całościowy rozwój młodego człowieka.

Istotna jest też umiejętność pracy zespołowej. A więc, kiedy mowa o tym, że należy zacząć od siebie, chodzi o naszą grupę, o nasze SKC, w którym są osoby o różnych kompetencjach i predyspozycjach. Kluczem do sukcesu w tym przypadku będzie odpowiednio zgrana grupa, jasno sprecyzowany cel działań oraz oczywiście wspólna motywacja w ich intencji. To trzy podstawowe warunki, które należy spełnić. Pamiętajmy, że wszyscy „gramy do tej samej bramki”. Dbajmy o dobrą atmosferę w zespole, o to, aby wszyscy dobrze się ze sobą czuli.

Kiedy jesteśmy pewni, że nasi podopieczni są odpowiednio przygotowani, aby wychodzić ze swoim działaniem do szerszego grona odbiorców, zastanówmy się, w jaki sposób mogliby to robić.

SPOSÓB NR 1

Z pewnością najprostszym w obsłudze i najbardziej popularnym portalem społecznościowym jest Facebook. To właśnie tutaj nasi wolontariusze mogą założyć swój fanpage, konto, czyli miejsce, które będzie zrzeszać ludzi zainteresowanych naszą tematyką. A więc przykładowo, możemy założyć na Facebooku fanpage SKC, którego nazwa będzie odróżniała je od pozostałych, na którym pojawiać się będą cyklicznie wpisy dotyczące naszych działań. O czym w takim razie musimy pamiętać?

1. Kim jesteśmy?

Przygotujmy krótki opis naszego Szkolnego Koła tak, aby każdy, kto nigdy nie słyszał o takim wolontariacie, po przeczytaniu posiadał podstawową wiedzę na ten temat.

2. 3...2...1... uśmiech!

Zadbajmy o zdjęcie profilowe oraz zdjęcie w tle naszego fanpage'a. Zdjęcia odgrywają w prowadzeniu fanpage'a bardzo ważną rolę i musimy mieć tego świadomość. Istotne jest dbanie o dobrą jakość naszych fotografii. Zdjęcie profilowe czy zdjęcie w tle są

elementami stałymi, dlatego powinny być przemyślane i odpowiednio dobrane. Oczywiście można je zmieniać, natomiast z reguły mają nam służyć przez dłuższy czas. Dodając zdjęcia przy wpisach należy z kolei bezapelacyjnie dbać o poziom ich wykonania. Pamiętajmy, że ładne i estetyczne zdjęcia będą zdecydowanie bardziej przykuwać uwagę odbiorców. Niech nasze zdjęcia będą ostre, prawidłowo naświetlone. Zadbajmy też o to, aby kadry były przemyślane i pokazywały to, co chcemy przekazać. I jeszcze jedno: warto, aby zdjęcia przedstawiały ludzi, bo człowiek przyciąga człowieka.

3. Opublikuj!

Każdy wpis wzbogacony o zdjęcie, ciekawą grafikę lub fotorelację z pewnością doda mu atrakcyjności i sprawi, że nasi obserwatorzy zdecydowanie chętniej zatrzymają się przy naszym poście. Zdjęcie lub ciekawa grafika to najskuteczniejsze metody skupienia uwagi.

Pamiętajmy koniecznie o tym, aby dodawany materiał był nasz, autorski! Ten pobrany z internetu po pierwsze jest nie do końca legalny, a po drugie realne zdjęcie zwiększa naszą wiarygodność i zdecydowanie bardziej oddziałuje na wyobraźnię odbiorców. W przypadku grafik/plakatów/ulotek itp. można skorzystać z bardzo prostego w obsłudze programu Canva. To internetowe narzędzie, które pozwala tworzyć własne projekty graficzne. Jego wersja podstawowa jest bezpłatna, ale nawet ona daje możliwość stworzenia ciekawego projektu!

5. Kilka ważnych słów...

Kiedy udało nam się już zwrócić uwagę odbiorcy, może on przejść do przeczytania tego co jest nad zdjęciem. Jest kilka zasad dodawania wpisów, których należy się trzymać, aby zachować odpowiedni poziom.

- Po pierwsze: dbałość o poprawność językową i ortograficzną. Nie można pozwolić sobie na błędy i niedokładności, gdyż fanpage jest pewnego rodzaju wizytówką.
- Po drugie: krótko i na temat. Obserwujący unikają zbyt długich treści. Przeładowanie informacjami da więc efekt odwrotny do zamierzonego.
- Po trzecie: ciekawe i przyciągające uwagę będą nawiązujące do treści emotikonki.
- Oczywiście pamiętajmy – trzeba zachować w tym wszystkim balans – a więc nie za dużo, nie za mało.

Warto opracować swój własny wzorzec dodawanych wpisów, tak aby były one ciekawe – aby klarownie i interesująco przedstawiały to, co dzieje się w naszym wolontariacie.

6. Caritas zaczął Cię obserwować!

Obserwatorzy to wszyscy ci, którzy śledzą nasz profil. Aby ich pozyskać, zacznijmy od bardzo prostej czynności, czyli wysłania zaproszenia do polubienia naszej strony. Jeżeli osoba klikając w odpowiedni przycisk polubi naszą stronę, automatycznie na tablicy zaczną się jej ukazywać nasze wszystkie posty. Pozyskiwać obserwujących możemy również poprzez oznaczanie w postach konkretnych profili/firm/działalności. Pod każdym wpisem, wpisując znaczek @ i następnie nazwy danego profilu, oznaczamy ją, tzn. sprawiamy, że nawet jeśli dany profil nie obserwuje naszej strony, i tak dostanie powiadomienie, że wspomnieliśmy o nim w naszym wpisie. Wtedy osoba prowadząca profil będzie mogła go przeczytać i zobaczyć, że np. SKC w Chełmie funkcjonuje na Facebooku. A więc należy zapamiętać, że oznaczenia w postach zwiększają nasze zasięgi! W ten sposób mamy szansę pozyskiwać potencjalnych darczyńców. Dodatkowo, my też „lajkujemy” i obserwujemy inne strony, niech pozostali wiedzą, że także interesujemy się tym, co dzieje się np. w innych wolontariatach. Budujmy zaangażowanie wśród odbiorców! Zachęcajmy do pozostawienia komentarzy, do udostępniania naszych postów. Rewanżujmy się tym samym. Bądźmy aktywni! Dzięki temu będziemy coraz bardziej widoczni w mediach społecznościowych

7. Nie zapomnij o mnie!

Mówiąc o wpisach i aktywności w mediach społecznościowych, warto również wspomnieć o systematyczności i regularności. Jest to ogromnie ważne. Dlaczego? Regularne dodawanie wpisów zapewnia nam stałe pojawianie się ich na tablicy u wszystkich naszych obserwujących. Zwiększa to naszą wiarygodność i sprawia, że obserwujący zaczynają przyzwyczajać się do naszych wpisów, aż w pewnym momencie stają się one dla nich kawałkiem codzienności i wyczekują, aż będą mogli dowiedzieć się, co u nas słychać.

Warto też lekko różnicować ton naszych postów. Od czasu do czasu, lekko żartobliwy materiał z pewnością przyciągnie uwagę.

SPOSÓB NR II - INSTAGRAM

Na bardzo podobnych zasadach działa drugi, równie prosty i popularny serwis społecznościowy, jakim jest Instagram. Prowadząc oba te serwisy jednocześnie, można po prostu powielać swoje wpisy. Natomiast główną cechą Instagrama są relacje, nazywane też Instastory. Z reguły przyjmują one nieco luźniejszy charakter niż posty. Dlatego można wykorzystywać je do relacjonowania bieżących wydarzeń, nagrywając np. krótkie filmiki, wrzucając zdjęcia lub boomerangi. Dzięki różnym funkcjom możemy pokazać

innym, gdzie się w danej chwili znajdujemy, używać śmiesznych gifów (czyli ruchomych ilustracji), oznaczać inne profile, tworzyć ankiety, zadawać pytania, dodawać linki, które przekierowują do innych stron albo ustawiać odliczanie do jakiegoś wydarzenia, np. Gali Wolontariatu. Instagram daje szereg możliwości przedstawiania światu naszych działań. Wystarczy obrać dogodny sposób dzielenia się z innymi tym, co robimy.

Funkcja tworzenia relacji jest dostępna również na Facebooku. Dzięki temu możemy dodawać relacje na obu tych serwisach jednocześnie. To bardzo proste – wystarczy wejść na swój profil, następnie w ustawienia, gdzie na samym dole paska jest opcja „powiązane konta”. Tam klikamy ikonę „Facebook”, po czym wpisujemy swój login i hasło. Gotowe!

ALE JAK TO ZROBIĆ. ŻEBY BYŁO ATRAKCYJNIE?

Posty opisujące działania na rzecz wolontariatu to dobry sposób, aby szersza grupa osób dowiedziała się o tym, co się u nas wydarzyło lub o tym, co dopiero będzie miało miejsce. Można wykorzystywać do tego zdjęcia, plakaty, grafiki, kolaże lub filmy na dany temat, zachowując oczywiście wcześniej wspomniane zasady estetyki i dokładności.

Stwórzmy ciekawe i przyciągające hasła, które podtrzymają zainteresowanie czytającego. Jeżeli nasze działanie skierowane jest np. na pomoc konkretnej osobie, możemy przygotować cykl wpisów opowiadających, w jaki sposób działamy na rzecz tej osoby, a jednocześnie zachęcać do włączenia się w akcję. W takich przypadkach jeden wpis nie wystarczy. Trzeba konsekwentnie przypominać odbiorcom o możliwości włączenia się w pomoc, pokazać, że warto wspierać potrzebujących. Tutaj warto przypomnieć zasadę „człowiek przyciąga człowieka”. Jeżeli inni będą widzieć, w jaki sposób można pomagać oraz jak my sami angażujemy się w pomoc, możliwe że będą chcieli dołączyć do tego grona. Ciekawą opcją jest prowadzenie cyklu relacji bądź postów na dany temat. Taka koncepcja pozwoli nam na wcześniejsze przygotowanie sobie materiałów. Nie zawsze jednak trzeba planować, szczególnie podczas dodawania relacji. Warto czasem postawić na spontaniczność.

Pozwólmy zatem innym na to, aby mogli nas poznawać. Zachęcajmy młodzież do działania na rzecz pomocy drugiemu człowiekowi. Starajmy się być autentyczni i pewni w tym, co robimy i co przekazujemy. Dajmy się ponieść wyobraźni i kreatywności! Poprzez media społecznościowe można dawać świadectwo wiary, i z pewnością przyniesie to dobre skutki.

Nie bierzmy jednak na siebie zbyt dużo. Jak we wszystkim, tak i tu trzeba znaleźć złoty środek. I tutaj powracamy do początku, czyli do CELU. Nie zapominajmy, że jest nim pomoc drugiemu człowiekowi, niesienie miłosierdzia i własny rozwój. Media społecznościowe mają być dla nas pomocą, inspiracją, sposobem głoszenia. Jednak głównie liczy się NASZE DZIAŁANIE i drugi człowiek. Dlatego w przypadku social mediów lepiej wybrać jedną możliwość promocji i na niej się skoncentrować, niż próbować wszystkich sposobów po trochu i na żadnym nie skupić się w pełni. Zarówno w mediach, jak i w rzeczywistości pamiętajmy – możliwości działania i jego prezentacji są nieograniczone!

SCENARIUSZ ZAJĘĆ

Czas: 2 godziny

CZĘŚĆ I. UWIERZ MI!

Rozwój kompetencji społecznych: komunikacji, współpracy, współdziałania

Cele:

- Rozbudzenie i rozwój kompetencji społecznych: komunikacji, autoprezentacji, współpracy, współdziałania
- Wzmocnienie współpracy w grupie
- Ćwiczenie umiejętności wypowiedzenia się przed grupą
- Rozwój kreatywności
- Poznanie rówieśników, integracja
- Samodzielne wyciąganie wniosków po wykonanych ćwiczeniach
- Tworzenie przyjaznej atmosfery w grupie

UWAGI:

1. Pierwsza część zajęć skupia się na rozwoju kompetencji społecznych wolontariuszy. Ma na celu stworzenie międzyludzkich więzi i poznanie siebie nawzajem. Są to elementy niezbędne do efektywnego, skutecznego i tym samym atrakcyjnego działania. Opiekun robi krótkie wprowadzenie, tłumacząc, na czym będzie polegało każde ćwiczenie.
2. Po wykonanym zadaniu ważne jest, aby wolontariusze sami wyciągali wnioski i dochodzili do tego, jaki był cel każdego ćwiczenia, co było sukcesem, a nad jakimi elementami powinni popracować, co sprawiało im trudności w trakcie ćwiczenia, a co było raczej łatwe i pozytywne.
3. Podsumowanie wniosków można robić w dowolnej formie, natomiast proponujemy tworzenie tzw. siatek wiedzy, na których wolontariusze będą mogli zapisywać swoje wnioski i tym samym finalnie stworzą mapę kompetencji społecznych.

1. WPROWADZENIE

Spotkanie można rozpocząć od zabawy integracyjnej, która będzie jednocześnie wprowadzeniem do prezentowania, opowiadania i komunikacji.

PREZENTACJA KOLEGI/KOLEŻANKI

Zacznijcie od prostego ćwiczenia integracyjnego, które pozwala się lepiej poznać, a jednocześnie uczy mówienia i prezentacji.

Uczestnicy siedzą w kole. Każdy kładzie przed sobą trzy przedmioty, które ma przy sobie (może to być nawet chusteczka higieniczna, nie musi być to nic znaczącego), następnie osoba obok na podstawie tych przedmiotów opowiada, czego można dowiedzieć się o ich właścicielu.

Po zadaniu integracyjnym prowadzący prosi chętnych o odczytanie tekstu (może to być dowolny tekst powielony w dwóch egzemplarzach). Jedna osoba ma za zadanie, przeczytać ten tekst w sposób niezrozumiały, a druga wyraźnie i dokładnie – pozostali uczestnicy nie wiedzą, że jest to zaplanowane. Następnie wszyscy omawiają odbiór obu wypowiedzi. Prowadzący zapowiada, że tematem spotkania będzie umiejętność prezentacji i komunikacji, która przyda się w przygotowywaniu prezentacji wszystkich działań.

Kolejne zadania, które prowadzący może dowolnie wybrać, mają na celu ćwiczyć te umiejętności oraz prowadzić do tworzenia zasad ogólnych, które pomogą w prezentacjach.

2. EKSPERYMENT „WSPÓŁPRACA SIĘ OPŁACA”

SAŁATKA OWOCOWA

Siedmioosobowy zespół przygotowuje sałatkę. Każda osoba ma przydzieloną jakąś rolę. Jedną osobę wyprowadź na zewnątrz i powiedz jej w tajemnicy, że ma być osobą marudzącą i przeszkadzającą (ale bez agresji).

Wersja pierwotna: zadanie pod kierunkiem wyznaczonego koordynatora, który prowadzi innych uczestników w taki sposób, aby przygotowali sałatkę. Nie ma na nią konkretnego przepisu – wszystko zależy od grupy, od tego, na co (i czy w ogóle) umówią się jej uczestnicy. Nie można im podpowiadać.

Wersja zmieniona: nie ma wyznaczonego koordynatora. Grupa po prostu dostaje zadanie przygotowania sałatki. Koordynator powinien wyłonić się sam.

Role:

- koordynator,
- osoba niewidząca,
- osoba niemówiąca,
- osoba mówiąca w innym języku (ona też musi udawać, że nie rozumie lub np. można jej dać do uszu stopery),
- osoba bez lewej ręki,
- osoba bez prawej ręki,
- osoba marudząca (nikt nie wie, jaką ona ma dysfunkcję).

Prowadzący musi dopasować role do uczestników. Jeżeli jest ich więcej niż siedmiu, kilku może występować w roli obserwatorów. Można też wymyślić inne, dodatkowe role. Jeśli jest mniej osób, to usuwamy na przykład osobę mówiącą w innym języku. Osoby, które nie biorą udziału w zadaniu, powinny się jedynie przyglądać.

Po ukończeniu zadania wszyscy zasiadają do podsumowania. Najpierw wypowiadają się kolejno aktorzy. Mówią o swoich refleksjach i ewentualnie odpowiadają na pomocnicze pytania:

- Jak się czułeś jako osoba bez ręki?
- Czy dobrze ci się współpracowało?
- Czy czułeś się potrzebny? Miałeś zajęcie? Wiedziałeś co robić?

Pytania do grupy:

- Czy wyłonił się jakiś koordynator?
- Kto podejmował decyzje?
- Kto zdecydował, w jaki sposób zrobić sałatkę, rozdzielił zadania?

Wnioski:

- Każdy jest dobry w czymś innym.
- Wspólnie mamy wszystkie potrzebne zasoby i narzędzia do stworzenia czegoś dobrego.
- Bez współpracy nie da się osiągnąć zamierzonego celu – w grupie siła!

3. ĆWICZENIE UMIEJĘTNOŚCI KOMUNIKACJI

TUNEL

Przygotuj kartki papieru, na których są narysowane tunele (załącznik 7). Uczestnicy spotkania dobierają się w pary. Ich zadaniem jest „przejść” tunelu, rysując drogę na kartce. Jedna osoba z pary ma zawiązane oczy i nie może nic mówić. To ona będzie rysowała drogę. Drugi uczestnik może jedynie wydawać polecenia, tłumacząc, jak ten tunel wygląda i jak należy prowadzić ołówek.

Podsumowanie: każdy uczestnik, który miał zawiązane oczy, opowiada, co mu pomagało, a co przeszkadzało w komunikacji z partnerem. Następnie wypowiadają się osoby, które wskazywały drogę. Prowadzący zapisuje ważniejsze wnioski na dużej kartce papieru.

Wnioski:

- Ważne jest dokładne, jasne precyzowanie komunikatów, aby odbiorca dobrze je rozumiał.
- Zaburzenia w komunikacji sprawiają, że trudniej jest osiągnąć zamierzony cel (np. nie udało się poprawnie przejść tunelu).
- Ważne jest, aby słuchać się nawzajem i potwierdzać, że zrozumiało się to, co druga osoba ma na myśli.

4. ĆWICZENIE UMIEJĘTNOŚCI PREZENTACJI

1. REKLAMA SPINACZA

Ćwiczenie popularne na szkoleniach biznesowych. Jest bardzo skuteczne w nauce komunikacji, prezentacji itp.

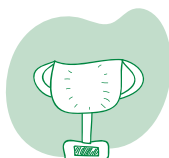
Uczestnicy mają chwilę na pracę indywidualną – przygotowanie reklamy spinacza biurowego (może to też być inny dowolny przedmiot). Ważne jest, aby opowiadając o nim, znaleźli jak najwięcej jego zastosowań, a także zachęcili odbiorców do korzystania z niego. Można utrudniać to ćwiczenie, ustalając konkretny czas wypowiedzi.

Wnioski:

- Ważny jest pomysł, kreatywne podejście do tematu – każdy temat można przedstawić ciekawie.
- Od sposobu prezentacji zależy, czy uda się zainteresować i zachęcić innych.
- Ważny jest sposób mówienia, skierowanie się w stronę odbiorcy.
- Dobry humor pomaga zyskać sympatię publiczności.
- Nie każda osoba ma predyspozycje i umiejętności do publicznych występów i należy to uwzględnić, nie ma sensu zmuszać nikogo do niczego.

2. MÓJ ZWYKŁY NIEZWYKŁY SUKCES

W tym ćwiczeniu chodzi o to, aby każdy uczestnik wybrał sobie jakąś zwykłą, codzienną czynność i przedstawił ją jako swój ogromny sukces: opisał, jak udało mu się tego dokonać, dlaczego czuje się z tego powodu szczęśliwy, jakie pokonał trudności, jak inni go wspierali, jakie są jego dalsze plany, związane z tą czynnością. Osoby nieśmiałe mogą do tego celu dobrać się w pary.

Przykładowe czynności: wstanie z łóżka rano, umycie zębów, ubranie się, wyłączenie komputera, dotarcie do szkoły, odrobienie lekcji, zjedzenie obiadu itp.

Ćwiczenie może wywołać wiele śmiechu, i o to też między innymi chodzi. Jednak jest w nim ukryte pewne przesłanie: wiele zależy od tego, w jaki sposób opowiada się o swoich działaniach, czy umiemy dostrzegać swoje sukcesy, cieszyć się z nich i o tym mówić. Czy dostrzegamy, jaką pracę wykonaliśmy, robiąc jakies zadanie?

3. 2 MINUTY W 15 SEKUND

Podziel uczestników na grupy. Ich zadaniem będzie przygotowanie dwuminutowej wypowiedzi na temat projektu, który realizują. Nie mogą niczego zapisywać, ale jedynie przedyskutować, co chcą powiedzieć i w jakiej kolejności będą się wypowiadać. Ważne jest, aby w ciągu tych 2 minut powiedzieć jak najwięcej i aby nie było ciszy. W tym czasie uczestnicy pozostałych grup słuchają i sprawdzają czy zostały powiedziane najważniejsze rzeczy (kto organizuje, cel, działania, itd.) Następnie jedna oso-

ba (najlepiej ochotnik) ma skrócić usłyszaną wypowiedź do 15 sekund. Kolejne grupy wykonują to samo działanie. Po zakończonym ćwiczeniu wyciągamy wnioski:

- Jak się czuliście w tym zadaniu? Co było łatwe, a co trudne?
- Kiedy było łatwiej opowiadać o projekcie?
- Czym się charakteryzuje długa wypowiedź?
- Co jest najważniejsze w krótkiej wypowiedzi?

Wnioski:

- Każda wypowiedź wymaga przygotowania i dobrej znajomości tematu.
- Ważny jest podział ról i działanie w grupie – tam, gdzie zaangażowanych było więcej osób, łatwiej było wypełnić cały czas.
- W krótkiej wypowiedzi ważne jest przekazywanie najważniejszych informacji, np. według pytań: kto, co, gdzie, kiedy, jak.
- Należy dostosowywać swoje wypowiedzi do okoliczności.

5. PODSUMOWANIE: PRALKA. WALIZKA. KOSZ

W ramach podsumowania zajęć i ustalenia, co wymaga jeszcze dopracowania, co jest trudne, a co jest łatwe i sprawia uczestnikom przyjemność, warto zabawić się w „Pralkę, walizkę, kosz”.

W pralce pierzemy to, co można by poprawić podczas wspólnej pracy, przygotowywania się do prezentacji i innych działań.

W walizce zabieramy ze sobą to, co chcemy zachować w pamięci, co nam się przyda i pomoże być efektywnymi w działaniu.

Do kosza wyrzucamy zaś wszystko, co nam się nie podobało, co nam utrudnia osiągnięcie celu lub negatywnie wpływa na proces pracy.

Można przygotować obrazki tych trzech przedmiotów lub zwykłe napisy na flipcharcie. Każdy wolontariusz na karteczkach post-it zapisuje swoje odczucia i przykleja je w odpowiednim polu.

CZĘŚĆ II. PREZENTUJEMY SIĘ W @SIECI

Cele spotkania:

- Poznanie i sformułowanie zasad, jakimi należy się kierować przy prezentacji działań w internecie
- Nabywanie i ćwiczenie umiejętności tworzenia treści i zdjęć w social mediach
- Stworzenie ciekawych zdjęć i filmików, które mogą być inspiracją lub materiałem gotowym do opublikowania

Przydatne materiały: telefony, laptop, rzutnik, kartki papieru, brystole, długopisy, markery.

Uwagi:

1. Spotkanie składa się z trzech części: wprowadzenia, warsztatów praktycznych i podsumowania.
2. Laptop i rzutnik będą niezbędne do efektywnego przebiegu zajęć. Warto przemyśleć od razu drogę, jaką uczestnicy będą przysyłać swoje prace (dysk na google? mail opiekuna? messenger? zamknięta grupa na Facebooku?)
3. W ramach spotkania przewidziane są trzy ćwiczenia praktyczne, jednak może się okazać, że nie potrzeba ich aż tyle. Można więc wybrać dowolnie jedno, dwa lub wszystkie. Pierwsze zadanie powinno zająć najmniej czasu, natomiast zadania drugie i trzecie wymagają go więcej. Jednak niezależnie od tego, czy wykonacie wszystkie zadania i nastawicie się na szybkie i sprawne myślenie (w tej opcji poćwiczycie bardziej kreatywność, szybkie reakcje i działanie w lekkim stresie) czy skupicie się na jednym (wtedy bardziej szczegółowo i precyzyjnie opracujecie jedno z narzędzi, a Wasze prace będą na pewno bardziej przemyślane), to osiągniecie zamierzone cele.

WPROWADZENIE: CO SIĘ KLIKA?

Ta część spotkania ma na celu wprowadzenie uczestników w temat, a także wydobyć od nich wiedzy na temat social mediów. Dlaczego wydobyć a nie przekazać? Ponieważ w większości przypadków może się okazać, że to nasi wolontariusze są specjalistami w dziedzinie social mediów i internetu.

Po przedstawieniu tematu prowadzący wraz z uczestnikami tworzy mapę myśli (lub po prostu zwykłe „słoneczko”), odpowiadając na pytania:

1. W jakich mediach możemy prezentować swoje działania? (Facebook, Instagram, Youtube, Tik Tok, strona internetowa szkoły itp.)

2. Jakich metod możemy tam używać? (zdjęcia, posty, relacje, tiktoki, filmiki itp.)
3. Co się klika? Czyli co robić, aby nasze treści docierały do innych osób? (oznaczanie osób, instytucji, „lajkowanie”, prośby o „lajki”, konkursy, atrakcyjne zdjęcia itp.)

Następnie warto chwilę podyskutować o tym, gdzie czujecie się najlepiej, i gdzie chcecie promować swoje działania.

Następnie przez chwilę poćwiczcie posługiwanie się kilkoma narzędziami internetowymi. Ćwiczenia pozwolą wam określić zasady, jak robić to najlepiej. Zanim jednak przejście do zadań, podaj kilka wskazówek (możesz wcześniej przygotować je na plakacie, aby bardziej obrazowo je omówić):

1. CEL – sprecyzujmy cel każdego swojego działania.
2. JAKOŚĆ – zwróćmy uwagę, żeby zdjęcia były w dobrej rozdzielczości, a teksty nie zawierały błędów ortograficznych ani gramatycznych.
3. NIE ZA DUŻO – zadbajmy o to, aby zdjęcia, przemowy, filmiki nie miały za dużo treści/słów/elementów powodujących chaos.
4. JESTEŚMY Z CARITAS – pamiętajmy, że przynależymy do Caritas – zawsze warto to zaznaczyć poprzez logo na ulotce, oznaczenie w relacji itp.

CZĘŚĆ WARSZTATOWA

Wprowadź część praktyczną, komunikując: „Za chwilę będziemy wykonywali zadania, indywidualnie i w grupach. Każde z tych zadań będziemy omawiać – poprzez praktykę i samoanalizę odkrywamy, jak wykonywać je najlepiej. Pamiętajcie też o podstawowych zasadach, które przedstawiłem/am wam przed chwilą”.

DLACZEGO TRZEBA OMAWIAĆ ZADANIA?

Zadania wymagają omówienia z wielu powodów. Warto je podać na samym początku. Warto też zaznaczyć, że wskazywanie dobrych i słabszych stron stworzonych prac nie ma na celu urażenia nikogo, lecz wsparcie w tym, aby kolejne rzeczy robić lepiej.

Powody, dla których omawiamy poszczególne prace:

- chcemy nauczyć się wychwytywać i poprawiać błędy,
- chcemy doceniać wzajemnie swoje pomysły,
- chcemy wyłonić talenty w różnych dziedzinach,
- chcemy nauczyć się wypowiadać i przyjmować konstruktywną krytykę.

ZADANIE 1. Relacja

Każdy z uczestników ma za zadanie przy pomocy swojego telefonu (jeżeli są uczestnicy, którzy nie mają telefonu można dobrać się w pary) zrobić zdjęcie „tu i teraz” z ciekawym podpisem, które mogłoby zostać wstawione jako relacja na Instagram lub Facebooka. Zdjęcie może być na temat dowolny lub zadany przez prowadzącego, np.: „Mówmy różaniec”, „Zbiórka ruszyła!”, „Festiwal Wolontariatu już za 3 dni”, „Życzymy miłego dnia”.

Zdjęcia z podpisami wyświetlcie na rzutniku i postarajcie się je omówić, podając ich mocne i słabe strony. Ważne jest, aby nikogo nie urazić, ale z drugiej strony, aby móc wyciągnąć wnioski i ustalić pewne zasady, których warto przestrzegać przy wstawianiu relacji.

ZADANIE 2. Filmik

W tym zadaniu również przyda się telefon. Podziel uczestników na 3-4-osobowe grupy. Ich zadaniem jest nagrać 30-sekundowy filmik, w którym krótko opowiedzą o swoim projekcie i jednocześnie zaproszą innych do wsparcia go. Ważne, aby każdy uczestnik miał określoną rolę w zadaniu. Ustalenie tego powinno być pierwszym etapem pracy. Zanim grupy przystąpią do nagrywania, muszą napisać krótki scenariusz, na co daj im potrzebny czas (np. 10-15 min).

Obejrzyjcie filmiki na rzutniku i omówcie ich mocne i słabe strony, jednocześnie wypisując zasady, którymi warto się kierować przy tworzeniu tej formy przekazu.

ZADANIE 3. Fanpage lub ulotka

Do tego zadania będą potrzebne duże brystole lub kartki A4. Uczestnicy ponownie dzielą się na 3-4-osobowe grupy. Mają do wyboru dwa zadania: stworzyć papierowy fanpage SKC albo ulotkę o działaniach SKC (lub o projekcie). Daj im na to ok. 15 min.

Fanpage: chwytliwa nazwa SKC, opis-informacje, zdjęcia, 1-2 posty, zdjęcie profilowe i zdjęcie w tle z logo Caritas.

Ulotka: kształt dowolny, hasło, opis-informacje, zaplanowane miejsce na zdjęcia, logo Caritas.

Tym razem grupy same prezentują na forum swoje prace i omawiają je, jednocześnie wyjaśniając przyczyny wyboru poszczególnych elementów. Pozostałe grupy powinny sformułować przynajmniej dwie mocne strony danej pracy i jedną rzecz wartą poprawienia. Postępujcie tak w przypadku każdej grupy. Osoba prowadząca moderuje dyskusję.

PODSUMOWANIE

Ta część spotkania służy zebraniu ogólnych wniosków z przeprowadzonych ćwiczeń. Rozdaj uczestnikom karteczki, na których mają dokończyć zdania:

- *Dziś nauczyłem się/dowiedziałem się...*
- *Przy tworzeniu treści internetowych warto kierować się zasadą:...* (uczestnicy proponują kolejną zasadę do omówionych na początku spotkania – zasady te dopiszcie do plakatu).

Następnie któryś z uczestników odczytuje zasady.

OSTATNIE ZADANIE. Relacja ze spotkania!

Na koniec, jako podsumowanie pracy, zróbcie sobie wspólne zdjęcie, które jeden z uczestników wstawi na Facebooka, oznaczając inne osoby obecne na spotkaniu, Caritas diecezjalną oraz Caritas Polska, a także wpisując hasztagi #DobraJestWiecej #SzkolneKołaCaritas #wolontariat. Niech to zdjęcie pójdzie w świat! Nie zapomnijcie dodać ciekawego opisu! A znając już zasady, wykorzystajcie je, aby zdjęcie zdobyło jak największą popularność w sieci.

NIEKTÓRE PROBLEMY SKC I „NOC W SZKOLE”

TERESA MICHALSKA

Chciałabym podziękować za możliwość podzielenia się moim doświadczeniem w dziedzinie wolontariatu. Godziny spędzone w prowadzonym przeze mnie Szkolnym Kole Caritas przy Szkole Podstawowej nr 86 w Gdańsku są niezwykle, pełnym bogatych doświadczeń czasem, który trwa już 16 lat. Z naszą pracą, w ramach różnych projektów, zetknęło się bardzo wiele osób, większość naszej społeczności szkolnej. Zaświadczenia uprawniające do zdobycia punktów do świadectwa otrzymało ok. 500 uczniów. Prowadzimy wiele działań, część to stałe akcje, powtarzane co roku, wpisane do kalendarza, takie jak: Szlachetna Paczka, odwiedziny w domach seniora, zbiórki żywności, szkolne bazariki, Pola Nadziei, Światowy Dzień Chorego oraz projekt misyjny „zszywamy pokolenia” i inne działania doraźne, wynikają z potrzeb i zmieniających się okoliczności, np. pomoc dla uczniów z Ukrainy czy wsparcie rodzin uczniów naszej szkoły chorych onkologicznie. Koło otrzymało liczne podziękowania za swoją działalność oraz wyróżnienie „Samarytanin Roku”. Naszym patronem jest św. Jan Paweł II. Równoległe z organizacją akcji pomocowych, staramy się budować w wolontariuszach formację chrześcijańską, opartą na fundamencie nauczania papieża i jego dorobku. Nasze Koło jest silnie osadzone w społeczności szkolnej. Budujemy dobre relacje z gronem pedagogicznym i rodzicami, bez wsparcia, których nie udałoby się wiele akcji i działań. Budzenie empatii, poczucie wdzięczności oraz życzliwość i bezinteresowność to wyjątkowe doświadczenia, które są udziałem uczniów, nauczycieli i rodziców. W naszej szkole również zawsze możemy liczyć na wsparcie i życzliwą pomoc dyrekcji. Wolontariat łączy ludzi we wspólnej idei dobra.

Główne problemy, z którymi spotyka się prowadzący SKC można umiejscowić w czterech obszarach:

1. Bezinteresowność
2. Zaangażowanie i dyscyplina
3. Kreatywność
4. Formacja

1. Bezinteresowność

Ideał wolontariatu to całkowicie otwarte serce i zupełna bezinteresowność. Ten ideał nie jest łatwy do osiągnięcia. Wraz z rozwojem dobrobytu i konsumpcyjnego modelu życia, wzrasta potrzeba różnego rodzaju motywowania uczniów do działania. Całkowicie bezinteresowne są jedynie dojrzałe jednostki. Dzieci potrzebują być motywowane i zachęcanie do czynienia dobra i bezinteresowności. I tu ważną rolę odgrywa

nauczyciel – opiekun SKC, który jest zmotywowany i przekonany do wielkiej wartości idei wolontariatu. Bez jego zaangażowania nie można liczyć na sukces w tej dziedzinie. Bez silnego wsparcia uczniów przez nauczyciela nawet system punktów za wolontariat, który podwyższa wartość świadectwa szkolnego przy rekrutacji do szkoły średniej, nie jest w stanie utrzymać zapału. Imprezy integracyjne, przeróżne wyjazdy i wycieczki, okazjonalne spotkania z rodzicami np. „Rodzinne kolędowanie” czy organizowane przez SKC pod koniec roku szkolnego rodzinne „Spotkanie przy kremówce papieskiej”, które podsumowuje pracę całego roku szkolnego, a także dyplomy, nagrody rzeczowe itp. działają motywująco na wszystkich. Bezinteresowna postawa to często rezultat wieloletniej pracy nad sobą. Udział w szkoleniach, rekolekcjach, wspólnych doświadczeniach miłości bliźniego, która jest połączona z ewangelizacją, daje silną motywację do działania (np. szkolenie pt. „Widzę więcej, patrzę sercem”). Budowanie relacji i wzajemnego szacunku sprawia, że wolontariusze chcą ze sobą przebywać, razem spędzać czas. „Noc w szkole” to inicjatywa uczniów, która zrodziła się z ich potrzeby bycia razem.

2. Zaangażowanie i dyscyplina

Zaangażowanie i zdyscyplinowanie to cechy, bez których organizowanie wszelkich projektów byłoby niemożliwe. Zaangażowanie i zdyscyplinowanie to cechy dobrego zorganizowania życia ucznia i prawidłowego nadzoru rodzicielskiego.

W obecnym systemie edukacji młody człowiek realizuje dziesiątki różnych aktywności rozwojowych. Wolontariat jest jedną z nich. Często zobowiązanie uczestniczenia w jakiejś akcji pozostaje w kolizji z innymi zajęciami. Decyzje muszą być przemyślane i skonfrontowane z innymi zajęciami oraz ustalone z rodzicami. Często występuje przemęczenie, zniechęcenie oraz lekceważenie wcześniej podjętych zobowiązań. Zdarza się, że przez takie postawy rozsypują się wartościowe projekty. Środkiem do poprawy tej sytuacji są dobre relacje z rodzicami oraz szkolenia i działania doraźnie motywujące. (np. Szkolenie pt.: „Wolni od... , wolni dla...”.) Opiekunowie SKC powinni stale kształtować w wolontariuszach umiejętność wywiązywania się z podjętych zobowiązań. Sprawdzone sposobem radzenia sobie ze zniechęceniem są spotkania z innymi grupami wolontariuszy i wymiana doświadczeń, co rozpała na nowo żar pracy na rzecz innych, pobudza do działania. Ogólne zniechęcenie można pokonać przez spotkanie i skonfrontowanie się z działaniem innych grup i środowisk wolontariackich (np. gala z okazji światowego dnia wolontariusza, spotkania międzyszkolne lub na terenie diecezji), a wówczas sukces

innych może wyzwolić zagubioną energię. Najbardziej motywujący jest sukces własny, choćby najmniejszy, kiedy widać sens własnego zaangażowania, poczucie, że ma się wpływ na sytuację życiową drugiego człowieka, poczucie sprawczości. (np. przygotowanie przez całą społeczność szkolną Szlachetnej Paczki – w naszej szkole już po raz XI (każda klasa przygotowuje paczkę, która jest częścią pomocy rodzinie wybranej w ramach tej akcji). Co roku 6 grudnia hitem jest „Rewia ciast nauczycielskich” – ciasta przygotowują oraz sprzedaż prowadzą nauczyciele, a dochód jest przeznaczony na wsparcie Szlachetnej Paczki.

Jednak nie wszystkich uczniów udaje się zatrzymać w wolontariacie, początkowa postawa zaangażowania niekiedy przemienia się w lekceważenie. Dzieje się to wówczas gdy młodzi ludzie tracą sens realizowania przez siebie misji i przystają na inne propozycje, często egoistyczne i partykularne. Gdy wchodzi w dorosłość, wolontariat w ich oczach może wydawać się zajęciem dla naiwnych. Trudno przeciwstawić się takim postawom, ma to bowiem charakter kulturowy, w którym rozwijają się postawy egoistyczne i egocentryczne.

3. Kreatywność

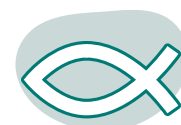
To stały problem. Często powtarzamy te same działania, aż do znudzenia. Brakuje monitorowania i wdrażania dobrych praktyk, pomimo że w internecie informacje na ten temat są łatwo dostępne. Ponadto występuje jednokierunkowość – poleganie na kreatywności opiekuna. Tymczasem niezbędny jest ruch dwukierunkowy, aktywizacja młodzieży i wspomaganie odpowiednimi szkoleniami. Dobrze, aby w każdej grupie istniał bank pomysłów i doświadczeń. Wówczas życie Koła będzie zasilane nowymi pomysłami, instrumentami i realizacjami. Brak kreatywności i skupianie się jedynie na sprawdzonych, oklepanych działaniach, ma destrukcyjny charakter. Powoduje znudzenie i spadek atrakcyjności wolontariatu, który powinien być przecież postrzegany jako stale pracujący mechanizm. Jedną z metod może być „giełda pomysłów” lub „fabryka pomysłów”, która angażuje wszystkich wolontariuszy, daje możliwość szybkiego zgromadzenia wielu pomysłów i rozwiązań w krótkim czasie.

Propozycją dla wolontariuszy mogą być zajęcia praktyczne: rękodzielnicze i artystyczne (decupage, plecionkarstwo, szkic, kolaż, techniki łączone) lub krawieckie (aplikacje z użyciem tkanin, szycie ręczne, szycie na maszynie, maskotki, ozdoby z tkanin, plecaki, piórniki). Wykonane prace mogą zasilić i uatrakcyjnić organizowane akcje charytatywne.

Nasz projekt „zszywamy pokolenia” został zrealizowany w kilku etapach:

- zajęcia krawieckie dla wolontariuszy poprowadzone przez seniorów,
- szycie plecaków i piórników przez wolontariuszy przy wsparciu seniorów,
- wysłanie uszytych plecaków do Kamerunu (wyposażenie uczniów na misji w Eseng w niezbędne przybory szkolne i plecaki).

Formacja

Nie należy lekceważyć tego słowa. SKC powinny z założenia opierać się na podejściu ewangelicznym, które sprowadza się do poświęcenia dla drugiego człowieka oraz budowania uniwersalnej świadomości chrześcijańskiej. Dziś jest z tym bardzo różnie. Generalnie nie odróżnia się wolontariatu chrześcijańskiego od świeckiego, co nie wydaje się na poziomie szkoły podstawowej szczególnie istotne. Lecz mając przekonanie o niebezpieczeństwie laicyzacji i dewaluacji wartości chrześcijańskich, należałoby jednak położyć nacisk na budowanie formacji opartej na wierze w Boga.

To w dużym skrócie podstawowe wyzwania, jakie stoją obecnie przed wolontariatem chrześcijańskim. Te cztery dziedziny trzeba nieustannie monitorować, a także poszukiwać nowych formuł i rozwiązań. Żyjemy w stale zmieniającej się rzeczywistości, kolejne pokolenia inaczej odbierają ideę wolontariatu. Pojawiają się nowe przeszkody i bariery związane ze zmieniającym się postrzeganiem Kościoła oraz jego roli w wychowaniu dzieci i młodzieży. Wolontariat jest żywym odbiciem tych relacji. Należy mieć na uwadze zjawisko laicyzacji społeczeństwa, szczególnie w Europie Zachodniej. Często przejmujemy wzorce, które ostatecznie mogą prowadzić do osłabienia roli Kościoła w organizowaniu wolontariatu i ograniczenia zaufania do Kościoła w ogóle. Wolontariat chrześcijański potrzebuje osób jednocześnie budujących wiarę wśród uczestników. Bowiem bez wiary i ewangelicznego podejścia stanie się ubogi i pozbawiony tchnienia Ducha Świętego, który nadaje tej rzeczywistości prawdziwy sens. Bazą mogą być słowa: *Wszystko co uczyniliście jednemu z tych braci moich najmniejszych, Mnieście uczynili.* (Mt 25,40)

„Promocja Dobra” – zapisy do SKC

1. Uzgodnienie z dyrekcją szkoły możliwości odwiedzenia wszystkich klas w ciągu jednej godziny lekcyjnej (można uprzedzić nauczycieli).
2. Ogłoszenie w szkole, wśród uczniów, rodziców i nauczycieli (na tydzień przed wydarzeniem) akcji „Promocja Dobra”.
3. Przygotowanie akcji „Promocja Dobra”:
 - przygotowanie piosenki *Podziel się tym co masz* (tekst i nuty w załączeniu),
 - przygotowanie plakatów reklamowych (na spotkaniu SKC),
 - przygotowanie „Bazarku Dobra” (sprzedaż ciast, owoców, zabawek, pluszaków, książek – w zależności od pomysłów),
 - przygotowanie serduszek konkursowych (wzór w załączeniu).

4. Przebieg akcji:

Wolontariusze ubrani w koszulki Caritas, z plakatami, śpiewając piosenkę, całą grupą wchodzi do klas. Przewodniczący Koła, wybrany wolontariusz lub opiekun, zapraszają uczniów do dołączenia do społeczności wolontariuszy. Zachęcają do włączenia się do akcji prowadzonych przez Koło, a także ogłaszają konkurs pt. „Dobro to...” lub „Jestem dobry, ponieważ...” Następnie wolontariusze rozdają serduszka (załącznik). Każdy uczeń na otrzymanym serduszku kończy myśl rozpoczętą w konkursowym haśle, wpisuje także swoje imię i nazwisko oraz klasę. Następnie kartki wkładane są do skrzynki ustawionej przy „Bazarku Dobra”.

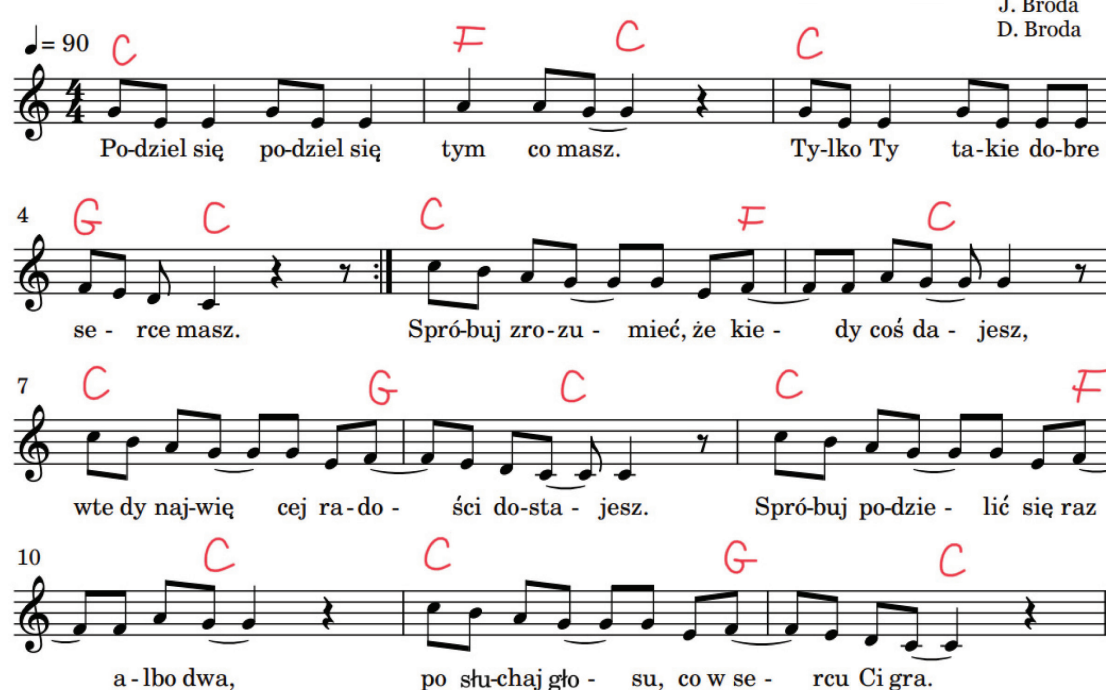
Rozwiązanie konkursu może być przeprowadzone na dwa sposoby. W pierwszym wariantcie wszystkie odpowiedzi są czytane przez komisję konkursową, a następnie wyłaniane są osoby, które napisały na serduszku najbardziej wartościową sentencję. Drugi wariant to wygrana w drodze losowania. Przy drugim stoisku stoją wolontariusze, u których można zapisać się do Szkolnego Koła Caritas. Bazarek trwa przez kilka godzin (do wyczerpania zapasów lub w wyznaczonych godzinach). Rozstrzygnięcie konkursu odbywa się w tym samym dniu. Dyplomy i nagrody dla zwycięzców wręczane są przez dyrektora. Dochód zostaje przekazany na cel, który został wcześniej ustalony i ogłoszony (np. pomoc dla chorego ucznia/kolegi ze szkoły).

Piosenka *Podziel się...* jest wykorzystywana przy okazji zbiórek żywności i przy wielu innych akcjach.

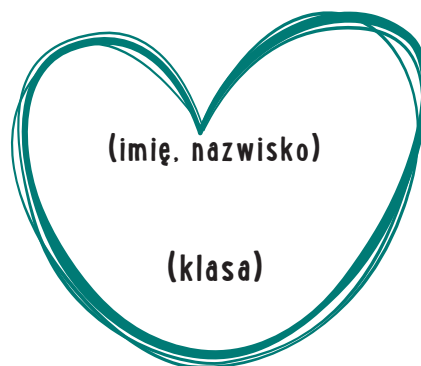
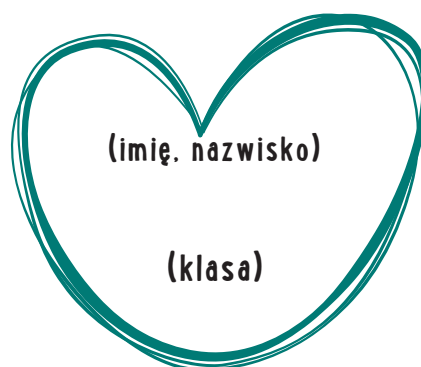
Podziel się tym, co masz

J. Broda
D. Broda

♩ = 90

Podziel się podziel się tym co masz. Ty-lko Ty ta-kie do-bre
se - rce masz. Spró-buj zro-zu - mieć, że kie - dy coś da - jesz,
wte dy naj-wię cej ra-do - ści do-sta - jesz. Spró-buj po-dzie - lić się raz
a - lbo dwa, po słu-chaj gło - su, co w se - rcu Ci gra.

Odwiedziny w domu seniora – spotkanie przy herbatce

1. Przygotowanie na spotkaniu SKC okolicznościowych kartek dla seniorów.
2. Przygotowanie muzyki na żywo lub z odtwarzacza, próby muzyczne na spotkaniu SKC.
3. Przygotowanie spotkania z seniorami w domu seniora, parafii lub szkole.
4. Garść pomysłów na aktywności podczas spotkania:
 - krótki koncert w wykonaniu wolontariuszy, opiekunów lub zaproszonego zespołu muzycznego,
 - wspólne śpiewanie budzących wspomnienia piosenek z „młodości”,
 - każdy wolontariusz zajmuje miejsce obok seniora, nawiązując z nim relacje. Wypisuje w obecności tej osoby imienną kartkę z dedykacją,
 - rozmowa przy herbacie i ciasteczku,
 - zabawa i konkurs „Jaka to melodia?”,
 - „wspomnień czar”, czyli dzielenie się doświadczeniami.
5. Na zakończenie spotkania wspólna modlitwa i pożegnanie.

REGULAMIN IMPREZY SKC „Noc w szkole”

Opiekę sprawują nauczyciele:

1. „Noc w szkole” odbędzie się w dniu: 2022 r. w godzinach
2. Uczestnikami „Nocy w szkole” mogą być wszyscy wolontariusze SKC, którzy dostarczą podpisane przez rodziców zgody.
3. Zabronione jest wprowadzanie uczniów z zewnątrz.
4. Rodzice są zobowiązani do przyprowadzenia uczniów do kościoła na godz. 18.00. oraz zapewnienia bezpiecznego powrotu dzieci do domu.
5. Uczestnik „Nocy w szkole” nie może samodzielnie opuszczać budynku szkoły w czasie trwania imprezy.
6. Jeśli zaistnieje taka potrzeba, uczeń może opuścić szkołę tylko i wyłącznie, gdy odbierze go rodzic lub prawny opiekun.
7. Każdy uczestnik jest zobowiązany do przyniesienia ze sobą niezbędnych rzeczy (śpiwór, karimata, mały ręcznik, mydło, pasta i szczoteczka do zębów) – zabronione jest przyniesienie przedmiotów zbędnych, zwłaszcza cennych i niebezpiecznych.
8. Uczestnik imprezy przychodzi wygodnie ubrany (dres) i przynosi obuwie na zmianę.
9. Poruszanie się po szkole odbywać się będzie tylko pod opieką nauczycieli lub opiekunów.
10. Wszystkie problemy, takie jak: konieczność opuszczenia sali (np. wyjście do toalety, złe samopoczucie itp.) należy zgłosić opiekunowi.
11. Każdy uczestnik może być odebrany przez rodzica po zakończeniu programu (przed noclegiem).
12. Po zakończeniu filmu (ostatni element programu) uczestnicy oddają telefony komórkowe w depozyt do nauczyciela lub opiekuna.
13. Uczestnicy na własny użytek mogą przynieść wodę, owoce lub przekąski.
14. Za zniszczenie mienia szkoły podczas „Nocy w szkole” odpowiada sprawca.
15. Każda osoba, która złamie warunki regulaminu, opuści szkołę, po uprzednim wezwaniu rodziców, oraz poniesie dalsze, adekwatne konsekwencje.
16. Opiekę nad uczniami w godzinach od 18.00 do 8.00 pełnią opiekunowie SKC oraz nauczyciele wspomagający.
17. Każdy uczestnik „Nocy w szkole” zobowiązany jest do podpisania i przestrzegania Regulaminu oraz respektowania Statutu Szkoły.
18. Program imprezy „Noc w szkole” realizowany jest z zachowaniem zasad bezpieczeństwa.

PLAN IMPREZY SKC „Noc w szkole”

- 18.00 Rozpoczęcie w kościele p.w..... mszą w intencji SKC.....
- 18.45 Przejście do szkoły pod opieką nauczycieli
- 19.15 Zawiązanie wspólnoty
- 19.20 Warsztaty „Wyobraźnia miłosierdzia”
- 20.00 Przerwa
- 20.15 Warsztaty „Wyobraźnia miłosierdzia”
- 21.00 Kolacja w stołówce
- 21.30 Gry i zabawy integracyjne
- 22.00 Nocne oglądanie filmu
- 23.30 Podsumowanie dnia
- 23.45 Wieczorna toaleta
- 24.30 Nocleg w wyznaczonej sali
(osoby, które nie zostają na nocleg, są odbierane przez rodziców)
- 7.00 Pobudka, toaleta, pakowanie
- 7.30 Śniadanie
- 8.00 Zakończenie imprezy

DEKLARACJA

Zgadzam się na udział mojego dziecka

.....
imię i nazwisko, klasa

w imprezie SKC „Noc w szkole”, organizowanej przez SP nr w
w dniach, w godzinach 18.00-8.00.

Jednocześnie oświadczam, że ja i moje dziecko zapoznaliśmy się z Regulaminem SKC „Noc w szkole”.

telefon kontaktowy:.....

Wybieram wariant:

- a) bez noclegu, odbiorę dziecko po zakończeniu programu
- b) z noclegiem

.....
data i czytelny podpis rodzica / prawnego opiekuna

DEKLARACJA

Zgadzam się na udział mojego dziecka

.....
imię i nazwisko, klasa

w imprezie SKC „Noc w szkole”, organizowanej przez SP nr w
w dniach, w godzinach 18.00-8.00.

Jednocześnie oświadczam, że ja i moje dziecko zapoznaliśmy się z Regulaminem SKC „Noc w szkole”.

telefon kontaktowy:.....

Wybieram wariant:

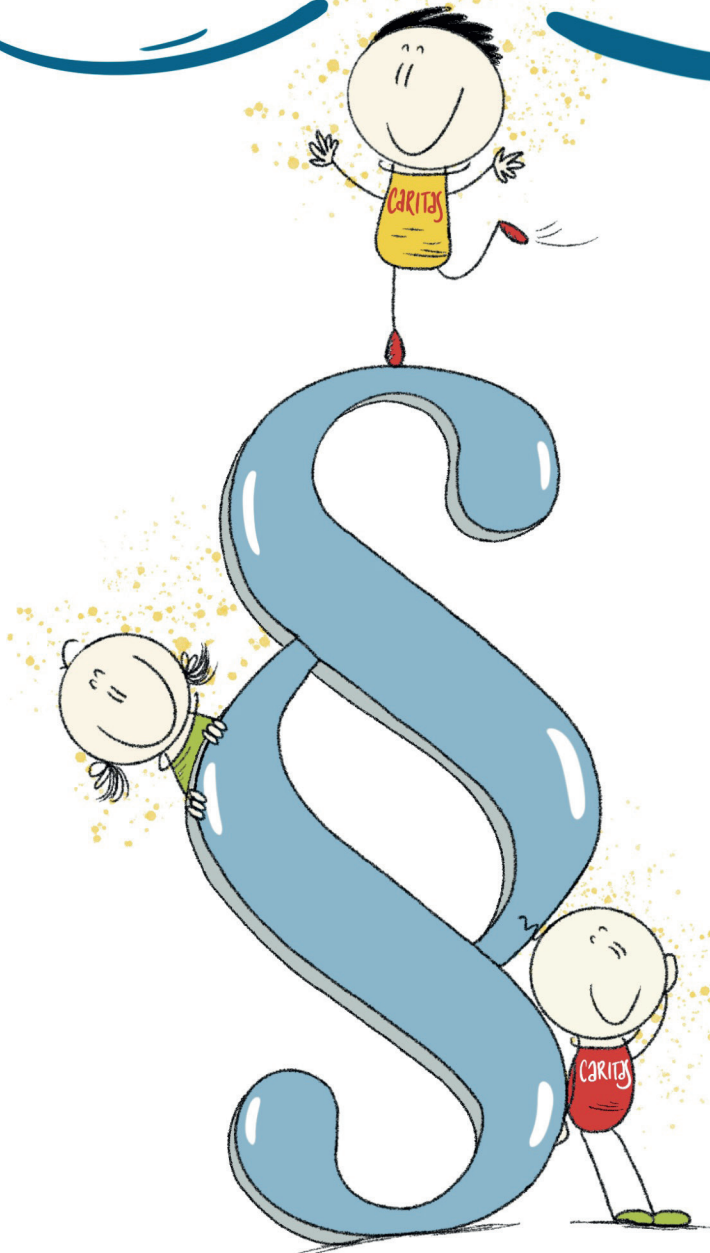
- a) bez noclegu, odbiorę dziecko po zakończeniu programu
- b) z noclegiem

.....
data i czytelny podpis rodzica / prawnego opiekuna

SZKOLNE KOŁO
caritas

PRAWO I DOKUMENTY SKC

Stfinansowano ze środków MEiN na podstawie umowy MEiN/2022/DWEW/1514 Zadanie z zakresu zdrowia publicznego "Pozytywna szkoła - realizacja projektów i programów edukacyjnych, wychowawczych, interwencyjnych oraz profilaktycznych opartych na podstawach naukowych."

CZYM JEST WOLONTARIAT?

Wolontariat to dobrowolna i bezinteresowna pomoc potrzebującym, która wynika z potrzeby serca i wrażliwości na drugiego człowieka.

Słowo wolontariat pochodzi od łacińskiego *voluntas*, które oznacza „chętny, dobrowolny”. To właśnie stanowi fundamentalne założenie wolontariatu. Zgodnie z definicją zawartą w Art. 2 pkt. 3 Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1327) – **wolontariusz to osoba fizyczna, która ochotniczo i bez wynagrodzenia wykonuje świadczenia** na rzecz organizacji pozarządowych, organów administracji publicznej i jednostek organizacyjnych podległych organom administracji publicznej, podmiotów leczniczych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 tej ustawy.

Działania podejmowane w ramach wolontariatu to wszystkie dobrowolne i służące dobru aktywności na rzecz m.in. ludzi, zwierząt, środowiska naturalnego czy lokalnego, których celem jest rozwiązywanie problemów, poprawa sytuacji w danym środowisku lub jego rozwój.

Szczególnie cenne są takie formy działania, które niosą pomoc ludziom z ich własnym udziałem, zachęcają potrzebujących do podjęcia aktywności prowadzącej do zmiany ich sytuacji życiowej, aż do całkowitego usamodzielnienia się.

Wolontariat, ze względu na czas zaangażowania wolontariuszy, dzielimy na wolontariat akcyjny i wolontariat stały. **Wolontariat akcyjny** to pojedyncze, krótkoterminowe (od jednego do kilku dni) projekty, takie jak np. zbiórki żywności.

Wolontariat stały to zobowiązanie systematyczne np. regularna pomoc w domu seniora, prowadzenie systematycznych korepetycji, założenie ogrodu przy szkole i dbanie o niego.

CO NIE JEST WOLONTARIATEM?

Dobrowolne pomaganie swojej rodzinie lub przyjaciołom. Pomoc rodzinie i przyjaciołom wynika z potrzeby dbania o bliskich. Pomoc siostrze w przygotowaniu się do klasówki nie jest wolontariatem, jednak organizacja korepetycji w szkole dla grupy dzieci już nim jest.

Działania związane ze zbiórką pieniędzy na określony cel. Osoba, która podejmuje się organizacji całego przedsięwzięcia np. zbierania nakrętek w szkole (przygotowanie ogłoszenia, organizuje miejsce zbiórki oraz transport) jest wolontariuszem. Jednak uczniowie przynoszący nakrętki w ramach akcji, chociaż są uczestnikami akcji charytatywnej, to wolontariuszami nie są.

Przekazywanie 1% swojego podatku na wybrany przez siebie cel lub wsparcie finansowe np. Caritas Polska jest filantropią – również nie jest wolontariatem.

SZKOLNE KOŁO CARITAS

Jedną z form wolontariatu, jaką Caritas oferuje młodym ludziom, jest bycie członkiem Szkolnego Koła Caritas. SKC mają już ponad 25-letnią tradycję! Pierwsze z nich powstało w 1995 roku w Rzeszowie. Szkolne Koło Caritas może zostać założone w każdej szkole podstawowej, średniej, szkole specjalnej, a także w przedszkolu.

CZYM JEST SZKOLNE KOŁO CARITAS?

Szkolne Koło Caritas – dalej **SKC**, jest jednostką wewnętrzną Caritas, działającą w ramach szkoły podstawowej lub ponadpodstawowej, włączającą się na zasadzie wolontariatu w działalność charytatywną, opiekuńczą i wychowawczą prowadzoną przez Caritas. Członkami Koła mogą być uczniowie i pracownicy placówki oświatowej. SKC odgrywają ważną rolę w pracy wychowawczej szkoły. Ich działanie opiera się na autentycznym zaangażowaniu młodzieży na rzecz potrzebujących w najbliższym otoczeniu, czyli najpierw na terenie szkoły, a następnie w środowisku lokalnym – parafii lub miejscowości, na terenie której znajduje się szkoła. W miarę możliwości członkowie SKC włączają się także w szersze akcje, organizowane przez Caritas diecezjalną. Fundamenty tej działalności to wzajemne zaufanie, współodpowiedzialność i praca zespołowa.

JAK POWOŁAĆ SKC?

Krok 1. Uczniowie i nauczyciele chcący działać w Szkolnym Kole Caritas, zwracają się do dyrektora szkoły, aby wystąpił do Caritas diecezjalnej o powołanie Koła.

[zał. 1. Wniosek-prośba szkoły o powołanie Szkolnego Koła Caritas. Wniosek taki dyrektor szkoły składa w Caritas diecezjalnej]

Krok 2. Na wniosek dyrektora szkoły Caritas diecezjalna powołuje Koło. Dokumentem uprawniającym do rozpoczęcia działalności Koła jest akt powołania Szkolnego Koła Caritas. Zakres działalności Koła konsultowany jest z dyrektorem szkoły.

Krok 3. Dyrektor Caritas diecezjalnej nadaje Kołu regulamin.

[zał. 2. Regulamin Szkolnego Koła Caritas]

Krok 4. Opiekun, w kontakcie z Caritas diecezjalnym, tworzy roczny plan działań, uwzględniając w nim zaplanowane przez Caritas działania tj. zbiórki, akcje, spotkania formacyjne, a także planuje własne cele, zgodnie z potrzebami lokalnej społeczności (np. wizyty w DPS, spotkania z seniorami).

STRUKTURA SKC

1. Opieka duchowa – asystent kościelny, który czuwa nad tym, by działalność Koła była zgodna z nauczaniem Kościoła Katolickiego oraz włącza się w pracę formacyjną członków Koła.
2. Opieka organizacyjna i wychowawcza – opiekun Koła.
3. Opiekun Koła wraz z członkami wybiera spośród członków Koła przewodniczącego oraz wiceprzewodniczącego, może również wyznaczyć skarbnika.

KTO MOŻE BYĆ CZŁONKIEM SKC?

Członkiem Koła może być każdy uczeń, który włączył się w pracę Koła jako kandydat i wyraża chęć pełnego w nim uczestnictwa, głównie poprzez wypełnianie obowiązków wynikających z regulaminu SKC. W przypadku członków niepełnoletnich, rodzice lub opiekunowie prawni muszą podpisać Deklarację członka czynnego (w załączniku).

[zał. 3. Deklaracja Członka Czynnego – zgoda rodzica/prawnego opiekuna na udział w Szkolnym Kole Caritas]

ZADANIA SZKOLNEGO KOŁA CARITAS

1. Formacja:

- prowadzenie systematycznych działań na rzecz zaspokajania duchowych i społecznych potrzeb uczniów,
- kształtowanie postawy wolontariusza Caritas, która będzie owocowała dalszą pracą i zaangażowaniem w Parafialnych Zespołach Caritas,
- poznawanie nauki Kościoła i jego tradycji w dziedzinie postęgi charytatywnej,
- pogłębianie własnego życia religijnego oraz harmonijne łączenie postęgi charytatywnej z obowiązkami ucznia,
- animowanie wspólnoty szkolnej do czynnej miłości bliźniego poprzez szerzenie nauki Jezusa Chrystusa o miłosierdziu Bożym i uwrażliwianie środowiska szkolnego na różne przejawy ludzkiej biedy,
- podnoszenie kwalifikacji i kompetencji do niesienia pomocy innym.

2. Działania:

- współpraca ze strukturami Caritas Diecezjalnej i Parafialnym Zespołem Caritas, na terenie którego działa Koło,
- rozpoznawanie i zaspokajanie duchowych i materialnych potrzeb uczniów na terenie szkoły oraz w środowisku pozaszkolnym (domu, sąsiedztwie, parafii),
- organizowanie i udzielanie konkretnej pomocy potrzebującym uczniom i osobom chorym, niepełnosprawnym i znajdującym się w trudnej sytuacji,
- nawiązywanie więzi duchowych i praktycznych form współdziałania z wyznawcami innych Kościołów i wspólnot wyznaniowych w duchu ekumenizmu,

- pomoc w organizowaniu wycieczki dla dzieci i młodzieży z rodzin ubogich,
- współdziałanie, przy zachowaniu własnej tożsamości, z innymi organizacjami młodzieżowymi.

SPOSÓB REALIZACJI ZADAŃ

Szkolne Koło Caritas realizuje swoje zadania w porozumieniu z dyrektorem szkoły, wykorzystując odpowiednie środki i sposoby działania:

- włączanie się na zasadzie wolontariatu w pracę placówek charytatywnych, opiekuńczych i wychowawczych, a przede wszystkim na rzecz potrzebujących uczniów własnej szkoły,
- organizowanie spotkań i szkoleń, prelekcji i dyskusji, organizowanie nabożeństw religijnych, imprez kulturalnych i rekreacyjno-sportowych,
- udział w kwestach, zbiórkach, festynach i aukcjach,
- prowadzenie biblioteki materiałów instruktażowych, wydawanie gazetki, prowadzenie kroniki.

Zadania opiekuna Szkolnego Koła Caritas

1. Zadania organizacyjne:

- formalności założycielskie,
- zapoznanie uczniów z regulaminem i wdrażanie ich w pracę charytatywną,
- przeprowadzenie wyboru Zarządu Koła i ustalenie stałych terminów spotkań,
- zaplanowanie systematycznych rocznych działań wraz z Zarządem i członkami,
- kontakt z dyrektorem szkoły,
- kontakt z asystentem kościelnym,
- troska o sprawny przepływ informacji,
- współpraca z Caritas Diecezjalną.

2. Zadania wychowawcze:

Opiekun SKC podejmuje zadania wychowawcze wspólnie z asystentem kościelnym:

- wychowywanie członków SKC w duchu miłości bliźniego,
- integracja grupy poprzez regularne spotkania i udział w imprezach zewnętrznych,
- uwrażliwianie na potrzeby drugiego człowieka,
- pogłębianie idei wolontariatu jako świadomej, dobrowolnej i darmowej działalności dobroczynnej na rzecz innych,

- troska o harmonijny rozwój osobowości członka SKC,
- inspirowanie do osiągnięcia coraz lepszych wyników w nauce.

Zadania asystenta kościelnego Szkolnego Koła Caritas

Asystent Koła sprawuje opiekę duchową nad Kołem i czuwa nad zgodnością działalności Koła z nauczaniem Kościoła Katolickiego i przyjętym regulaminem Koła.

Opieka duchowa:

- kształtowanie osobowości wolontariuszy w duchu encykliki *Deus caritas est* Benedykta XVI,
- krzewienie czynnej miłości bliźniego,
- troska o rozwój kultu Miłosierdzia Bożego (koronka do Miłosierdzia Bożego),
- regularne spotkania formacyjne połączone z modlitwą, Eucharystią i konferencją formacyjną,
- formacja i integracja grupy poprzez dni skupienia i rekolekcje,
- inspirowanie do podejmowania działań na rzecz środowiska lokalnego,
- angażowanie członków SKC do udziału w liturgii parafialnej,
- kontakt z opiekunem Koła.

Asystent kościelny koordynuje współpracę Koła z Caritas Diecezjalną i Parafialnym Zespołem Caritas oraz bierze czynny udział w akcjach Koła i zebraniach Zarządu Koła.

PRAWO A SZKOLNE KOŁA CARITAS:

Podstawowa ustawa, na podstawie której funkcjonują Szkolne Koła Caritas, to Ustawa o organizacjach pożytku publicznego i wolontariacie (Dz.U. 2003 Nr 96, poz. 873 t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1327). Jest w niej rozdział poświęcony wolontariatowi i dotyczy tego, jakie prawa ma wolontariusz oraz jakie obowiązki ma podmiot, na rzecz którego podejmowane są działania wolontariackie. W ustawie tej znajdziemy np. postanowienia dotyczące obowiązkowego ubezpieczenia dla wolontariusza, zaświadczeń o wolontariacie oraz kwestie dot. porozumienia / umowy z wolontariuszem.

Drugą ważną ustawą, na podstawie której działają SKC, jest Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1082). Znajdziemy w niej informacje

dotyczące m.in. zadań statutowych szkoły, w tym zadań dotyczących wolontariatu. Na przykład dyrektor szkoły lub placówki stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, a statut szkoły zawiera sposób organizacji i realizacji działań w zakresie wolontariatu.

Kolejne istotne akty prawne to rozporządzenia (są one w hierarchii dokumentów mniej istotne niż ustawy, więc w razie wątpliwości rozstrzygamy na korzyść ustawy):

1) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 356): w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej. Jest to rozporządzenie dotyczące podstawy programowej – są w nim założenia dotyczące wolontariatu – jaką wiedzę powinien mieć na danym etapie uczeń, jak powinien rozumieć wolontariat i jakie zadania powinna realizować w tym zakresie szkoła.

2) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) – dalej **RODO** – jest to międzynarodowy akt prawny.

Ostatnim aktem prawa wewnętrznego jest statut szkoły. Znajdują się w nim informacje, które mają wpływ na szkolny wolontariat. Statuty różnych szkół nieco się od siebie różnią.

Podobnymi dokumentami – aktami prawa wewnętrznego – są np. regulaminy wycieczek i wyjść grupowych, które w przypadku wyjścia zewnętrznego na wolontariat także należy przeanalizować.

WYCHODZENIE POZA TEREN SZKOŁY

- Wyjście poza teren szkoły w ramach wolontariatu jest **wyjściem grupowym**.
- Dyrektor szkoły albo osoba przez niego upoważniona prowadzi rejestr wyjść grupowych uczniów. Taki rejestr zawiera: datę, miejsce i godzinę wyjścia lub zbiórki

uczniów, cel lub program wyjścia, miejsce i godzinę powrotu, imiona i nazwiska opiekunów, liczbę uczniów oraz podpisy opiekunów i dyrektora.

- Przepisy nie nakładają na szkołę obowiązku uzyskania zgody rodzica/opiekuna prawnego na udział ucznia/uczennicy w wyjściu grupowym lub wycieczce. Należy jednak pamiętać, że w szkole może obowiązywać wewnętrzny regulamin wycieczek i wyjść grupowych, który dodatkowo precyzuje zasady organizacji wyjść w danej placówce.

Podstawa prawna:

- 1) [Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe](#) (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1082)
- 2) [Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach](#) (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1604)

ZBIÓRKI PUBLICZNE

Istnieją różne formy organizowania zbiórek. Jedną z nich jest **zbiórka publiczna**. Zbiórkę publiczną definiuje art. 1 ust. 1 Ustawy z dnia 14 marca 2014 r. (Dz.U. z 2014 r. poz. 498) o zasadach prowadzenia zbiórek publicznych w następujący sposób: Zbiórką publiczną jest zbieranie ofiar w gotówce lub w naturze w miejscu publicznym, zdefiniowanym w ust. 2 powołanej Ustawy jako: *miejsca ogólnodostępne, a w szczególności ulice, place, parki i cmentarze*.

Cel zbiórki publicznej musi być określony i zgodny z prawem oraz pozostać w sferze zadań publicznych, o których mowa w ustawie o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

Żeby zorganizować zbiórkę publiczną, trzeba dokonać jej **zgłoszenia** na portalu zbiorki.gov. na 30 dni przed rozpoczęciem. Zbiórka może zostać przeprowadzona dopiero po zamieszczeniu na portalu informacji o zgłoszeniu przez ministra właściwego do spraw administracji publicznej. Po zakończeniu zbiórki publicznej należy złożyć **sprawozdanie** z podaniem wartości i rodzaju zebranych ofiar oraz sprawozdanie ze sposobu rozdysponowania tych ofiar.

Organizator zbiórki musi zapewnić każdej osobie prowadzącej zbiórkę publiczną identyfikator zawierający imię i nazwisko oraz informacje o nazwie, celu i numerze zbiórki oraz jej organizatorze.

Zbiórką publiczną nie jest zbieranie ofiar (w gotówce lub w naturze):

- na cele religijne, na kościelną działalność charytatywno-opiekuńczą, naukową, oświatową i wychowawczą oraz na utrzymanie duchownych i członków zakonów, jeżeli odbywa się **w obrębie terenów kościelnych, kaplic** oraz w miejscach i okolicznościach zwyczajowo przyjętych w danej okolicy i w sposób tradycyjnie ustalony,
- w drodze **loterii pieniężnych i fantowych**,
- **wśród grona znanych osoby przeprowadzającej zbiórkę**,
- **wśród młodzieży szkolnej na terenach szkolnych**, odbywające się na podstawie pozwolenia władz szkolnych,
- **w ramach zbiórek koleżeńskich** odbywających się w zakładzie pracy lub lokalu urzędu publicznego na podstawie pozwolenia kierownika tego zakładu lub urzędu.

Zbiórką publiczną nie jest również zbiórka zorganizowana w szkole (np. w ramach wolontariatu, w tym w ramach SKC), jeśli zostanie przeprowadzona wyłącznie wśród uczniów i po uzyskaniu pozwolenia władz szkolnych (dyrektora). W taką zbiórkę jednak nie mogą się już zaangażować rodzice czy nauczyciele. Pozwolenie na taką zbiórkę może zostać udzielone w dowolnej formie (ustnej, pisemnej, dokumentowej), ale na potrzeby dokumentacji zbiórki warto je uzyskać na piśmie. Takiej zbiórki nie trzeba zgłaszać na portalu zbiórek publicznych i składać sprawozdań. Warto jednak zadbać o udokumentowanie zebranych darów i momentu ich przekazania np.: w formie protokołu lub sprawozdania. Dobrą praktyką jest również odebranie od osoby obdarowanej (fizycznej lub prawnej) pisemnego oświadczenia o przyjęciu przekazanych darów. Nie jest to czynność obowiązkowa, ma ona na celu wyłącznie wykazanie, że dary zostały właściwie przekazane.

Należy jednak zwrócić uwagę, że często na terenach szkolnych będą organizowane również zbiórki publiczne, np.: w sytuacji, w której w szkole jest organizowana zbiórka rzeczy dla osób w kryzysie bezdomności i każda osoba (uczniowie/uczennice, ich znajomi, inni mieszkańcy) może przynieść dar. W takim przypadku zbiórka będzie wymagała wcześniejszego zgłoszenia, a po zakończeniu – złożenia odpowiednich sprawozdań.

W przypadku udziału w większych akcjach, takich jak Dzień Dobra, organizowanym przez Caritas Polska i poszczególne Caritas Diecezjalne, Szlachetna Paczka czy WOŚP, nie trzeba ich zgłaszać, ponieważ są one już zgłoszone przez organizatora. Wtedy jesteśmy zobowiązani spełnić wymagania umówione z organizatorem (np.

wypełnienie sprawozdań, protokołów). Powinniśmy też sprawdzić, czy zbiórka została poprawnie zgłoszona przez organizatora. Można to zrobić na portalu zbiórek publicznych.

Więcej informacji o organizowaniu zbiórek publicznych:

- 1) <https://poradnik.ngo.pl/zbiorki-publiczne>
- 2) <https://publicystyka.ngo.pl/warunki-uznania-zbiorki-za-zbiorke-publiczna-i-opodatowaniezebranych-w-ten-sposob-pieniedzy>

Podstawa prawna:

- 1) [Ustawa z dnia 14 marca 2014 r. o zasadach prowadzenia zbiórek publicznych](#) (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1672)
- 2) [Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie](#) (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1327)

FINANSOWANIE WOLONTARIATU:

- Samorząd uczniowski w szkole podstawowej, liceum czy technikum nie może zbierać składek.
- W celu wspierania działalności statutowej szkoły lub placówki, Rada Rodziców może gromadzić fundusze z dobrowolnych składek rodziców oraz innych źródeł.
- Rada Rodziców może gromadzić fundusze na subkoncie (w ramach konta szkoły) lub odrębnym rachunku bankowym.

Rada Rodziców jest wyjątkowym podmiotem, któremu w ramach ustawy o prawie oświatowym została przyznana możliwość gromadzenia środków. Rada Rodziców może gromadzić środki, ale ma bardzo ograniczone możliwości, jeśli chodzi o rozporządzanie nimi, ponieważ wszystkie umowy w imieniu Rady Rodziców zawiera szkoła. Rada Rodziców może wydatkować zebrane fundusze wyłącznie na wspieranie działalności statutowej szkoły. Do takiej działalności należy również organizacja i realizacja działań w zakresie wolontariatu (art. 98 ust. 1 pkt 21 ustawy Prawo oświatowe). Zwrócenie się do rady rodziców o przyznanie środków z funduszu rady na cele wolontariatu wymaga wcześniejszego zapoznania się z regulaminem rady rodziców. W takim regulaminie powinny być również określone zasady wydatkowania środków gromadzonych przez Radę Rodziców. Zgodnie z tymi zasadami należy zwrócić się do Rady Rodziców (np. w formie wniosku) o przyznanie środków z funduszu rady na konkretny cel np. przygotowanie identyfikatorów dla wolontariuszy i wolontariuszek, transport

do miejsca świadczenia wolontariatu czy wysyłkę paczek do organizacji pozarządowej. Jeśli regulamin Rady Rodziców nie przewiduje takiego trybu zwracania się o wykorzystanie środków, warto podjąć rozmowę z jej przedstawicielami o uwzględnienie takiego rozwiązania w przyszłości. Warto również zauważyć, że Rada może gromadzić środki nie tylko w oparciu o dobrowolne składki rodziców, ale też inne źródła, takie jak darowizny. Ponieważ Rada Rodziców nie ma zdolności i osobowości prawnej, nie może być również stroną umowy darowizny. Taką darowiznę można jednak przekazać szkole z przeznaczeniem na ściśle wskazany cel, np. fundusz Rady Rodziców, działania samorządu uczniowskiego czy koła wolontariatu.

Jeśli jako SKC chcemy zorganizować kiermasz lub festyn, najrozsądniejszym rozwiązaniem wydaje się organizowanie takich inicjatyw poprzez Radę Rodziców. Istotnym aspektem prawnym jest to, że jeśli prowadzimy sprzedaż, najczęściej nie będzie to działalność gospodarcza, ponieważ jest ona pozbawiona charakteru zarobkowego. Z tego względu nie musimy odprowadzać podatku od zgromadzonych środków. Przy organizacji kiermaszu żywności trzeba mieć na względzie także wszystkie wymogi sanitarne. Ostrożności wymaga również kwestia związana z rozliczeniem kosztów organizacji kiermaszu czy festynu – wszystkie zgromadzone środki mogą zostać przeznaczone jedynie na wspieranie działalności statutowej szkoły, a każda czynność prawna może być dokonana jedynie przez szkołę. Oznacza to, że koszty organizacji kiermaszu czy festynu powinny być pokrywane na bieżąco przez szkołę, z funduszy Rady Rodziców. Należy jednak wskazać, że organizacja tego typu wydarzeń bez wsparcia Rady Rodziców nie jest odpowiednim rozwiązaniem. Ani samorząd uczniowski, ani koło wolontariatu nie może gromadzić własnych funduszy, ponieważ spowodowałoby to powstawanie wątpliwości dotyczących organizatora, charakteru samego wydarzenia i własności zebranych środków.

Podsumowując, bardzo dobrym rozwiązaniem jest nawiązanie współpracy pomiędzy Szkolnym Kołem Caritas a Radą Rodziców. Wtedy formalnie to Rada Rodziców staje się organizatorem kiermaszu czy festynu.

Więcej informacji dot. rady rodziców i jej funduszy:

- 1) [Poradnik Ministerstwa Edukacji Narodowej \(aktualnie Ministerstwa Edukacji i Nauki\) dot. kompetencji i zasad działania rady rodziców](#)
- 2) [Informacje o Radach Rodziców na stronie Ministerstwa Edukacji i Nauki](#)
- 3) [Gospodarowanie finansami rady rodziców WCIES](#)
- 4) [Finanse Rady Rodziców – miniporadnik WCIES](#)

Crowdfunding

Ze względów opisanych już wcześniej (brak możliwości gromadzenia środków przez samorząd uczniowski czy koło wolontariatu) korzystanie z crowdfundingu przez uczniów powinno przebiegać przy wsparciu Rady Rodziców. Zbiórki organizowane na platformach internetowych, które polegają na przelewie środków na konto, nie stanowią zbiórek publicznych, więc nie trzeba ich zgłaszać ani rozliczać na stronie zbiórki.gov.pl. Konto na platformie crowdfundingowej (np.: zrzutka.pl czy pomagam.pl) powinno być założone przez szkołę lub radę rodziców, podobnie jak sama zbiórka. Należy pamiętać by zarówno zbiórka, jak i jej cel były zgodne z regulaminem platformy internetowej. Zebrane środki mogą zostać przeznaczone na działalność szkolnego wolontariatu.

Dofinansowania i granty od instytucji i organizacji pozarządowych

Możliwe jest też korzystanie na potrzeby wolontariatu ze środków przyznanych szkole w ramach dofinansowania na działania uczniów i uczennic. Należy również pamiętać, że organizacje pozarządowe mogą działać w szkole na zasadach określonych w art. 86 ustawy Prawo oświatowe. Umowa uczestnictwa w programie powinna zostać zawarta przez szkołę i podpisana przez osobę uprawnioną do jej reprezentacji (np. dyrektora). Środki otrzymane w ramach dofinansowania muszą zostać wydane zgodnie z umową i zasadami/regulaminem programu.

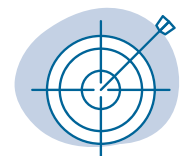
Podstawa prawna:

- 1) [Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe](#) (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1082)
- 2) [Ustawa z dnia 14 marca 2014 r. o zasadach prowadzenia zbiórek publicznych](#) (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1672)

LOTERIE A WOLONTARIAT:

Organizacja loterii jest od strony prawnej znacznie trudniejsza niż organizacja zbiórki, ponieważ loterie są grami hazardowymi.

- Organizacja loterii jako gier losowych jest uregulowana przez odrębną [ustawę o grach hazardowych](#).
- Loterie fantowe i pieniężne **nie są** zbiórkami pieniężnymi.

- Jeśli wartość puli wygranych nie przekracza kwoty bazowej (w 2022 r. kwota bazowa wynosi **5260,21 zł**)* loteria fantowa może być organizowana po dokonaniu jej zgłoszenia. Do zgłoszenia należy dołączyć również m.in. **regulamin loterii fantowej. Powyżej ww. kwoty należy uzyskać zezwolenie.** Wniosek o udzielenie zezwolenia na urządzenie loterii fantowej jest rozpatrywany w terminie dwóch miesięcy od dnia jego złożenia – warto więc pamiętać, by złożyć go odpowiednio wcześniej.
- Podmiot zarządzający loterią fantową musi wypełnić swoje obowiązki również po zakończeniu loterii.

Zorganizowanie loterii jest możliwe, ale istnieje bardzo wiele zasad, z którymi należy się zapoznać w tej sprawie.

- 1) [Dokładna instrukcja zgłoszenia loterii fantowej](#)
- 2) [Dokładna instrukcja złożeniu wniosku o udzielenie zezwolenia na urządzenie loterii fantowej](#)

Licytacje i aukcje są jeszcze inną formą pozyskiwania środków. Mają one oddzielne, prawne uregulowania w kodeksie cywilnym, odmienne niż gry hazardowe.

* Zgodnie z art. 70 ustawy o grach hazardowych kwota bazowa dla danego roku kalendarzowego jest równa kwocie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku, w drugim kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego w obwieszczeniu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Głównego Urzędu Statystycznego.

Podstawa prawna:

- 1) [Ustawa z dnia 14 marca 2014 r. o zasadach prowadzenia zbiorów publicznych](#) (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 167)
- 2) [Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie](#) (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1327)
- 3) [Ustawa z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych](#) (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 888)
- 4) [Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa](#) (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1540)
- 5) [Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 24 lutego 2017 r. w sprawie obszarów właściwości miejscowej naczelników urzędów celno-skarbowych do przyjmowania zgłoszeń loterii fantowej lub gry bingo fantowe](#) (Dz.U. z 2017 r. poz. 398)
- 6) [Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 24 lutego 2017 r. w sprawie kontroli celno-skarbowej wykonywanej w zakresie urządzania i prowadzenia gier hazardowych](#) (Dz.U. z 2017 r. poz. 438)
- 7) [Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 22 czerwca 2010 r. w sprawie zaświadczeń o uzyskanej wygranej oraz ewidencji zaświadczeń i ewidencji wypłaconych \(wydanych\) wygranych](#) (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 2314)

ZGODY RODO:

Jak zgodnie z RODO przetwarzać dane osób, które uczestniczą w szkolnym wolontariacie? Przetwarzanie danych osobowych jest określone w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), czyli RODO.

Przetwarzaniem danych jest właściwie każda czynność, którą wykonujemy z danymi – przechowywanie, wykorzystywanie czy ujawnianie. Oznacza to, że samo prowadzenie listy osób, które są zaangażowane w wolontariat, stanowi już przetwarzanie ich danych osobowych. Dane osobowe uczniów i uczennic powinny być przetwarzane zgodnie z prawem, co oznacza też, że przetwarzanie danych powinno opierać się na odpowiedniej podstawie prawnej (art. 6 RODO).

W przypadku osób zaangażowanych w wolontariat najczęściej będzie to: wykonanie umowy łączącej Stronę (ucznia/uczennicę i szkołę; art. 6 ust. 1 lit. b RODO) lub zgoda (art. 6 ust. 1 lit. a RODO). Przetwarzanie danych osobowych jest niezbędne do wykonania umowy łączącej Stronę w sytuacjach, gdy uczeń/uczennica i szkoła wykonują swoje prawa i obowiązki wynikające z umowy np.: szkoła przygotowuje identyfikator dla wolontariusza/wolontariuszki.

Zgoda powinna zostać udzielona m.in. na wykorzystanie wizerunku ucznia/uczennicy na stronie internetowej szkoły lub profilu koła wolontariatu w mediach społecznościowych (w związku z udziałem w wolontariacie). W przypadku uczniów i uczennic, którzy nie ukończyli 16 lat, zgoda na przetwarzanie danych powinna zostać wyrażona przez rodzica lub opiekuna prawnego. Jeśli oboje rodziców wykonuje władzę rodzicielską to nie jest konieczne wyrażenie zgody przez oboje, wystarczy, że zgodę podpisze jedno z nich. Osoba, która ukończyła 16 lat może sama wyrazić zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych. Ponadto, w przypadku każdego pozyskiwania danych osobowych (np. przy zawieraniu umowy lub wyrażaniu zgody) należy poinformować osobę o sposobach przetwarzania jej danych i przysługujących jej prawach (art. 13 RODO). Warto przekazać taką informację (najlepiej w formie pisemnej) zaraz po podpisaniu umowy lub wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych.

WAŻNE:

zgodnie z art. 37 RODO szkoła jest zobowiązana do wyznaczenia inspektora ochrony danych. Inspektor jest osobą, która ma m.in. monitorować w szkole przetwarzanie danych zgodnie z RODO i informować pracowników o obowiązkach z tym związanych. W przypadku przygotowywania/uzupełniania dokumentów związanych z RODO, warto zwrócić się o pomoc do inspektora.

[Poradnik MEN i PUODO dot. ochrony danych osobowych w szkole](#)

Podstawa prawna:

- 1) [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE.](#)

[zał. 4. Przykładowe zgody RODO stosowane w Caritas Polska]

POROZUMIENIA WOLONTARIACKIE

Na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie wolontariusze zawierają porozumienia z podmiotami, które są organizatorami wolontariatu. Wolontariat trwający do 30 dni – wystarczy porozumienie ustne, jednak na prośbę wolontariusza podmiot powinien umożliwić mu podpisanie porozumienia. Wolontariat trwający nieprzerwanie dłużej niż 30 dni – podmiot, zobowiązany do zawarcia z wolontariuszem porozumienia w formie pisemnej. Porozumienie o współpracy wolontariackiej podpisywane jest przez dyrektora i wolontariusza lub jego rodzica/opiekuna prawnego (jeżeli jest on niepełnoletni).

W przypadku wolontariusza poniżej 13. roku życia, jako stroną porozumienia występują rodzice lub opiekunowie prawni. Po ukończeniu 13. roku życia w porozumieniu występuje już sam wolontariusz, ale jest także miejsce, by rodzice wyrazili zgodę – między 13. a 18. r. ż. rodzice muszą wyrazić zgodę na to, by dziecko wykonywało świadczenia wolontariackie, tak samo jakby zawierało ono jakąkolwiek inną umowę. Porozumienie powinno zawierać w szczególności następujące informacje: czas trwania projektu (liczba godzin/dni), obowiązki wolontariusza, miejsce pracy, sposób rozwiązania porozumienia. Szkoła może sama podpisywać porozumienia i wykupywać ubezpieczenie wolontariuszom.

[zał. 5. Wzór porozumienia dla wolontariuszy poniżej 13. roku życia stosowanego w Caritas Polska]

ZAŁĄCZNIK 1

PROŚBA SZKOŁY O POWOŁANIE SZKOLNEGO KOŁA CARITAS

.....
miejsowość, data

.....
Dyrektor Caritas (Archi)Diecezji

.....
Adres

Odpowiadając na prośbę uczniów naszej szkoły, pragnących zaangażować się w działalność społeczną i charytatywną, zwracam się z prośbą o powołanie na terenie Szkoły Szkolnego Koła Caritas.

Dyrektor Szkoły
.....

ZAŁĄCZNIK 2

REGULAMIN SZKOLNEGO KOŁA CARITAS

W.....

Zgodnie ze statutem Caritas (Archi)diecezji zatwierdzonym przez, w dniu.....r., dyrektor Caritas na wniosek dyrektora Szkoły powołuje Szkolne Koło Caritas jako jednostkę wewnętrzną Caritas.

Podstawą prawną powołania i funkcjonowania Szkolnego Koła Caritas jest Statutu Caritas (Archi) diecezji oraz art. 25 ust. 3 Konstytucji, art. 53 Konstytucji, art. 1 Konkordatu oraz art. 86 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo oświatowe (t.j. z 2020 r. poz. 910 ze zm.).

Szolne Koło Caritas powstaje celem zaspokojenia duchowych i społecznych potrzeb jego członków oraz podejmowania przez nich dzieł miłosierdzia i kieruje się niniejszym regulaminem.

Rozdział I POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Szkolne Koło Caritas, zwane dalej Kołem, zostaje powołane przez Caritas Diecezjalną (zwaną dalej Caritas) reprezentowaną przez dyrektora Caritas na wniosek dyrektora szkoły lub innej placówki edukacyjnej. Wzór wniosku w Załączniku nr 1 do niniejszego Regulaminu. Dokumentem uprawniającym do rozpoczęcia działalności Koła jest akt powołania Szkolnego Koła Caritas wydany przez Zakres działalności Koła konsultowany jest z dyrektorem Szkoły.
2. Koło jest jednostką wewnętrzną Caritas w ramach Szkoły, włączającą się na zasadzie wolontariatu w działalność charytatywną, opiekuńczą i wychowawczą prowadzoną przez Caritas. Członkami Koła mogą być uczniowie i pracownicy Szkoły.

3. Opiekę duchową nad Kołem sprawuje asystent kościelny wyznaczony przez dyrektora Caritas, który czuwa nad tym, by działalność Koła była zgodna z nauczaniem Kościoła Katolickiego oraz włącza się w pracę formacyjną członków Koła.
4. W sprawach organizacyjnych i wychowawczych opiekę nad Kołem sprawuje opiekun Koła, którego powołuje i odwołuje dyrektor Caritas w konsultacji z dyrektorem Szkoły. Opiekun Koła czuwa nad tym, by działalność Koła była zgodna Regulaminem Koła. Koło może być wspierane przez nauczycieli za zgodą dyrektora Szkoły i dyrektora Caritas
5. Ponieważ Koło używa nazwy Caritas, która jest prawnie zastrzeżona dla kościelnej instytucji charytatywnej, dlatego jego działalność musi być ściśle związana z misją i działalnością Caritas oraz realizowana pod kierunkiem Caritas, która koordynuje prace Koła poprzez opiekuna Koła i kościelnego asystenta kościelnego.
6. Caritas zawiera porozumienie o wykonywaniu świadczeń wolontarystycznych w formie pisemnej z członkami Koła (w przypadku osób poniżej 13. roku życia z opiekunem prawnym, a między 13. a 18. rokiem życia z nim samym, za zgodą jego opiekunów prawnych), jak również z opiekunem Koła.

Rozdział II CEL, ZADANIA, ŚRODKI

1. Zadania Koła wynikają z Chrystusowego przykazania miłości bliźniego, które winno być odnoszone do każdego, bez względu na jego przekonania, wyznanie, narodowość czy rasę. Są to w szczególności:
 - a) coraz większe zrozumienie, pogłębienie i szerzenie nauki Jezusa Chrystusa przede wszystkim o miłosierdziu Bożym;
 - b) uwrażliwienie na różne obszary ludzkiej biedy, potrzeb i krzewienie ducha czynnej miłości bliźniego;
 - c) rozwijanie praktyk religijnych w życiu osobistym i wspólnotowym, zwłaszcza pełnego uczestnictwa w mszy świętej;
 - d) troska o zdobywanie wiedzy religijnej, ogólnej i podnoszenie kwalifikacji do niesienia pomocy innym;
 - e) rozeznawanie konkretnych potrzeb w najbliższym środowisku, szkole, domu, sąsiedztwie oraz organizowanie pomocy;
 - f) stała współpraca i włączanie się w akcje prowadzone przez Caritas oraz inne własne działania podejmowane na rzecz pomocy ludziom starszym, chorym, poszkodowanym przez sytuacje losowe;

- g) współdziałanie z innymi organizacjami prowadzącymi działalność charytatywną i opiekuńczą (w szczególności z parafiami);
 - h) współdziałanie ze szkołą w celach pożytku publicznego.
2. Zadania, o których mowa w ust. 1, Koło realizuje, wykorzystując właściwe swemu celowi środki:
- a) środki rozwijające życie wiary: Słowo Boże, nauka Kościoła, życie sakramentalne, kult Eucharystii, nabożeństwa, dni skupienia, rekolekcje, pielgrzymki itp.;
 - b) spotkania, zebrania, zjazdy, sympozja, konferencje, prelekcje, pogadanki, dyskusje, kursy, szkolenia itp.;
 - c) imprezy kulturalne, charytatywne, poezja, śpiew, akademie, wieczornice, przedstawienia, koncerty, konkursy, przeglądy, spotkania z zaproszonymi gośćmi;
 - d) imprezy rekreacyjno-sportowe, festyny i inne wydarzenia;
 - e) wystawy, gabloty, gazetki i czasopisma szkolne, kroniki oraz narzędzia multimedialne i internetowe;
 - f) udział w kwestach, zbiórkach ofiar i darów organizowanych przez Caritas za zgodą dyrektora Caritas lub na terenie szkoły za zgodą dyrektora szkoły;
 - g) włączanie się w pracę różnego rodzaju placówek charytatywnych, opiekuńczych i wychowawczych oraz podejmowanie posług na rzecz osób potrzebujących (szczególnie pozostających w domach);
 - h) biblioteczka literatury religijnej, materiałów instruktażowych Caritas itp.
3. Działania Koła wpisują się w wolontariat szkolny zgodnie z wytycznymi prawa oświatowego.

Rozdział III CZŁONKOWIE KOŁA, ICH PRAWA I OBOWIĄZKI

1. Członkiem Koła może być każdy uczeń, który włączył się w pracę Koła jako kandydat i wyraża chęć pełnego w nim uczestnictwa, głównie poprzez wypełnianie obowiązków wynikających z niniejszego regulaminu.
2. Każdy członek Koła ma prawo:
 - a) uczestniczyć w życiu i działalności Koła;
 - b) wpływać na jego kształt;
 - c) posiadać legitymację;
 - d) podczas realizowania zadań Koła posiadać identyfikator;
 - e) otrzymać zaświadczenie o świadczonych działaniach wolontariackich;
 - f) uczestniczyć w szkoleniach i wyjazdach organizowanych przez Caritas.

3. Członkowie Koła mają obowiązek:
 - a) uczestniczyć w pracach i zebraniach Koła;
 - b) żyć zgodnie z zasadami wiary i moralności Kościoła Katolickiego;
 - c) dążyć do urzeczywistnienia w sobie pełni miłosierdzia chrześcijańskiego, które powinno realizować się na trzech płaszczyznach: modlitwa, słowo, czyn;
 - d) dbać o dobre imię Kościoła, Ojczyzny, parafii, szkoły, Koła;
 - e) troszczyć się o rozwój Koła.
4. Opiekun Koła przyjmuje członka Koła na wniosek ubiegającego się. Kandydat składa Deklarację Członka Czynnego, który w przypadku kandydatów poniżej 18. roku życia powinien być opatrzony zgodą rodziców lub opiekunów prawnych. Wzór deklaracji znajduje się w Załączniku nr 2 do niniejszego Regulaminu.
5. W działalność Koła mogą włączać się, za zgodą opiekuna Koła, uczniowie niezrzeszeni, o innym światopoglądzie lub spoza szkoły, na zasadzie sympatyka Koła. Taka osoba nie może jednak być formalnym członkiem Koła. Sympatycy Koła powinni co najmniej szanować katolicki charakter Koła, zasady wiary i moralności Kościoła Katolickiego.
6. Członkostwo w Kole ustaje przez:
 - a) ukończenie lub zmianę szkoły;
 - b) dobrowolne wystąpienie;
 - c) skreślenie przez opiekuna Koła w przypadku naruszenia niniejszego regulaminu.

Rozdział IV

WŁADZE I ORGANIZACJA KOŁA

1. W zakresie misji, celów i podejmowanych zadań Koło podlega bezpośrednio Caritas jako organowi powołującemu, który ma prawo i obowiązek wizytowania go oraz kontrolowania jego działalności po uzgodnieniu z dyrektorem Szkoły.
2. W zakresie organizacji pracy, czasu, miejsca i formalności Koło stosuje się odpowiednio do ustaleń zawartych w statucie Szkoły.
3. Opiekun Koła koordynuje pracami Koła.
4. Do zadań opiekuna Koła należy:
 - a) planowanie kierunków formacji i działalności Koła w danym roku szkolnym, uwzględniając konkretne potrzeby i realne możliwości;
 - b) czuwanie nad działalnością Koła na terenie Szkoły oraz podejmowanie decyzji i nawiązywanie współpracy w działalności zewnętrznej;
 - c) ustalanie terminu zebrań Koła;
 - d) przyjmowanie i, w razie konieczności, usuwanie członków, sympatyków Koła lub rozstrzyganie spraw spornych między członkami Koła;

- e) stały kontakt z Caritas i dyrekcją Szkoły w sprawach wymagających uzgodnienia lub nieuwzględnionych w regulaminie;
 - f) proponowanie Caritas zmian w regulaminie Koła;
 - g) decydowanie o wydatkach na działalność związaną z funkcjonowaniem Koła w porozumieniu z Caritas Diecezjalną i kontrola działalności po ich uzgodnieniu z Caritas Diecezji;
 - h) przedstawianie dyrektorowi szkoły i dyrektorowi Caritas sprawozdania merytorycznego i finansowego z rocznej działalności w ramach Koła do dnia 31 stycznia każdego roku.
5. Opiekun Koła wraz z członkami wybiera Przewodniczącego oraz Wiceprzewodniczącego spośród członków Koła.
 6. Opiekun Koła może wyznaczyć spośród członków Koła Skarbnika, do którego obowiązków należy:
 - a) zbieranie funduszy i przekazywanie ich opiekunowi Koła wraz z zestawieniem;
 - b) składanie kwartalnego sprawozdania opiekunowi Koła.
 7. Dla ułatwienia organizacji pracy Koła i realizacji specjalnych celów wewnątrz Koła mogą być powoływane sekcje. Może to być podział ze względu na wiek, zainteresowania, zdolności lub zaistniałe potrzeby (sekcja formacyjna, kulturalna, artystyczna, muzyczna, plastyczna, gospodarcza, hospicyjna, opiekuńcza, wychowawcza, świetlicowa, klasowa itp.).

Rozdział V ŚRODKI MATERIALNE

1. Uzyskane w ramach działań Koła środki materialne Caritas przeznacza na działalność charytatywno-opiekuńczą.
2. Wyposażenie Koła, np. identyfikatory, koszulki i puszki stanowią własność Caritas i są użyczane członkom Koła.
3. Szkolne Koło Caritas nie może zaciągać żadnych zobowiązań, w szczególności finansowych.
4. Wszystkie fundusze pozyskane w ramach działań zainicjowanych przez Caritas są majątkiem Caritas i winny być przekazane Caritas lub zadysponowane zgodnie z odrębnymi ustaleniami.
5. W razie niespożytkowania wszystkich funduszy na określony cel, dyrektor Caritas, przeznaczy je na cele pokrewne, uwzględniając sugestie Zarządu Koła.

Rozdział VI

PATRON, ŚWIĘTO I SYMBOLE

1. Świętem patronalnym Koła jest Niedziela Miłosierdzia Bożego (I niedziela po Wielkanocy).
2. Świętem wolontariuszy jest Międzynarodowy Dzień Wolontariusza (5 grudnia).
3. Koło może wybrać swojego Patrona spośród Świętych lub Błogosławionych, najlepiej tych, którzy szczególnie podejmowali dzieła miłosierdzia i ustanowić Święto Koła w dniu jego liturgicznego wspomnienia.
4. Koło ma prawo posługiwać się zastrzeżonym prawnie znakiem Caritas wyłącznie podczas pełnienia swoich zadań. Wykorzystanie znaku poza tą działalnością wymaga każdorazowej zgody dyrektora Caritas. Znak Caritas składa się z symbolu przedstawiającego równoramienny krzyż, uzupełniony potrójnymi falistymi promieniami, wychodzącymi z każdego wewnętrznego kąta między ramionami krzyża oraz napisu CARITAS stylizowanego na symbol serca, znajdującego się w centralnej części pola krzyża. Pod symbolem krzyża znajduje się umieszczony centralnie napis CARITAS. Całość obramowana jest czerwonym konturem z zaokrąglonymi narożnikami. Wszystkie elementy logo są jednokolorowe.

Rozdział VII

PRZEPISY KOŃCOWE

1. Regulamin obowiązuje wszystkie osoby będące członkami Koła. W przypadku świadomego naruszenia regulaminu przez członka Koła, opiekun Koła może udzielić upomnienia, nagany, zawieszenia w czynnościach członka lub usunąć go z Koła.
2. Zmiana Regulaminu wymaga formy pisemnej, zatwierdzonej obustronnie przez dyrektora Caritas po konsultacji z dyrektorem Szkoły.
3. Rozwiązanie Koła wymaga formy pisemnej. Rozwiązanie Koła może nastąpić na wniosek dyrektora Caritas, dyrektora Szkoły, opiekuna Koła lub z innej ważnej przyczyny formalnej.
4. Dyrektor Caritas może również rozwiązać Koło, gdy jego działalność szkodzi Caritas lub narusza dobre imię Kościoła.
5. Kwestie sporne dotyczące działalności Koła rozstrzygane będą w pierwszej kolejności polubownie, pomiędzy Caritas a Szkołą.
6. Przetwarzanie danych osobowych w ramach działalności Koła odbywa się zgodnie z przepisami powszechnie obowiązującego prawa.

ZAŁĄCZNIK 3

Deklaracja Członka Czynnego Zgoda rodzica/prawnego opiekuna na udział w Szkolnym Kole Caritas

Ja niżej podpisany/a
wyrażam zgodę na członkostwo mojego dziecka.....
ucznia klasy..... w Szkolnym Kole Caritas.....
(nazwa szkoły)

Wyrażam zgodę na udział dziecka jako wolontariusza w akcjach charytatywnych organizowanych przez nauczycieli – opiekunów Szkolnego Koła Caritas.

Niniejsza zgoda ważna jest:
– do końca edukacji dziecka w niniejszej szkole
– na rok szkolny
(niepotrzebne skreślić)

.....
Miejscowość, data

.....
(czytelny podpis rodzica lub prawnego opiekuna)

ZAŁĄCZNIK 4

INFORMACJA O PRZETWARZANIU TWOICH DANYCH OSOBOWYCH (osoby pełnoletnie)

Zgodnie z art. 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) – dalej: RODO, Caritas Polska jako administrator danych osobowych informuje Cię, że przetwarza Twoje dane osobowe.

I. Administrator danych osobowych

Niniejszym informujemy, że Caritas Polska z siedzibą przy ul. Okopowej 55, 01-043 Warszawa, adres email: caritaspolska@caritas.pl jest administratorem Twoich danych osobowych.

II. Inspektor ochrony danych

Niniejszym informujemy, że administrator wyznaczył Inspektora ochrony danych, z którym możesz się skontaktować listownie: Caritas Polska, ul. Okopowa 55 w Warszawie lub mailowo: iodo@caritas.org.pl.

III. Cele i podstawy przetwarzania

1. Dane osobowe pozyskane w związku z zawarciem z Tobą porozumienia dotyczącego wolontariatu (dalej „Porozumienie”) będą przetwarzane przez Caritas Polska w celach:
 - związanych z realizacją podpisanego z Tobą Porozumienia;
 - wykonywania ustawowych obowiązków Administratora wskazanych w przepisach prawa, w szczególności dotyczących wolontariatu, podatkowych i sprawozdawczych;
 - związanych z wykorzystaniem, utrwalaniem, zwielokrotnianiem, rozpowszechnianiem oraz publicznym udostępnieniem Twojego wizerunku oraz ew. głosu (w przy-

padku filmu lub nagrania) w wydawanych publikacjach, umieszczone na stronach internetowych, profilach w mediach społecznościowych, a także w innych materiałach rozpowszechnianych za pomocą wizji, fonii lub druku przez Caritas Polska lub na jej zlecenie w ramach działalności statutowej Caritas Polska w celu informacyjno-promocyjnym zgodnie z wyrażoną przez Ciebie zgodą, która może być cofnięta w każdym czasie. Cofnięcie zgody nie ma wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej cofnięciem;

- związanych z przetwarzaniem Twoich danych osobowych oraz ich publicznym udostępnieniem zgodnie z wyrażoną przez Ciebie zgodą, która może być cofnięta w każdym czasie. Cofnięcie zgody nie ma wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej cofnięciem;
- związanych z dochodzeniem ewentualnych roszczeń lub obrony przed roszczeniami, odszkodowań;
- udzielania odpowiedzi na Twoje pisma, wnioski i skargi;
- udzielania odpowiedzi w toczących się postępowaniach.

2. Podstawą prawną przetwarzania Twoich danych jest:

- niezbędność do wykonania umowy lub do podjęcia działań na Twoje żądanie przed zawarciem umowy (art. 6 ust. 1 lit. b RODO);
- konieczność wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze, m.in. w związku z art. 46 Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. 2020 poz. 1057) (art. 6 ust. 1 lit. c RODO);
- zgoda wyrażona przez Ciebie na wykorzystanie i rozpowszechnienie wizerunku oraz/lub zgoda na przetwarzanie danych osobowych (art. 6 ust. 1 lit. a RODO /i art. 9 ust. 2 lit. a RODO);
- niezbędność do celów wynikających z prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez administratora (art. 6 ust. 1 lit. f RODO /i art. 9 ust. 2 lit. f RODO).

IV. Odbiorcy danych

Pozyskane od Ciebie dane osobowe mogą być przekazywane:

- personelowi Administratora;
- firmom wspierającym Caritas Polska w obsłudze komunikacji, budowaniu relacji z darczyńcami na podstawie umowy powierzenia;
- podmiotom/osobom uczestniczącym lub działającym na nasze zlecenia w celu informacyjno-promocyjnym w ramach działalności statutowej Caritas Polska na podstawie umowy powierzenia;

- wszystkim, którzy wchodząc na stronę internetową Caritas Polska i podmiotów działających na nasze zlecenia oraz przez inne zasoby wskazane w wyrażonej przez Ciebie zgodzie, zapoznają się z Twoim wizerunkiem i ew. głosem upublicznionym zgodnie z zawartą zgodą;
- organom lub podmiotom publicznym uprawnionym do uzyskania danych na podstawie obowiązujących przepisów prawa, np. sądom, organom ścigania lub instytucjom państwowym, gdy wystąpią z żądaniem, w oparciu o stosowną podstawę prawną;
- zewnętrznym kancelariom prawnym obsługującym Administratora.

V. Przekazywanie danych do państw trzecich bądź organizacji międzynarodowych

Caritas Polska nie będzie przekazywała Twoich danych osobowych do państw trzecich ani organizacji międzynarodowych.

VI. Okres, przez który Twoje dane osobowe będą przechowywane

Okres przetwarzania Twoich danych osobowych jest uzależniony od celu, w jakim dane są przetwarzane. Okres, w którym Twoje dane osobowe będą przechowywane, jest obliczany w oparciu o następujące kryteria:

- czas obowiązywania Porozumienia;
- przepisy prawa, które mogą nas obligować do przetwarzania danych przez określony czas;
- okres, który jest niezbędny do obrony naszych interesów, w tym przedawnienia Twoich ewentualnych roszczeń względem administratora.

VII. Informacje o Twoich prawach

Ponadto informujemy, że przysługują Ci, w zależności od celu przetwarzania:

- prawo do żądania od Administratora dostępu do Twoich danych osobowych oraz otrzymania ich kopii;
- prawo do cofnięcia zgody na przetwarzanie Twoich danych osobowych, jeżeli jest jedyną podstawą przetwarzania Twoich danych;
- prawo do sprostowania (poprawiania) Twoich danych osobowych;
- prawo do usunięcia Twoich danych osobowych, w szczególności w przypadku cofnięcia przez Ciebie zgody na przetwarzanie, gdy nie ma innej podstawy prawnej przetwarzania;

- prawo do ograniczenia przetwarzania Twoich danych osobowych;
- prawo do wniesienia sprzeciwu (z przyczyn związanych z Twoją szczególną sytuacją) wobec przetwarzania Twoich danych osobowych, jeżeli jedyną podstawą przetwarzania danych będzie uzasadniony interes Administratora;
- prawo do przenoszenia Twoich danych osobowych;
- prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego w postaci Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

VIII. Informacja o dobrowolności podania danych

Informujemy, że podanie danych osobowych jest dobrowolne, jednakże brak ich podania uniemożliwia realizację celu, w którym są pobierane.

Jednocześnie Caritas Polska informuje, że nie będzie w Twoim zakresie podejmować zautomatyzowanych decyzji, w tym w zakresie profilowania Twoich danych osobowych.

INFORMACJA O PRZETWARZANIU DANYCH OSOBOWYCH RODZICA ORAZ DZIECKA/PODOPIECZNEGO (osoby niepełnoletnie)

Zgodnie z art. 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) – dalej: RODO, Caritas Polska jako administrator danych osobowych informuje, że przetwarza dane osobowe Pani/Pana oraz Pani/Pana dziecka/podopiecznego.

I. Administrator danych osobowych

Niniejszym informujemy, że Caritas Polska z siedzibą przy ul. Okopowej 55, 01-043 Warszawa, adres email: caritaspolska@caritas.pl jest Administratorem Państwa danych osobowych.

II. Inspektor ochrony danych

Niniejszym informujemy, że Administrator wyznaczył Inspektora ochrony danych, z którym można skontaktować się pisemnie pod adresem: Caritas Polska, ul. Okopowa 55, 01-043 Warszawa lub drogą mailową: iodo@caritas.org.pl.

III. Cele i podstawy przetwarzania

1. Dane osobowe pozyskane w związku z zawarciem z Państwem porozumienia dotyczącego wolontariatu (dalej „Porozumienie”) będą przetwarzane przez Caritas Polska w następujących celach:
 - związanych z realizacją podpisanego z Państwem Porozumienia;
 - wykonywania ustawowych obowiązków Administratora wskazanych w przepisach prawa, w szczególności dotyczących wolontariatu, podatkowych i sprawozdawczych;
 - związanych z wykorzystaniem, utrwalaniem, zwielokrotnianiem, rozpowszechnianiem oraz publicznym udostępnieniem wizerunku Państwa dziecka oraz ew. głosu (w przypadku filmu lub nagrania) w wydawanych publikacjach, umieszczone na stronach internetowych, profilach w mediach społecznościowych, a także w innych materiałach rozpowszechnianych za pomocą wizji, fonii lub druku przez Caritas Polska lub na jej zlecenie w ramach działalności statutowej

Caritas Polska w celu informacyjno-promocyjnym, zgodnie z wyrażoną przez Państwa zgodą, która może być cofnięta w dowolnym czasie. Cofnięcie zgody nie ma wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej cofnięciem;

- związanych z przetwarzaniem danych osobowych oraz ich publicznym udostępnieniem zgodnie z wyrażoną przez Państwa zgodą, która może być cofnięta w każdym czasie. Cofnięcie zgody nie ma wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej cofnięciem;
 - związanych z dochodzeniem ewentualnych roszczeń lub obrony przed roszczeniami, odszkodowań;
 - udzielania odpowiedzi na Państwa pisma, wnioski i skargi;
 - udzielania odpowiedzi w toczących się postępowaniach.
2. Podstawą prawną przetwarzania Państwa danych jest:
- niezbędność do wykonania umowy lub do podjęcia działań na Państwa żądanie przed zawarciem umowy (art. 6 ust. 1 lit. b RODO);
 - konieczność wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze, m.in. w związku z art. 46 Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. 2020 poz. 1057) (art. 6 ust. 1 lit. c RODO);
 - zgoda wyrażona przez Państwa na wykorzystanie i rozpowszechnienie wizerunku oraz/lub zgoda na przetwarzanie danych osobowych (art. 6 ust. 1 lit. a RODO /i art. 9 ust. 2 lit. a RODO);
 - niezbędność do celów wynikających z prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez administratora (art. 6 ust. 1 lit. f RODO /i art. 9 ust. 2 lit. f RODO).

IV. Odbiorcy danych

Pozyskane od Państwa dane osobowe mogą być przekazywane:

- personelowi Administratora;
- firmom wspierającym Caritas Polska w obsłudze komunikacji, budowaniu relacji z darczyńcami na podstawie umowy powierzenia;
- podmiotom/osobom uczestniczącym lub działającym na nasze zlecenia w celu informacyjno-promocyjnym w ramach działalności statutowej Caritas Polska na podstawie umowy powierzenia;
- wszystkim, którzy wchodząc na stronę internetową Caritas Polska i podmiotów działających na nasze zlecenia oraz przez inne zasoby wskazane w wyrażonej przez Państwa zgodzie, zapoznają się z Państwa i Państwa dziecka wizerunkiem i ew. głosem upublicznionym zgodnie z zawartą zgodą;

- organom lub podmiotom publicznym uprawnionym do uzyskania danych na podstawie obowiązujących przepisów prawa, np. sądom, organom ścigania lub instytucjom państwowym, gdy wystąpią z żądaniem, w oparciu o stosowną podstawę prawną;
- do zewnętrznych kancelarii prawnych obsługujących Administratora.

V. Przekazywanie danych do państw trzecich bądź organizacji międzynarodowych

Caritas Polska nie będzie przekazywała żadnych danych osobowych do państw trzecich bądź organizacji międzynarodowych.

VI. Okres, przez który dane osobowe będą przechowywane

Okres przetwarzania danych osobowych jest uzależniony od celu w jakim są one przetwarzane. Okres, przez który dane osobowe będą przechowywane, jest obliczany w oparciu o następujące kryteria:

- czas obowiązywania Porozumienia;
- przepisy prawa, które mogą nas obligować do przetwarzania danych przez określony czas;
- na udzielone na podstawie zgody dane – do czasu obowiązywania Porozumienia lub do czasu cofnięcia przez Państwa zgody, jeżeli będzie jedyną podstawą prawną do przetwarzania danych osobowych;
- okres, który jest niezbędny do ochrony naszych interesów, w tym przedawnienia Państwa ewentualnych roszczeń względem administratora.

VII. Informacje o Państwa prawach

Ponadto informujemy że Państwu i Państwa dziecku przysługują następujące prawa, w zależności od celu przetwarzania:

- prawo do żądania od administratora dostępu danych osobowych oraz otrzymania ich kopii;
- prawo do cofnięcia zgody na przetwarzanie danych osobowych, jeżeli zgoda ta jest jedyną podstawą przetwarzania danych;
- prawo do sprostowania (poprawiania) danych osobowych;
- prawo do usunięcia danych osobowych, w szczególności w przypadku cofnięcia przez Państwa zgody na ich przetwarzanie, gdy nie ma innej podstawy prawnej przetwarzania;
- prawo do ograniczenia przetwarzania danych osobowych;
- prawo do wniesienia sprzeciwu (z przyczyn związanych ze szczególną sytuacją Państwa lub Państwa dziecka) wobec przetwarzania Państwa danych, jeżeli jedyną podstawą ich przetwarzania będzie uzasadniony interes Administratora;

- prawo do przenoszenia danych danych osobowych;
- prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego w postaci Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

VIII. Informacja o dobrowolności podania danych

Podanie danych osobowych jest dobrowolne, jednakże brak ich podania uniemożliwia realizację celu, w którym zostają pobierane.

Jednocześnie Caritas Polska informuje, że nie będzie w Państwa zakresie podejmować zautomatyzowanych decyzji, w tym w zakresie profilowania Państwa danych osobowych.

ZAŁĄCZNIK 5

WZÓR POROZUMIENIA DLA WOLONTARIUSZY PONIŻEJ 13. ROKU ŻYCIA

POROZUMIENIE

zawarte w dniu r. między:
, reprezentowaną przez:,
 zwanym w dalszej części umowy „**Korzystającym**”

a

.....

(imię i nazwisko, data urodzenia, adres zamieszkania)

W imieniu którego działa rodzic/opiekun prawny* :.....

(czytelny podpis rodzica/opiekuna prawnego)

zwanym dalej „**Wolontariuszem**”.

Łącznie zwanych „**Stronami**” lub każdy z osobna „**Stroną**”.

Mając na względzie ideę wolontariatu, u podstaw której stoi dobrowolne, bezpłatne wykonywanie czynności, a także biorąc pod uwagę nieodpłatny charakter wykonywanych przez wolontariuszy świadczeń, Strony Porozumienia uzgadniają, co następuje:

§ 1

1. Korzystający oświadcza, że jest podmiotem, na rzecz którego, zgodnie z art. 42 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536, z późn. zm.), mogą być wykonywane świadczenia wolontariackie.

2. Wolontariusz oświadcza, że posiada kwalifikacje i spełnia wymagania wynikające z odrębnych przepisów, odpowiednie do rodzaju i zakresu wykonywanych na podstawie niniejszej umowy świadczeń.

§ 2

1. Korzystający powierza wykonywanie Wolontariuszowi, a Wolontariusz dobrowolnie podejmuje się bezpłatnego wykonania na rzecz Korzystającego następujących czynności:
2. Wolontariusz zwalnia Korzystającego z obowiązku pokrywania kosztów podróży służbowych i diet, na zasadach dotyczących pracowników określonych w odrębnych przepisach. Korzystający będzie samodzielnie określał ramy i pokrywał koszty podróży służbowych oraz noclegów.
3. Wykonywanie świadczeń przez Wolontariusza, wiążące się z wydatkowaniem środków materialnych lub finansowych przez Korzystającego, wymaga uprzedniej pisemnej zgody Korzystającego.

§ 3

1. Wolontariusz oświadcza, że będzie wykonywał swoje czynności, w tym wymienione w § 2 ust. 1 wyłącznie w czasie i miejscu wskazanym przez Korzystającego.
2. Korzystający nie odpowiada za nieprzestrzeganie przez Wolontariusza w jakimkolwiek zakresie niniejszej umowy, w tym zasad bezpieczeństwa, jak również wykonywanie przez niego czynności poza wskazanym czasem i miejscem.
3. Wolontariusz zobowiązuje się do zachowania w tajemnicy informacji uzyskanych w związku z wykonywaniem świadczeń i stanowiących tajemnicę Korzystającego oraz do przetwarzania powierzonych mu przez Korzystającego danych osobowych zgodnie z upoważnieniem lub zawartą umową.
4. W przypadku ewentualnego powierzenia przetwarzania danych osobowych Strony zawrą odrębną umowę lub Korzystający udzieli Wolontariuszowi w odpowiednim dokumencie upoważnienia do przetwarzania takich danych.

§ 4

1. Strony Porozumienia uzgadniają, że czynności określone w § 2 ust. 1 będą wykonywane w okresie od do
2. Każda Strona może wypowiedzieć Porozumienie na piśmie z zachowaniem 7-dniowego terminu wypowiedzenia.
3. W przypadku naruszenia przez którąkolwiek ze Stron istotnych postanowień Porozumienia, w tym jakichkolwiek postanowień dotyczących bezpieczeństwa lub

naruszenia dobrego imienia drugiej Strony, każda Strona może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.

§ 5

1. Wolontariusz oświadcza, że zapoznał się z niniejszym Porozumieniem oraz jego załącznikami, akceptuje je i zobowiązuje się do ich przestrzegania w całości.
2. Wszelkie zmiany niniejszego Porozumienia wymagają zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności.
3. W zakresie nieuregulowanym Porozumieniem stosuje się odpowiednie przepisy prawa powszechnie obowiązującego oraz odpowiednio prawa kanonicznego.
4. Załączniki do Porozumienia stanowią jego integralną część.
5. Ewentualne spory powstałe na tle wykonania niniejszego Porozumienia, których nie uda się rozstrzygnąć w ramach wzajemnych kontaktów, Strony poddają rozstrzygnięciu sądowi powszechnemu, właściwemu ze względu na siedzibę Korzystającego.
6. Porozumienie zostało sporządzone w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze Stron.

Korzystający

Wolontariusz

.....

.....

.....

(czytelny podpis rodzica/prawnego opiekuna*)

WZÓR ZGODY NA PRZETWARZANIE DANYCH OSOBOWYCH DLA WOLONTARIUSZY PONIŻEJ 13. ROKU ŻYCIA

POROZUMIENIE

My/Ja
(imię/imiona i nazwisko/a)
oświadczamy/m, że jako przedstawiciele/l ustawowi/prawni dziecka/podopiecznego
.....
(imię i nazwisko dziecka/podopiecznego)

oraz dodatkowo w imieniu własnym, wyrażam/y zgodę na przetwarzanie danych osobowych mojego/naszego dziecka/podopiecznego i moich/naszych oraz publicznego nieodpłatnego udostępnienia danych osobowych mojego/naszego dziecka/podopiecznego w postaci nazwy diecezji, wizerunku oraz głosu przez jako administratora danych osobowych w związku z uczestnictwem mojego/naszego dziecka/podopiecznego w oraz w celu informacyjno-promocyjnym w ramach działalności statutowej Wyrażenie zgody oznacza, że dane osobowe mojego/naszego dziecka/podopiecznego mogą zostać wykorzystane w wydawanych publikacjach, umieszczone na stronach internetowych, profilach w mediach społecznościowych, a także w innych materiałach rozpowszechnianych za pomocą wizji, fonii lub druku przez:

- * jako administratora danych osobowych,
- * Podmioty działające na zlecenie w wyżej wymienionym celu.

Zgadzam/y się na publikowanie podanych przeze mnie informacji w języku polskim.

Jestem/śmy świadoma/my/mi, że zgoda może być odwołana w każdym momencie. Jednocześnie cofnięcie zgody nie ma wpływu na zgodność z prawem przetwarzania danych osobowych, w tym wizerunku, którego dokonano na podstawie zgody przed jej cofnięciem.

.....
Miejscowość, data i podpis rodzica/ów lub opiekuna/ów prawnego/yh

OŚWIADCZENIE O WYRAŻENIU ZGODY NA WYKORZYSTYWANIE WIZERUNKU

My/Ja
(imię/imiona i nazwisko/a)

oświadczamy/m, że jako przedstawiciele/l ustawowi/prawni dziecka/podopiecznego

.....

(imię i nazwisko dziecka/podopiecznego)

oraz dodatkowo w imieniu własnym w związku z uczestnictwem mojego/naszego dziecka/podopiecznego w, wyrażam/y zgodę na bezpłatne, nieograniczone czasowo i terytorialnie wykorzystanie, utrwalanie, zwielokrotnianie, rozpowszechnianie oraz publiczne udostępnienie wizerunku oraz głosu (w przypadku filmu lub nagrania) mojego/naszego dziecka/podopiecznego przez jako administratora danych osobowych w celu informacyjno-promocyjnym w ramach działalności statutowej Wyrażenie zgody oznacza w szczególności, że fotografie, filmy lub nagrania wykonane z udziałem mojego/naszego dziecka/podopiecznego mogą zostać wykorzystane w wydawanych publikacjach, umieszczone na stronach internetowych, profilach w mediach społecznościowych, a także w innych materiałach rozpowszechnianych za pomocą wizji, fonii lub druku przez:

- * jako administratora danych osobowych,
- * Podmioty działające na zlecenie w wyżej wymienionym celu

Jestem/śmy świadoma/my/mi, że zgoda może być odwołana w każdym momencie. Jednocześnie cofnięcie zgody nie ma wpływu na zgodność z prawem przetwarzania danych osobowych, w tym wizerunku, którego dokonano na podstawie zgody przed jej cofnięciem. Oświadczam/y, że z tytułu udzielonej zgody nie będę/ziemy domagać się zapłaty wynagrodzenia ani żadnej innej formy gratyfikacji.

Niniejsza zgoda stanowi zezwolenie na rozpowszechnianie wizerunku w rozumieniu art. 81 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

.....
Miejscowość, data i podpis rodzica/ów lub opiekuna/ów prawnego/yh

* zaznaczyć właściwe pole wyboru

WZÓR POROZUMIENIA DLA WOLONTARIUSZY OD 13. DO 18. ROKU ŻYCIA

POROZUMIENIE

zawarte w dniu r. między:
....., reprezentowaną przez:, zwanym w dalszej części umowy „**Korzystającym**”

a,

.....
.....
.....

(imię i nazwisko, data urodzenia, adres zamieszkania)

zwanym dalej „**Wolontariuszem**”.

Łącznie zwanych „**Stronami**” lub każdy z osobna „**Stroną**”.

Mając na względzie ideę wolontariatu, u podstaw której stoi dobrowolne, bezpłatne wykonywanie czynności, a także biorąc pod uwagę nieodpłatny charakter wykonywanych przez wolontariuszy świadczeń, Strony Porozumienia uzgadniają, co następuje:

§1

1. Korzystający oświadcza, że jest podmiotem, na rzecz którego, zgodnie z art. 42 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536, z późn. zm.), mogą być wykonywane przez wolontariuszy świadczenia.
2. Korzystający oświadcza, że zapewnia Wolontariuszowi ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej, w zakresie wykonywanych świadczeń, zgodnie z ubezpieczeniem Wolontariusza od odpowiedzialności cywilnej.
3. Wolontariusz oświadcza, że posiada kwalifikacje i spełnia wymagania z odrębnych przepisów wymagania, odpowiednie do rodzaju i zakresu wykonywanych na podstawie niniejszej umowy świadczeń.

§ 2

1. Korzystający powierza wykonywanie Wolontariuszowi, a Wolontariusz dobrowolnie podejmuje się bezpłatnego wykonania na rzecz Korzystającego następujących czynności:
.....
.....
2. Wolontariusz zwalnia Korzystającego z obowiązku pokrywania kosztów podróży służbowych i diet na zasadach dotyczących pracowników określonych w odrębnych przepisach. Korzystający będzie samodzielnie określał ramy i pokrywał koszty podróży służbowych oraz noclegów.
3. Wykonywanie świadczeń przez Wolontariusza, wiążące się z wydatkowaniem środków materialnych lub finansowych przez Korzystającego, wymaga uprzedniej pisemnej zgody Korzystającego.

§ 3

1. Wolontariusz oświadcza, że będzie wykonywał swoje czynności, w tym wymienione w § 2 ust. 1 wyłącznie w czasie i miejscu wskazanym przez Korzystającego.
2. Korzystający nie odpowiada za nieprzestrzeganie przez Wolontariusza w jakimkolwiek zakresie niniejszej umowy, w tym zasad bezpieczeństwa, jak również wykonywanie przez niego czynności poza wskazanym czasem i miejscem.
3. Wolontariusz zobowiązuje się do zachowania w tajemnicy informacji uzyskanych w związku z wykonywaniem świadczeń i stanowiących tajemnicę Korzystającego, oraz do przetwarzania powierzonych mu przez Korzystającego danych osobowych zgodnie z upoważnieniem lub zawartą umową.
4. W przypadku ewentualnego powierzenia przetwarzania danych osobowych, Strony zawrą odrębną umowę lub Korzystający udzieli Wolontariuszowi w odpowiednim dokumencie upoważnienia do przetwarzania takich danych.

§ 4

1. Strony Porozumienia uzgadniają, że czynności określone w § 2 ust. 1 będą wykonywane w okresie do
2. Każda Strona może wypowiedzieć Porozumienie na piśmie z zachowaniem 7-dniowego terminu wypowiedzenia.
3. W przypadku naruszenia przez którąkolwiek ze Stron istotnych postanowień Porozumienia, w tym jakichkolwiek postanowień dotyczących bezpieczeństwa lub naruszenia dobrego imienia drugiej Strony, każda Strona może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.

§ 5

1. Wolontariusz oświadcza, że zapoznał się z niniejszym Porozumieniem oraz jego załącznikami, akceptuje je w całości i zobowiązuje się do ich przestrzegania.
2. Wszelkie zmiany niniejszego Porozumienia wymagają zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności.
3. W zakresie nieuregulowanym Porozumieniem stosuje się odpowiednie przepisy prawa powszechnie obowiązującego oraz odpowiednio prawa kanonicznego.
4. Załączniki do Porozumienia stanowią jego integralną część.
5. Ewentualne spory powstałe na tle wykonania niniejszego Porozumienia, których nie uda się rozstrzygnąć w ramach wzajemnych kontaktów, Strony poddają rozstrzygnięciu sądowni powszechnemu, właściwemu ze względu na siedzibę Korzystającego.
6. Porozumienie zostało sporządzone w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze Stron.

Korzystający

.....

Wolontariusz

.....

Załącznik nr 3 do Porozumienia z dnia

..... dnia
(miejsowość i data)

.....
(imię i nazwisko Wolontariusza)

.....
(adres zamieszkania)

.....
(imię, nazwisko rodziców/rodzica lub opiekunów prawnych/opiekuna prawnego*)

ZGODA NA WYKONYWANIE ŚWIADCZEŃ W CHARAKTERZE WOLONTARIUSZA

Niniejszym wyrażam zgodę na wykonywanie przez mojego syna/ moją córkę/ mojego podopiecznego/ moją podopieczną* [imię i nazwisko] świadczeń w charakterze wolontariusza na rzecz na warunkach określonych w Porozumieniu z dnia

Oświadczam, że zapoznałem/łam się z treścią wyżej wymienionego Porozumienia oraz znam treść ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

.....
(imię i nazwisko rodzica/opiekuna prawnego*)

SPRAWOZDANIE Z PRACY Szkolnego Koła Caritas (przykład)

W pierwszym semestrze roku szkolnego 2021/2022 Szkolne Koło Caritas, działało pod opieką

Spotkania członków Koła odbywały się w każdy poniedziałek, wtorek, środę, czwartek i piątek – w sumie 6 godzin lekcyjnych w każdym tygodniu. W ramach pracy z kołem przepracowałem łącznie **108 dodatkowych godzin lekcyjnych*** (w tym 36 przyznanych godzin dyrektorskich).

Liczba członków koła – 140 osób

Osoby wspierające Koło (w jednorazowych akcjach, czy stałym zaangażowaniu) – 60

Stale zaangażowania:

- gazetka SKC
- strona internetowa www.skcstrzeszyn.pl
- strona Facebookowa SKC
- strona na Instagramie
- strona na TikToku
- grupa „Chcę pomagać” – ponad 130 osób (rodzice, nauczyciele mieszkańcy Strzeszyna) uczestniczy w tym projekcie
- adopcja ZAKUPOWA – zakupy na tydzień
- wolontariat absolwenta i ósmoklasisty
- wolontariat rodzinny
- wolontariat indywidualny
- adopcja misyjna – współpraca ze szkołą na Madagaskarze i w Kazachstanie
- półka charytatywna
- zbiórka nakrętek (pojemniki serca – szkoła i osiedle)
- Pomaganie przez ubranie – charytatywny recykling
- Zbieram to w szkole – charytatywny recykling
- wolontariat kryzysowy
- Korki na Strzeszynie: większość zaangażowani w formie hybrydowej (korepetycje, spotkania, działania)

* Frekwencja, tematy i zakres prac dostępna w Librusie (dodatkowe godziny nauczyciela)

- współpraca z: Caritas Polska, Caritas Poznań, Pomoc dla Baraków, Radą Osiedla Strzeszyn i Sołacz, Pomaganie przez ubranie, Misyjnym Wolontariatem, Madagaskarem, Kazachstanem, Ukrainą, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Kuratorem Sądowym, Caritas parafialnymi m. Poznań, CIL Strzeszyn, Warsztatownią Artystyczną, Szczepem Herkules, Wydziałowym Centrum Wolontariatu Volontario WSE UAM, Przedszkolem nr 121,
- udział w Ogólnopolskich warsztatach ekspertów (opiekunów) wolontariackich.

Akcje SKC w mijającym semestrze:

- stała współpraca z utworzoną grupą rodziców „Chcę pomagać”
- stała współpraca z Caritas archidiecezjalną i parafialną
- stała współpraca z Volontario: Wydziałowym Centrum Wolontariatu Volontario WSE UAM
- stała współpraca z Radą Osiedla Strzeszyn i CIL Strzeszyn
- stała współpraca z lokalnymi sklepami, szczególnie z Pinezką – wspólne akcje charytatywne
- stała współpraca z sekretariatem misji zagranicznych księży sercanów
- prowadzenie strony internetowej www.skcstrzeszyn.pl
- Wyprawka dla Pierwszaka
- kontynuacja udziału w akcji: „Pomaganie przez ubranie”
- kontynuacja akcji „Dzieci dzieciom. Papieska złotówka” – forma online
- kontynuacja projektu SFW (Szkolny Fundusz Wycieczkowy)
- kontynuacja adopcji dzieci na Madagaskarze
- kontynuacja współpracy z Volontario (UAM)
- adopcja zakupowa – 17 grup uczniów SP1 co tydzień przygotowywało zakupy dla zaadoptowanych rodzin
- Światowy Dzień Ubogich – zbiórka w szkole
- SKC dla L'Arche
- Kremówka Papieska
- Rogal Świętomarciński
- wolontariat kryzysowy 3.0 – zraszający ponad 100 wolontariuszy
- zbiórka nakrętek dla Marty
- kontynuacja działań w ramach ogólnopolskiego grantu
- zbiórka komputerów 3.0
- otwarcie półki charytatywnej w Pinezce
- nawiązanie współpracy z Hufcem Poznań Jeżyce
- Mikołaj Strzeszyński
- Podziel się Wigilią
- Paczka z klasą
- współpraca z Przedszkolem nr 121 – utworzenie sekcji przedszkolnej SKC

- nadzwyczajna zbiórka dla p. Włodzimierza
- nadzwyczajna zbiórka dla p. Kariny
- nadzwyczajna zbiórka dla Janusza
- Słodkie przerwy
- WYRÓŻNIENIE W POZNAŃSKIM KONKURSIE WOLONTARIUSZ ROKU 2021
- zbiórka żywności w Biedronce – Ogólnopolska akcja TAK! Pomagam!
- Skarpetkowa Choinka
- Betlejem Strzeszyńskie
- współpraca z redakcją biuletynu osiedlowego

Łączna kwota zebranych pieniędzy (IX-XII 2021 r.) to** – szczegółowe rozliczenie roku szkolnego 2021/2022 przedstawię w czerwcu 2022 r.

Łączna liczba unikalnych wejść na naszą stronę i udostępnień w mediach społecznościowych: **256 tysięcy**.

Akcje charytatywne – spontaniczne i planowane

Dzięki zaangażowaniu rodziców, uczniów i nauczycieli pomogliśmy w tym roku wielu rodzinom. Zebraliśmy bardzo dużą ilość ubrań, zabawek, produktów żywnościowych i chemicznych.

WNIOSKI DO DALSZEJ PRACY

- 3) Kontynuacja współpracy z: Caritas Polska, Caritas Poznań, Pomoc dla Baraków, Radą Osiedla dla Strzeszyn i Sołacz, Pomaganie przez ubranie, Misyjnym Wolontariatem, Madagaskarem, Kazachstanem, Ukrainą, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Kuratorem Sądowym, Caritas parafialnymi m. Poznań, CIL Strzeszyn, Warsztatownią Artystyczną, Szczepem Herkules, Wydziałowym Centrum Wolontariatu Volontario WSE UAM, Przedszkolem nr 121.
- 4) Stałe i regularne prowadzenie strony internetowej
- 5) Kontynuacja współpracy z Przedszkolem nr 121
- 6) Kontynuacja prac związanych z pozyskanym grantem
- 7) Przygotowanie Dnia Dobra

.....
(opiekun Szkolnego Koła Caritas)

** Suma z wartością zebranych ubrań, którą przekazano fundacji

Porozumienie o współpracy

zawarte w dniu 5 listopada 2021 roku pomiędzy:

Szkolnym Kołem Caritas działającym w Szkole Podstawowej nr 1, które reprezentują:

1. – dyrektor Szkoły Podstawowej nr 1 w Poznaniu
2. – wicedyrektor Szkoły Podstawowej nr 1 w Poznaniu
3. – opiekun Szkolnego Koła Caritas

a

Przedszkolnym wolontariatem w Przedszkolu nr 121, które reprezentują:

1. – dyrektor Przedszkola nr 121 w Poznaniu
2. – koordynator przedszkolnego koła wolontariatu
3. – koordynator przedszkolnego koła wolontariatu

o następującej treści:

§ 1

Przedmiotem niniejszej umowy jest ustalenie zasad i warunków współpracy pomiędzy placówkami w ramach działań wolontariackich.

§ 2

Szkolne Koło Caritas zobowiązuje się do włączania w swoje projekty dzieci z przedszkola, których rodzice wyrazili zgodę na udział w pracach wolontariatu:

1. Utworzony zostanie „Wolontariat przedszkolny” w ramach struktur SKC Strzeszyna – Wolontariat na Strzeszynie,
2. Wolontariaty będą brały udział w stałych akcjach SKC,
3. Wolontariaty będą otwarte na wspólne akcje i podejmowane działania pomocowe.

§ 3

Szkolne Koło Caritas zobowiązuje się do pomocy przy realizacji wspólnych działań wolontariackich związanych z niesieniem pomocy w lokalnym środowisku oraz wykraczających poza rejon Strzeszyna.

§ 4

Niniejsze porozumienie ma formułę otwartą i dopuszcza możliwość rozszerzenia współpracy o nowe zakresy działań, niewymienione w § 1 i 2, w których Strony porozumienia uznają potrzebę wspólnej ich realizacji.

§ 5

Strony umowy zgodnie oświadczają, że umowa niniejsza nie rodzi żadnych wzajemnych roszczeń finansowych.

§ 6

Niniejszą umowę zawarto na czas nieokreślony.

§ 7

Wszelkie zmiany lub uzupełnienia umowy wymagają zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności.

§ 8

Umowa niniejsza została sporządzona w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze Stron – jeden otrzymuje Szkoła, jeden Przedszkole, jeden Szkolne Koło Caritas.

Szkoła Podstawowa nr 1 w Poznaniu

.....

Przedszkole nr 121 w Poznaniu

.....

ZGODA

Wyrażam zgodę na udział (imię i nazwisko dziecka)

..... W

.....

.....
Data i czytelny podpis rodzica/opiekuna prawnego

Spotkanie rozpoczniemy od wspólnego posiłku – jeśli dziecko ma jakąś alergię lub przyjmuje na stałe określone leki, prosimy o stosowną informację, w przeciwnym wypadku proszę wpisać NIE DOTYCZY):

.....

.....

Wyrażam zgodę^[1] na samodzielny powrót dziecka do domu po zakończonej imprezie/zakończonym spotkaniu

.....
Data i czytelny podpis rodzica/opiekuna prawnego

Nie wyrażam^[2] zgody na samodzielny powrót dziecka do domu – po zakończonej imprezie / zakończonym spotkaniu – odbiorę córkę/syna o godzinie

.....
Data i czytelny podpis rodzica/opiekuna prawnego

Numer kontaktowy rodzica/opiekuna prawnego^[3]

Państwa uwagi:

^[1] Proszę podpisać tylko właściwą deklarację (1 lub 2)

^[2] Proszę podpisać tylko właściwą deklarację (1 lub 2)

PRZYKŁADOWA ZGODA

Wyrażam zgodę na udział (imię i nazwisko dziecka).....
.....w zbiórce żywności Szkolnego Koła Caritas w Biedronce (na Strzeszynie) ul. Poszwińskiego 2, 60-461 Poznań, w dniu 26 III 2022 r. w godzinach wynikających z grafiku zbiórki (proszę wpisać zakres godzinowy podany w grafiku:
.....)

Zbiórka w ramach pracy szkolnego wolontariatu.

Państwa uwagi: (w tym informacja o ewentualnych alergiach lub przyjmowanych na stałe lekach):

.....
.....
.....

Numer kontaktowy rodzica/opiekuna prawnego:

.....

.....

Data i czytelny podpis rodzica/opiekuna prawnego

ISBN 978-83-961114-8-7